

Deze film is beschikbaar gesteld door het KITLV, uitsluitend op voorwaarde dat noch het geheel noch delen worden gereproduceerd zonder toestemming van het KITLV. Dit behoudt zich het recht voor een vergoeding te berekenen voor reproductie. Indien op het originele materiaal auteursrecht rust, dient men voor reproductiedoeleinden eveneens toestemming te vragen aan de houders van dit auteursrecht.

Toestemming voor reproductie dient men schriftelijk aan te vragen.

This film is supplied by the KITLV only on condition that neither it nor part of it is further reproduced without first obtaining the permission of the KITLV which reserves the right to make a charge for such reproduction. If the material filmed is itself in copyright, the permission of the owners of that copyright will also be required for such reproduction. Application for permission to reproduce should be made in writing, giving details of the proposed reproduction.

SIGNATUUR MICROVORM:

*SHELF NUMBER
MICROFORM:*

M META 0541

Zijden bandje.

085 956 740

BIBLIOTHEEK KITLV

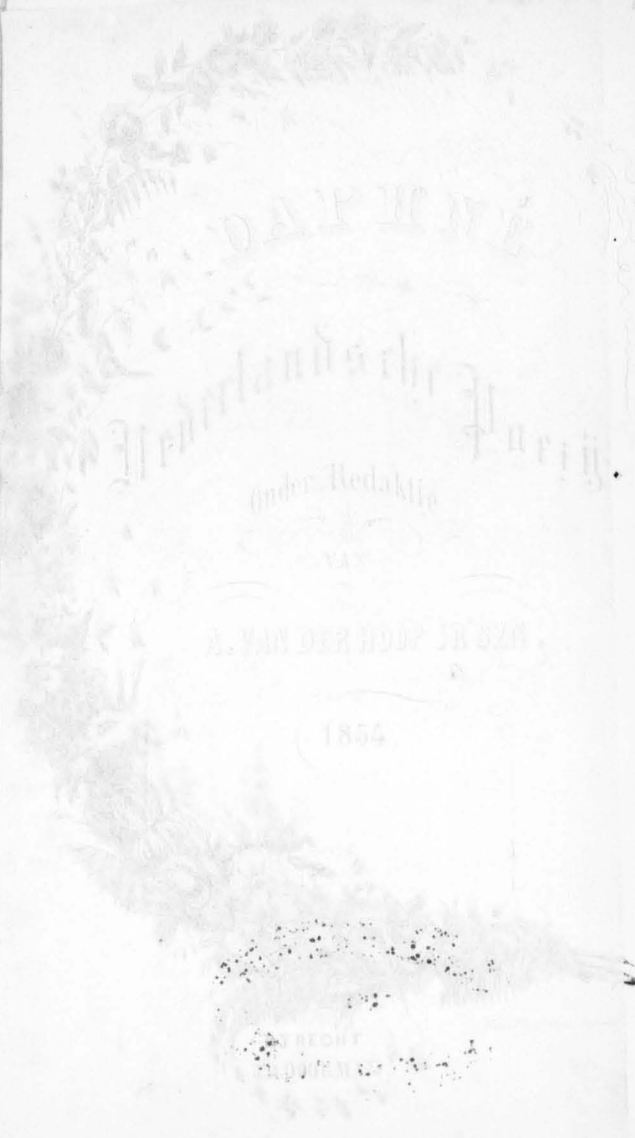

0066 3045

* Bevat van S. van Deventer het gedicht:
'Een storm in den Indischen Oceaan, nabij de
eilanden St. Paulus en Amsterdam' (p. 51 t/m 69).

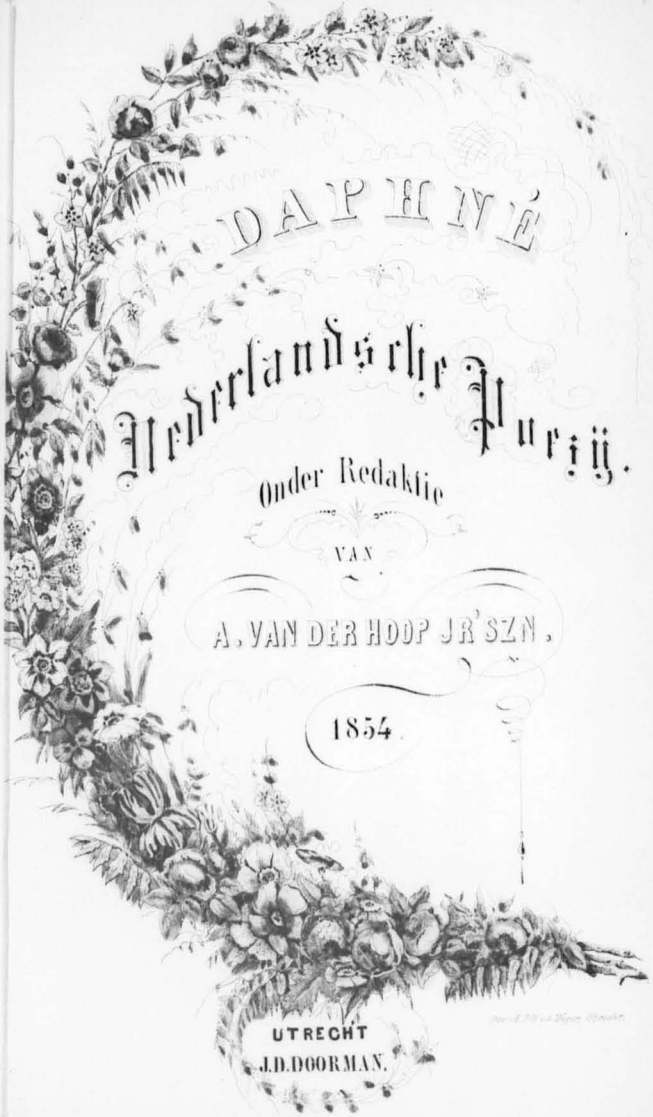

CC 2514 - N

KONINKLIJK INSTITUUT
911973
Voor
13-6-1991
DOL. LAND- en VOLKENKUNDE

CC-2514-11

DAPHNÉ

Nederlandsche Tijdschrift.

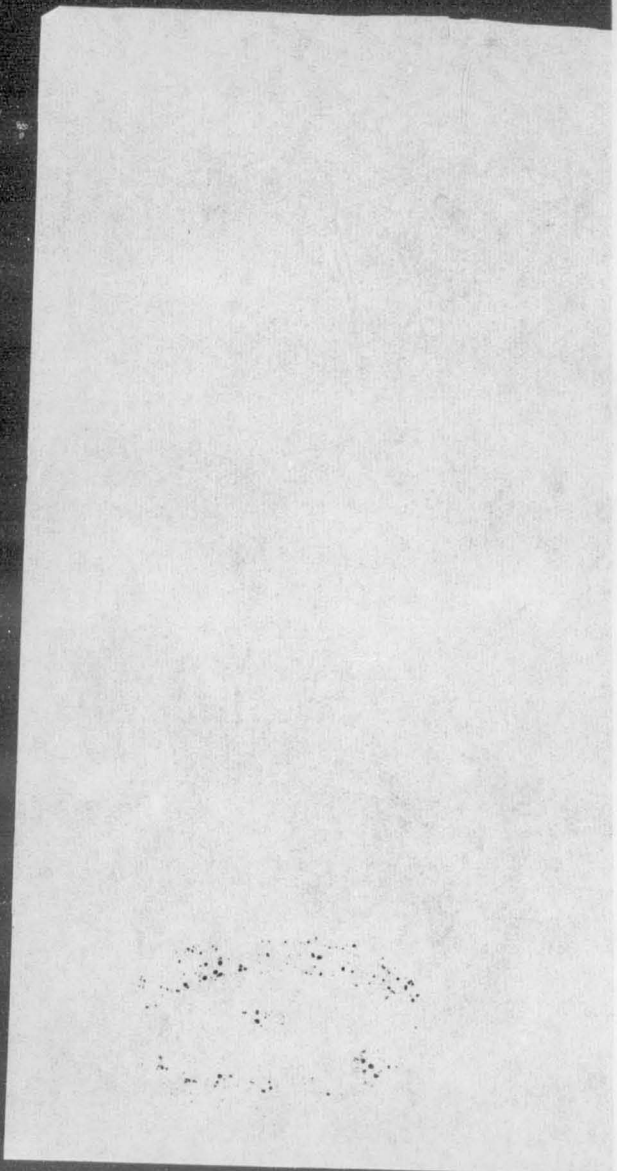
Onder Redactie

VAN

A. VAN DER HOOP JR'SZN.

1854.

UTRECHT
J.D. DOORMAN.

DE WALDENZEN.

DOOR

B. PH. DE KANTER.

Per aspera ad astra.

Kent gij dat volk — slechts luttel duizenden
Is zijn getal — van bergen, hemelhoog,
Omsloten, op wier ongenaakbre spits
De forschgewiekte vorst der vooglen zich
Een woning bouwt? Waar, aan 't onmeetlijk bed
Der ongerepte sneeuw ontvloed, met kracht
Van rots op rots geworpen, donderend,
Als Lauffen's val, de breede katarakt
In 't dal zich stort, tot waar de Angrogne schuimt?
Maar diep in 't dal, daar groent het klavergras;
Daar weidt het rund bij 't vroedzaam wollig schaap;
Bij stroomen schuimt de blanke melk in 't vat;
In schuur en stal tast bergenhoog het graan,

Naast keur van voedend zuivel, zich omhoog;
 De vlasplant geurt, en 't nijvre spinrad snort,
 En 't wichtje zelfs rept vrolijk reeds de hand,
 Hoe blank en klein, tot rappe, noeste vlijt.
 In 't dal, daar buigt, door rijken overloed
 Van walnoot en kastanje schier de stam;
 De perzik bloost naast kers en abrikoos,
 En de eedle druif, gedrongen aan den tros,
 Werpt vriendlijk u haar blaauwen weerschijn toe.
 Dáár heerscht nog dengd en reine eenvoudigheid
 Bij landelijke zeden. Forsch gespierd
 Bestijgt de man der hoogste klippen top,
 En 't wisse schot velt gems en steenbok neêr.
 Hij drijft, omlaag, het kouter door de voor,
 Of zwaait met kracht de blanke zeis door 't gras,
 Of jaagt den scherpen sikkel door den halm,
 De gade wijkt, in 't huisselijk gebied,
 De vlijt niet van haar vriend en echtgenoot.
 Zij laaft het wichtje aan volle moederborst,
 Wijl 't glanzend oog de teêrste liefde spreekt,
 En 't hart, door 't mollig handje zacht gedrukt,
 Naar 't sneller klopt, in hooger liefde ontbrandt.
 Dáár prijkt de maagd in de eedle majesteit
 Van schoonheid en van fierheid. Haar gelaat
 Is zacht, en rijk haar volle lokkentoói.

Maar meer dan die, meer dan de diadeem
 Het voorhoofd der vorstin versiert, zoo siert
 De glans der allerzuiverste onschuld haar. —
 Kent gij dat volk? —

O, 't is een lieblingsvolk
 Van Hem, die met Zijn dierbaar zoenbloed ons
 Verlost, en tot Gods kindren heeft gevormd.
 O, 't is een volk dat in de duisternis
 Als fakkel schijnt, van sterrenglans omringd,
 Naar 't minlijk beeld, in 't wapenschild gemaald. (*)
 Ja, 't is het volk, dat, toen een zwarte nacht,
 Zoo loodzwaar, zoo veel treurige eeuwen lang,
 Rustte op Gods Kerk, wijl priesterdwinglandij
 Den vrijen geest in ijzren banden sloeg.
 En siddren deed voor Rome's vloek en wraak,
 Te midden van zijn bergen 't zuiver licht
 Deed flonkren van Gods onvergankelijk Woord.
 Ja, 't is het volk, dat, als een heldre baak
 Aan 't rotsig strand van 't stormend wintermeir,
 De hulk der Kerk voor schipbreuk heeft behoed,
 Eer Huss nog tuigde, of de eedle Luther sprak.

(*) Het wapen der Waldenzen is een fakkel, schijnende in de duisternis, omringd door zeven sterren, met dit omschrift: *Lux lucet in tenebris*. (Het licht schijnt in de duisternis).

Maar, dierbaar volk! wat zwarte donderwolk,
 Van vuur en hagel zwanger, nadert ginds
 Van uit het zwoele Zuiden, hult de kim
 In donkren nacht, en stijgt al meer en meer,
 En rommelt langs uw bergen; overdekt
 Het gansch gewelf; befloerst met zwaveldamp
 't Gelaat der Euangeliezon, en dreigt
 (Of 't mooglijk waar!) met eeuwge duisternis?
 Daar slingert, van de spits des Vatikaans,
 Een priesterworst den bliksemstraal des bans,
 En zweert verderf aan 't schuldellooze volk;
 Daar roept hij Frankrijks koning tot zijn bond,
 En u, Savoijs heerscher! — Legerschaar
 Bij legerschaar snelt razend, grimmig aan,
 Met ketterhaat en wrok en woede in 't oog.
 Hun kracht is die des sneeuwvals in zijn vaart,
 En honderdwerfen duizend hun getal.
 Helaas, wie zal hen keeren? Droeve schaar,
 O, zendt tot Hem, die in den hemel woont,
 De bede op: « Heer! behoed ons! wij vergaan! » —
 O gruwel der verwoesting! Welk een kreet
 Van gillend' angst en wanhoop! Uit vallei
 En vlek en dorp en woning stijgt hij op,
 En scheurt de lucht, en schreit om hulp tot God!
 Zoo hebt niet gij, o Decius, gewoed,

Of, Nero, gij, des aardrijks schande en vloek,
 Op de eerste vrome Christenschaar, dan thans
 Een beulenrot, dat, ach, naar Christus' naam
 Zich noemen durft, op 't arm Waldenzisch volk.
 In vlammen gaat de stille woning op;
 Een snoode hand verderft en vee en graan,
 Ja 't zaaisel zelfs des akkers. Ach, al nijpt
 De winter streng, al werd rivier en meir
 Tot ijs, en berghoog opgejaagd de sneeuw,
 Toch wordt de vrouw, de kranke met den grijs,
 Erbarmingloos ter landpaal uitgezweept.
 En of 't nog dit, slechts dit alleen nog waar!
 Maar de uitgeleerde boosheid foltert meer
 De ziel, tot in haar heiligst, diepst gevoel.
 Ziet gij dat lagchend wichtje? O, wijk terug,
 Gij snoodaard! Spaar den engel, die welligt
 Vergeving voor u smeeken zal bij God!...
 Vergeefs! Hij rukt der moeder 't uit den arm,
 En plet de teedre leedjes aan de rots! —
 De schuchtre maagd, terwijl de schaamteloos
 Haar gloeiend kleurt, strekt, van 't gewaad beroofd,
 Aan paal of zuil geregen, krimpende
 Van koude en smart, aan 's woestaards oog ten spot! —
 Daar slaat voor een rampzaalge moeder 't uur,
 Zoo zalig eens, en vurig afgebeên,

Dat haar opnieuw een zuigling schenkt : maar ach ,
 Ten vloek is thans de reine moedervreugd.
 De levensbron , door schrik en smart gedroogd ,
 Kan met geen drop meer laven : zelfs geen kleet ,
 Geen windsel heeft haar naaktheid , dan — de sneeuw !
 Gij heeft , o teedre Muze ? — Ach , wend het oog
 Nu van die foltring af , en zing niet meer
 Den gruwel der verwoesting.

Christendom !

De schoonste van uw telgen , ze is gewis
 De liefde ! O reine dochter Gods , hoe klopt
 Uw teeder hart , hoe glanst uw vriendlijk oog ,
 Wen nood of smart des armen broeders u
 Om hulp , om troost , om mededoogen smeekt ! —
 Wie naadren ginds , gij lieve stad aan 't meir ,
 Gij bakermat der waarheid en des lichts ,
 Wie naadren ginds uw wenkend poortental ?
 Helaas , 't is die rampzaalge , droeve schaar ,
 Door wrok en woede en gramme ketterhaat
 Van haaf en erf en vaderland beroofd.
 Daar naadren zij ! Verscheurd is hun gewaad ,
 Maar eindloos meer verscheurd nog is hun ziel.
 Daar naadren zij ! Zij heffen , smeekende ,
 De handen op , en vragen schuts en brood.

Hoe ! vragen ? Neen ! Uw liefde toeft geen vraag !
 Zij snelde alreeds de broedren te gemoet ,
 En eer hun mond een staamlend woord van dank
 Nog vinden kon , vond heel hun droeve schaar
 En herberg reeds , en deksel , brood en troost.
 Gezegend zijt ge , o lieve stad aan 't meir ,
 En 't zuiver blaauw uws hemels , Zwitserland ,
 Weerspiegelt in zijn heldren , kalmen vloed ,
 Als lachte 't u van 's Hoogsten zetel toe.
 Maar , Nederland , gezegend zijt ook gij ,
 Gegroet ook gij , mijn dierbaar vaderland ,
 Als klonk dit woord uit Jesus' mond u toe :
 « Gezegenden Mijns Vaders ! Alles wat
 « Ge aan dezen deedt , hebt ge ook aan Mij gedaan ! »
 Ook gij , gij snelt ter hulp . Hoe heerlijk siert
 Die traan uw oog ! Hoe klopt uw edel hart !
 Hoe werkt die hand ! Hoe blinkt dat goudtresoor !
 Neen , gij , noch uw geliefde zusterstad
 Aan 't Zwitsersch meir , gij heelt niet elke wond
 Die 's broeders hart zoo bitter bloeden deed ;
 Gij geeft het niet aan 't moederhart terug ,
 't Aanvallig wicht , meêdoogenloos vermoord ;
 Gij hebt voor haar geen woorden zelfs van troost :
 Maar eindloos meer dan woorden zegt die kus ,
 Dien ge op 't gelaat of 't lijdend hart haar drukt ,

Terwijl uw hand naar 's hemels bogen wijst,
 Waar thans haar lieveling Engel is bij God

Zoo had een gier een schuwe duif vervolgd,
 Haar 't nest vernield, de telgen haar vermoord,
 Met scherpen klaauw en snavel haar gewond.
 Ach, haar begeeft de kracht: één oogwenk nog,
 En zij ook snikt haar schuldloos leven uit.
 Maar daar verschijnt een lieve, teedre maagd,
 En bijgend vlugt het duifje tot haar heen.
 Het meisje aanschouwt met bittere deerenis
 De vlugtling, die nog jaagt, en snikt, en bloedt.
 Zij neemt de duif aan 't lief, meëwarig hart,
 En koestert ze aan den boezem; strijkt haar kuif
 En vleuglen glad, en koost, en kust, en streelt,
 Geneest haar wond, en vormt haar tot vriendin.
 Heil haar! Zij heeft een schepsel welgedaan!
 Wat vreugd, wanneer 't geredde duifje nu
 Al kirrend haar omfladdert, liefkoost, dankt!
 't Is vriendschap nu, 't is liefde voor altoos.

Gelijk wel soms, bij fellen wintertijd,
 Het snijdend, bar Noordoosten, maanden lang,
 Op heel Natuur zijn killen adem blaast,
 Rivier en beek in ketenen van ijs

Geklonken houdt, en mensch en plant en dier
 Verkilt, verstijft, en treurig zuchten doet;
 Maar toch somwijl een ademtogt van 't Zuid'
 Een enkle dag verkwikkend nederdaalt,
 En laafnis schenkt, terwijl de hoop herleeft,
 Al is 't ook dat de winter straks opnieuw,
 In grammen moed, met feller neep zich wreekt,
 Tot eindelijk, door de kracht der lentezon
 Verwonnen, hij zich wreevlig onderwerpt,
 En wrokkend weër naar 's Noordpools schotsen vlugt:
 Zoo, trouwe dappre strijders voor 't Geloof,
 Zoo lachte u 't lot wel soms eens vriendlijk toe.
 Dan scheen 't een poos als had de haat in 't eind
 Zich aan uw smart verzadigd, of als had
 De razernij haar krachten uitgeput.
 Dan scheptet ge eens vernieuwden ademtocht;
 Dan sneldet gij weër naar uw bergen heen,
 En elk' vallei weërklonk van 't jubellied.
 Helaas, één schoone, één zoele lentedag,
 En dan opnieuw des winters woede. Opnieuw
 Beroofd, gegriefd, gefolterd en verjaagd,
 Maar ook opnieuw, zoo ras de geesel week,
 Terug, terug, naar 't dierbaar vaderland!
 In 't eind, daar slaat — o God! kan 't mogelijk zijn? —
 Daar slaat het uur der zege, na den strijd

Van zooveel treurige eeuwen. Daar weërgalmt
 Het heilwoord van den Vorstentron: « de Wet
 Noemt BURGERS u, en elk Waldens is VRIJ! »
 Wat jubelgalm van vreugde en zegepraal!
 Wat tranen van verrukking! Zegenend,
 Terwijl de vreugde in 't vochtig oog haar glanst,
 Omhelst de gaë den teedren echtgenoot,
 En legt aan beider harten 't VAUZE kroost.
 Door 't luchtruim dreunt de blijde klokkengalm:
 De bergwand schokt door 't buldren van 't musket;
 De tempelwand weërkaatst der Psalmen toon,
 En alles juicht: « Komt, loven we allen God! »

Ja, God zij lof, en dank, in eeuwigheid!
 Die jubeltoon rijst uit mijn stille cel,
 Hoe ver van u gescheiden, uit het hart
 Eens broeders, o mijn broedren, voor u op.
 Wanneer mijn oog naar 't verre Zuiden blikk,
 Dan ijlt mijn geest, met blijden vleugelslag,
 Het bloemrijk oord van uw valleijen in.
 Dan groet ik u met 's Heeren liefdegroet:
 « Mijn kindren, u zij vrede! » — Vrede, o ja,
 In 't aardsch verblijf; maar vrede ook, duizendwerf,
 Daar ginds omhoog, in 't vaderland des lichts,
 Waar onze hoop den dag des oogstes beidt!

En nu, o volk, wat zal uw toekomst zijn?....
 O, 't is alsof me, uit zachten nevelglans,
 Een vriendlijke Engel nadert, die me een woord,
 Al fluistrend, wil vertrouwen, van iets groots,
 Iets heerlijk's.... van een Christusrijk op aard'....
 Van meestgeliefden, de eersten op te staan....
 Doch neen — terug — verstom, vermeete lie!
 Verheug u, zanger, dankbaar bij den glans
 Der middagzon; verkwik u aan haar licht, —
 Doch staar haar niet in 't stralend aangezigt!

December 1853.

BIJ DE NIEUWTJES VAN DEN DAG.

Aan een Praatvaâr.

DOOR

W. J. VAN ZEGGELEN.

O man van conversatie,
Wat tijd van alteratie,
Wat stof voor wee en ach!
Wat mag uw tong zich weren,
Uw geest zich appreteren
Voor praatjes van den dag!

Voor 't wigt van donkre tijden
Brenge gij een klagt aan 't lijden,
Een klagt — maar naauw een gift.
Adressen op adressen,
Vol vijven en vol zessen,
Vervoeren u tot drift.

BIJ DE NIEUWTJES VAN DEN DAG.

13

Uw vraag, hoe 't spek zoo duur is
Voor 't volk die druif nog zuur is
Bij vrijdom van accijns,
Lost ge op in tal van zuchten...
« De slager trekt de vruchten! »
Zoo zegt ge met een grijns.

De Russen en de Turken
Zijn in uw oog maar schurken,
De vechten uit plezier;
Die enkel door hun malen
De effectenboël doen dalen
Van d' armen rentenier.

En komt die Haagsche onthulling
Dan nimmer tot vervulling? (*)
Zoo vraagt ge wrevlig meê;
'k Ging reeds voor negen weken
Een plaatsje mij bespreken
Bij 't beeld van Willem II?

De knepen van de sijnen,
Die u slechts raadsels schijnen
Als contra uw advies,
Vat gij, in heilge rage,

(*) Geduld, geduld! 't Zal nu toch den 23 Maart 1854 plaats hebben.

Te zaâm in die foppage

Van jufvrouw van der Vlies.

En, moest de kermis wijken? (*)

Ach, hoe zou Judels kijken

Met heel de Varieté!

En wat zou men beginnen

Met heel die magt Vriezinnen,

Met Blanus en Crassé?

Die winter-hofpartijen...

Die armen-loterijen —

Niet bijster in uw geest...

De zucht, om plaats te vinden

Bij Rotterdamsche vrienden,

Voor 't muzikale feest!!

Het Handelsblad — o jammer!

De Nieuwe Rotterdammer,

Niet van je gading meer,

En de oude « Opregte! » ... o schande!

Die vreedzame in den lande —

Vol *zalvend* roet en smeer!

(*) In Zuid-Holland en andere Provinciën is door de Commissarissen des Konings aan de Gemeentebesturen de vraag gesteld of de tijd niet daar is om de Kermissen af te schaffen.

De beuken-broodbereiding...

Van Lenneps waterleiding...

De inenting van het vee...

De vrijheid van de slaven...

De revalenta-gaven...

De vloot der Zwarte Zee!

De twee Bourbonische takken...

De Turksche keurkozakken...

't Metalen kruizenheir...

Het paardenvleesch bevolen...

De industriële scholen...

En — honderd dingen meer.

Stop! drukke praatjes-prater!

Ik val bij u in 't water,

Ik ben niet van je bent

o, wie naar uw gedachten

En uw adviizen trachten —

Ik geef dat moois present!

Wie almanakken schrijven,

En « op de hoogte blijven

Van 't nieuws » mijn brave man,

Zij mogen het besjouwen,

Ik — als 'k u bij wil houën —

Wel, 'k slaap er 's nachts niet van.

A A N D E M A A N .

DOOR

T. H. BUSER.

Daar drijft ge op uw azuren baan
Weér heen, en als een luchter aan
't Gewelf des hemels opgehangen,
Werpt ge even vriendlijk als voorheen
Uw zilvren stralen naar beneên,
Door 't zwijgend aardrijk opgevangen.

En nevens u op 't tintlend pad,
Als paalen in een kroon gevat,
Bewegen zich miljoenen bollen;
Zij klimmen statig aan den trans
Des hemels, met ondoorbren glans
En zonder uit hun baan te rollen.

AAN DE MAAN.

17

O zeg mij, heeft de Almachte Hand,
Die al die lichten in hun stand
Geregeld heeft bij 't morgenkrieken
Der wereldschepping, toen Gods Woord
Op 't vlak der waatren werd gehoord,
Waar langs Hij zweefde op hemelwieken,

U, vaste bol, zoo flauw bewolkt,
Met zulke wezens ook bevolkt,
Als op dees aard' den Dag begroeten,
Wen hij, uit 't Oosten aangerend,
De scheemring, die de Nacht ons zendt,
Verbreekt, met vleugels aan zijn voeten!

Zien ze uit hun sfeer ook op ons af?
En eindt hun leven ook aan 't graf,
Met naamloos wel en wee doorvlochten?
Wordt 't ook beroerd door drift en nijd,
Die vaak den boezem openrijt,
Gestaåg van togten aangevochten?

Of worden, op uw bol, verspreid,
Voor ons de woningen bereid,
Waarvan er in het Huis des Heeren

T. H. BUSER, AAN DE MAAN.

Zoo velen zijn, als onze baan
 Hier eindigt en wij opwaarts gaan,
 Om God met jubelsalmen te eeren?

Mijn ziel! mijn ziel! waar dwaalt gij heen?
 Tracht gij den sluijer reeds van een
 Te scheuren, die u houdt omtogen?
 Verlaat u op den Heer altoos, —
 Ééns als ge uit 't schaduwdal des doods
 Verrijst, valt 't dundoek van uw oogen!

Zwolle, Augustus 1853.

ONTBOEZEMING VAN DEN GROOTEN TURK

door

L. W. VAN DEVENTER.

(De Beheerscher der Geloovigen ligt zich uit te rekken op een sofa, rookende uit een pijp van een paar el lang. Hij is alleen. Zoo juist zijn zijne ministers van hem weggegaan).

Eindelijk toch zijn ze uitgeknepen,
 Eindelijk kom ik woër tot rust.
 Als dat lang zoo gaat, verlies ik
 Waarlijk al mijn levenslust.

Sultan ben ik, maar waarachtig,
 Menschen, 't is zoo'n baantje niet:
 't Is meer lastig dan plezierig,
 Als je 't op de keper ziet.

Sinds ik overhoop geraakt ben
 Met dien rakker Nikolaas,
 Zou 'k wel boeken kunnen vullen
 Met mijn jammeren-relaas.

L. W. VAN DEVENTER,

Van den ochtend tot den avond
 Nota voor en nota na;
 Bij 't ontbijten plaagt me een Pacha,
 Bij 't *souper* een Ulemah!

En het *Corps diplomatique*!
 Dat is 't ergst van allemaal:
 'k Hoop, dat op een goeden avond
 Joost den heelen rommel haal.

Toen 'k den Rus zijn zin wou geven,
 Zei dat volkje: « och! Sultan-lief!
 Neem je toch in acht voor Rusland:
 Rusland is zoo'n slimme dief!»

Menzikoff laat 'k eindlijk zweeten,
 Puur om hen plezier te doen:
 Fluks bezet de Czaar mijn landen: —
 Geen ideetje van fatsoen!

Maar, *enfin*, zoo zijn de Russen!
 Als ze zeggen, dat iets moet,
 En 't gaat anders dan zij willen,
 Grijpen ze aanstonds naar de knoet.

Hadden nu de Mogendheden
 Maar den Rus weër weggejaagd,
 Dan was weër een blijde morgen
 Voor den armen Turk gedaagd.

Maar ja wel! die valsche honden!
 Voor den grooten bullebak
 Kruijen ze in hun schil en denken:
 « 't Best dat ik den Turk verlak.»

't Is gespuis, — die Diplomaten!
 Br...! Ik krijg nog kippevel.
 Abdul-Medsjid is geen aasje
 Bij dat varkensgoed in tel.

Als ze niet onschendbaar waren,
 Naaide ik ze allen in een zak,
 En verzoop ze, en zette een kruisje
 Bij dien dag in d' Almanak.

Maar het helpt hier niet te razen.
 Laten *sij* me al in den steek,
 'k Zou mijn naam niet waard meer wezen,
 Als ik voor den vijand week.

Allah zal zijn dienstknecht bijstaan
 In dees allerhoogsten nood:
 Omer ook is geen kwà-jongen,
 En mijn leger weërگاasch groot.

Abbas, met zijn oorlogsschepen,
 Komt me nu patent te pas...
 Die Egyptenaars! 't is waarlijk
 Toch een heel goed menschenras.

Van Egyptenaars gesproken, —
 Die Egyptische slavin —
 Dat's er een!... Je zoudt ze stelen!
 'k Ga reis gaanw mijn Harem in!

11 November 1853.

V A A R W E L.

Een vriend toegezongen,

DOOR

Dr. I.

Gij vraagt me een afscheidsgroet. — Zou ik u die niet geven? —
 U, die als ik de kunst voor gave Gods verklaart,
 En haar naast godsvrucht eert als 't eenig doel van 't leven,
 Dat zaligheden schept, een hemel maakt van de aard.
 O schijnbaar moge 't goud op 't hoogst geluk doen roemen,
 Of schenke een grootsche naam de vrede aan onze borst,
 De kunstenaar alleen mag zich volzalg noemen,
 Hij is der wereld heer, heur wettig oppervorst.
 Als met het kunstpenseel hij leven schept uit kleuren,
 Of zielen aan zich snoert door snarentuig en stem;
 Of zich op arendswiek als dichter op mag beuren;
 Dan is hij meer dan mensch, dan knielt het al voor hem.

Want schoon hij zelden heil of stille vreugd mag lezen,
Der kunsten hemelgloed werpt op zijn pad haar glans,
De dorenkroon, hem hier miskennend toegewezen,
Zij is zijn oreool, zijn schoenste lauwerkrans.
En ook er zijn er nog, die 't waar genie vereeren,
En aan de Baälsdienst der mode niet verpand,
Den tempel van het ware en 't goede en 't schoon verweeren,
Waarvoor der kunsten trits de zuivre wierook brandt.
Vaarwel dan, waardste vriend! vertrek naar Frankrijks dreven,
Of Londens trotsche wal, Brittanjes stedenkroon!
Smaak daar al wat natuur en kunst u kunnen geven,
Wat zij, die hen begrijpt, steeds hebben aangeboon!
Ga, moge steeds de kunst haar stralen op u schieten,
O blijve zij uw leus, uw ster in 's levens nacht,
Die ge immer volgt, gelijk weleer de Israëlitén,
De helle vuurkolom, die hen naar Kanaän bragt.
Dan zult ook gij gewis het land der hope eens vinden,
Wanneer gij, van den prang der aardsche boeijen vrij,
U door dat hemelrijk, dat Eden zult zien binden,
Waar alles schoonheid is en liefde en Poëzij!

J. E. Bury, fecit

H. A. M. del.

Pl. N° 1.

A G A T H A
 LES DEBUTANTES

Et, quand il fut tout à fait parti,
 Quand il eut dit adieu à son
 Et quand il fut tout à fait parti,
 Quand il eut dit adieu à son
 Et quand il fut tout à fait parti,
 Quand il eut dit adieu à son

Dan trilden wis de ontspannen snaren,
 'k Zou dichten, dichten onvermoeid!

A G A T H A.

A A N D E N R E D A C T E U R .

DOOR

.....X.....

(Met eene Plaat.)

Ai, waart gij niet een ijskoud plaatje,
Waar ik een rijm bij flansen moet,
Maar wel een heuschelijk Agaatje,
Met wangetjes van melk en bloed,
'k Was niet verlegen om een praatje,
Of een coupletje honigzoet!

Mogt ik in donkre kijkers staren,
Waarin een maagdlijk hartje gloeit,
Of spelen met die bruine haren,
Wier golf langs 't blanke nekke vloeit,
Dan trilden wis de ontspannen snaren,
'k Zou dichten, dichten onvermoed!

.....X....., AGATHA.

Maar nu dit alles blijft ontbreken ,

Nu waarlijk eischt ge mij te veel ,

En daarom , Redacteur , ik reken ,

Dat gij , wordt weër een plaat mijn deel ,

Mij , om mijn dichtervuur te ontsteken ,

Zendt 't *levendig* origineel!

AAN EEN GOED VRIEND.

DOOR

RICHARD.

'k Weet dat ge een man zijt van verstand:
Oeconomist en meer dan dat;
Het kromste en 't hoekigst' praat gij glad:
Een zegen zijt ge voor uw land.

Gij weet van alles , zelfs van stoom;
Gij stelt ; gij staaft ; bewijst ; beweert ;
Gij zijt den heelen dag geleerd
En 's nachts nog logiesch in uw droom.

Maar vriendlief — ik heb één verzoek:
Als ik mijn lievlingsdichter lees ,
Dan heeft mij 't hart van louter vrees
Dat gij een oog slaat in mijn boek....

Och doe dat niet : uw blik ontrooft
Mij 't zoetst genot van 't geestigst lied ;
'k Word klein en kleiner — 'k ga te niet
In 't meelij' van uw schuddend hoofd.

Gij keert mijn liedjens om en om ;
 Gij kleedt hen onbarmhartig uit ;
 Gij trekt gevolgen , zoekt besluit —
 En gij bewijst mijn dichter — dom.

Gij laat geen woord van 't liedjen staan ;
 Gij maakt er nuchter proza van ,
 En triompherend vraagt ge dan :
 « Wijs nu de poëzij mij aan ! » ...

Och doe dat niet , ik bid u , neen !
 Laat me in mijn onschuld , laat mij dwaas ...
 Gij breekt mij telkens weér een vaas
 Dan vloeit mijn lieflijke olie heen.

Ik Wil onderhandlen ; hoor 't akkoord :
 Wij leven voor 't vervolg in vreë ;
 Ik — praat nooit van belasting meê ;
 Gij — hebt voor 't laatst me een lied vermoord.

En zoo ik ooit u weér betrap ...
 Maar neen , gij zult zóó boos niet zijn , —
 Daár , proef eens van mijn oudsten wijn ,
 En drink maar — op mijn beterschap.

W U F T H E I D.

DOOR

D. DORBECK.

Vlecht geen rozen , vlecht geen rozen ,
 Vlecht geen rozen door mijn hair ,
 Die slechts met den uchtend blozen ,
 Maar vergaan , is de avond daar !

Rozen ! ja , het beeld der minne —
 Maar de minne van een vrouw :
 's Morgens minlijk teér van zinne ,
 Met den avond — ongetrouw !

Vlecht mij bleekende anjelieren
 Tot een bloemkrans om mijn hoofd :
 Die de geur nog blijft doorzwieren ,
 Zijn de glanzen ook verdoofd.

D. DORBECK, WUTHEID.

Anjelieren! 't beeld der trouwe,
 Die nog voortleeft na den dood,
 Als op 't vale floers der rouwe
 Reeds de traan der scheiding vlood. —

Vlecht mij dof cypressenloover
 Om mijn lokken tot een kraus,
 Die nooit trekt met kleurgetoover,
 Die nooit blinkt met wuften glans.

't Donkere cypresgebladert!
 't Beeld van weemoed en van smart,
 Die mijn boezem heeft dooraderd,
 Die zich legerde in mijn hart.

Mij geen rozen om te treffen!
 Valsche, flinkerende praal:
 Anjelieren en cypressen:
 Stille, diepe weemoedstaal!

DE EERSTE DAAUW.

DOOR

B.

De poort van 't Paradijs was door den Heer gesloten,
 In jammren afgestreên zwierf 't eerste menschenpaar,
 Door schuld en vloek gedrukt, door 't Cherubzwaard verstooten,
 De woestenijen in van 't eeuwige gevaar;
 Zij smachtten naar de rust, waarvan de heemlen daauwen
 En naar 't verloren heil, dat de aarde kiemen doet —
 Hij, die des Vaders beeld in 't stofkleed doet aanschouwen,
 Zij, die de moeder is van allen levensgloed.

't Was avond en de schaauw, die 't aardrijk had verduisterd,
 Had ook de majesteit van 't purper licht bedekt;
 De gansche woestenis was als door angst gekluisterd,
 Gelijk wanneer de dood ten stillen kampstrijd trekt.
 De lucht en 't wolkgespan scheen al hun glans te derven,
 't Was of op 't gloeiend stof vernieling nederviel;
 Elk leven was een dof, een langzaam foltrend sterven,
 En eindelooze ellend sloop in de ontzette ziel.

Maar de englen, die het rijk der hemelen bewonen,
 En 't lieflijk starrenoog trouw richten naar beneén,
 Om steeds te hoeden en om eeuwig te verschoonen,
 Zij neigden 't hemelsch oor naar de aardsche sneekgebeén;
 En heilge tranen, blank als zuivre paarlen, vloten
 Ten hemel uit om 't wee, dat 't schuldig menschdom trof,
 Gods englen weenden — en onze ouderen genoten
 't Zoet der verzoening met zich-zelfen en het stof.

Op nieuw was aan de zon een hooger glans geschonken;
 Zij had gezegevierd op 't zwarte wolkgevaart.
 Daar stonden, in de diepste erkentnis weggezonden,
 Twee schepslen van den Heer, Zijn heilgenade waard!
 De schepping jubelde en de woestenis droeg bloemen,
 Als door een tranenstroom in de open kelk verblijd,
 En 't hart, dat de englen en hun menschenmin mocht roemen,
 Had zich op nieuw geheel den *Vader* toegewijd.

Naar WILHELM HÖCKER.

ODE AAN PINDARUS.

EEN NAGELATEN DICHTSTUK

VAN

A. VAN DER HOOP, JR.

Vlasvink, eijs en leeuwrik zingen,
 ieder op hun eigen toon,
 En in 't lieflijk groen der wouden
 klinkt hun lied den wandlaar schoon;
 Maar wie kan hun zang bekoren,
 als de zoete nachtegaal
 In haar toonen hoogre schoonheid,
 meerdren rijkdom strekt ter taal?
 Zoo ook Pindarus, uw zangen!
 't meest gelijkend aan den vloed,
 Die, als Koning der rivieren,
 zich naar Hellas dreven spoedt,
 Aan den Citheron ontsprongen,
 langs drie eiken, hoog van stand,
 Vloeit hij blinkend door de dalen,
 als een zuil van diamant.

BESPIEGELING.

door

Dr. L.

Amis, cache ta vie et repandis ton esprit!

VICTOR HUGO.

Frissche kransen, lauwerblären,
Waar de wereld ons meê tooit,
Loonen 't zoet geruisch der snaren
Van den echten dichter nooit.
Als het graf hem heeft ontvangen,
En de zerk drukt op zijn asch,
Huldigt eerst 't gemeen zijn zangen,
En erkent hoe groot hij was.
Zou mijn lied dan roem bejagen
Bij een bent, dat wansmaak loont,
En ik zoo de gaaf verlagen,
Waarmede 's Heeren gunst mij kroont? —

BESPIEGELING.

37

Neen! De zangen, die me ontschieten,
Als het diep geschokt gemoed
't Lijden maalt of 't zoet genieten,
Zijn der wereld veel te goed.
Laag gezonken, diep gevallen,
Trest geen stem van 't hart haar hart,
En sluit hij het oor voor 't schallen
Van den boetpsalm van den Bard.
En zou dan de dichter 't leven
En den adem van zijn ziel,
Prijs aan hoon en spotzucht geven,
In der wereld golfgewiel? —
Neen, in de eenzaamheid verloren,
Waar slechts 's Heeren oog u ziet,
Moet de vlam der Dichtkunst gloren,
Dichter, zing voor de aarde niet! —

V....., Augustus 1853.

JOHN FRANKLIN.

DOOR

ANNA.

John Franklin! welk een heir gedachten
Heeft me op uw naam het brein doorwoeld?
Wat vragen die op antwoord wachten!
Wat geestdrift, ach, in 't eind verkoeld!
Wat droomen! welk een tal van schimmen
Kwam soms mijn matte borst beklimmen,
Vervulden dien met vreeze en rouw!
En zoo ze mij dus tegengrimmen,
Hoe u dan, diep beklaagbre vrouw!
U blijft niets dan den naam van gade,
En 't weduwlijke rouwgewade,
Den straalkrans van zijn heldenroem,
Die 't neêrgebogen hoofd omschittert,
Maar elke levensteug verbittert,
Schoon u heel de aard met eerbied noem!

JOHN FRANKLIN.

39

Gij, Franklins uitverkoren vrouwe!
Gij hebt u groot betoond als hij;
Uw ziel begroef het wee der rouwe
En de open blik bleef kalm en vrij. —
Maar toch, wanneer in bange stonden,
In 't nachtljk uur, in de eenzaamheid,
Ge uw vriendenrei hebt weggezonden,
En hooploos om den zwerver schreit,
Zoo diergeliefd, zoo lang verbeid,
Zeg, als de maan haar bleeke stralen
Langs 't wit bevrozen veld laat dwalen,
De sneeuw als zilver blikken doet,
Komt dan geen schim het graf u toonen
Van *hem* en Engels wakkre zonen,
Schijnt niet de sneeuw bemorst met bloed?

God! negen eeuwenlange jaren
Zijn voortgekropen; en de hoop
Bleef, immer vlejend, om u waren,
Wat doodsangst 't hart soms binnensloop.
Vrouw! had de Heer met mannenkrachten
Uw teedrer ligchaamsbouw omgord,
Gij zoudt geen hulp van andren wachten,
't Gevaar waart gij aan 't hart gestort.
Ook gij hadt op de ranke steven

U op den oceaan gewaagd,
En, 't zij een doode of — nog in leven,
Uw echtvriend van hem weêrgevraagd!

Maar neen! uw moed was die van 't lijden,

Uw wapens waren liefde en trouw,
De wapens, waar de zwakke vrouw,
En wie die 't haar misduiden zou,
Slechts des werelds kamp mag strijden! —

Welsprekend roept uw droefheid 't in!...

Het meêgevoel van andre volken
En smart komt u 't gelaat omwolken,

Amerika? — U, Zeevorstin! —

Hooft op 't gebulder der orkanen,

Hooft! langs uw wereldoceanen

Wordt ze in één klaagtoon rondgevoerd!

Zij wordt aan Melvils klip vernomen,

Aan Makkenzies bevaarbare stroomen,

Met ijzen gordelriem omsnoerd.

De nieuwe wereld zendt haar kielen,

Brittanje haar ontdekkingsvloot;

Het ridderhart voelt zich bezielen,

De Fransche zeeheld trotst den dood

Ontplooit de zeilen! klief de golven!

Dring tot in 't ijzig poolhart door!

De sneeuw bij bergen opgedolven!

Van hem geen graf, geen rif, geen spoor! —

't Is al vergeefs! — Hoort d' ijsgrond kraken!

Zal u 't gevaar geen vleuglen maken?

Zult gij niet keeren, kloeke schaar?

« Neen! » zoo hoort u de stormvlaag zweeren —

Wij zullen nooit of jnblend keeren,

« Wij beven niet voor 't doodsgevaar! » —

En toch zij keerden! — « Hoort ons, mannen! » —

Zoo luidt der zeeliën ronde taal —

« Geen menschenkracht heeft ons gebannen,

« Wij weken voor geen 's vijands staal!

« Den poolkom hebben wij doorzworven

« Tot waar geen schepsel aadmen kon!

« De kielen hebben 't ijs doorkorven,

« Dat nimmer smolt voor zomerzon!

« Vergeefs!... een doel toch kroonde ons pogen,

« Wij vonden door de omijdsde bogen

« Der pool den doortogt, vonden land!

« Van Franklin is geen spoor gevonden,

« Maar tot het zelfde doel verbonden,

« Zijn daar weêr bodems uitgezonden

« Naar Warow's noorder oeverkant. » —

't Is uit, niet waar? de hoop stierf henen,
't Is donker om u als de nacht,
De laatste flikkring is verdwenen,
Geen toekomst die u tegenlacht!
Het vrouwenhart weent met u, vrouwe!
U was de hoop zelfs foltering,
Zeg, was er niet een beeld vol rouwe,
Die als een zwaard door 't hart u ging. —
Dacht gij niet soms: • In 't verre Noorden,
Langs onbereikbare klippen-boorden,
Daar waar een ijzige adem waait,
En de eeuwge dood, het lijkkleed sleepend,
Met somber spoor de sneeuw doorstrepd,
En grijnzend 't eenzaam leven maait,
Daar zwerft een grijsaard. Onbegraven
En wit en koud als marmarsteen;
Zoo rustea zij, zijn trouwe braven,
Zij slapen en — hij waakt alleen!
De ontbering heeft zijn kracht gebroken,
De honger knaagt hem 't ingewand,
Verkleumd ligt hij inééngedoken
En eigen vleesch tergt eigen tand;
De tranen, die zijn oog ontvloeiën,
En de uitgeteerde wang besproeiën,
Versteenen op 't verstijfd gezigt. —

En... 't is de held, die nimmer beefde,
Als 't doodsgevaar zijn kruin omzweefde,
't Is Franklin, die daar nederligt! • —
Een andre droom... Ziet ge op die schollen
Dat vreeslijk monster, wit als sneeuw,
Met oogen, rood als vuurge bollen?
Hooft gij dien rauwen wanhoopsschreeuw?
't Schijnt, eer 't den sprong waagt, nog te toeven,
Maar snuift den grond en spert den muil,
De roode tong lekt 't ijs der groeven...
En 't slaakt een grommend doodsgelui.
't Is langzaam op hem toegeslopen
En strekt den klaauw reeds naar zijn buit,
En spalkt de wijde kaken open,
En... 't ijslijk droomgezicht heeft uit! —
Het angstzweet parelt op uw kaken;
Ge springt van 't donzig leger op,
Waar zulk een droom u kon genaken,
En de angst drijft elken harteklop.
De droom week van u! maar ontzettend
Blijft Franklins gá de werkelijkheid!
De slag, die trof, zij zielverplettend,
Het vreeslijkst is de onzekerheid. —

Dan ziet ze een wrak , een prooi der golven ,
 Rondzwalkend op den oceaan ,
 Nu hoog gebeurd , dan half bedolven ,
 Bij 't dof gebulder van d' orkaan.
 Hij staat alleen , de grijze hairen
 Omfladdren wild 't doorgroefd gelaat.
 Hij staroogt op de holle baren ,
 Wier kracht haast 't schip tot splinters slaat.
 Dan ziet ze aan onbekende stranden
 Het half vernielde vaartuig landen ,
 Slechts enkle schimmen treën aan wal ;
 Zij wagglen tot aan gindsche klippen ,
 En zien hun laatste hoop ontglippen...
 De honger is 't , die 't enden zal ! —

John Franklin ! waar u haar gedachte ,
 Waar u verbeelding volgen moog ,
 Die 't donker floers te omhullen trachtte ,
 Te digt voor 's egaas vragend oog ,
 Geheimvol blijft 't ontzettend duister ,
 Waardoor de hoop als dwaallicht blinkt ,
 Een oogwenk gloort met hellen luister ,
 Maar ach ! dan weër in 't niet verzinkt !
 Gefluister heeft op de aam van 't Noorden ;
 Een doodsgalm ruischt in stormakkoorden ,

Een grafstem huivert in d' orkaan...
 En klinkt profetisch haar in de ooren ,
 Zij meent daarin den groet te hooren ,
 Het jongst vaarwel van d' uitverkoren ,
 En 't hart zucht als die stem : « vergaan ! » —

Januarij 1854.

ZANGEN DER LIEFDE.

DOOR

QUIDAM AMATORIUS.

I.

„Blaauw zijn uwe oogen.”

Blaauw zijn uw oogen en blond is uw lok,
Sierlijk omkransend het blank van uw voorhoofd.
Rijk is de man, wien uw liefde veroorlooft
Kusjes te drukken op 't heldere voorhoofd,
Kusjes op de oogen, op 't blond van uw lok.

Blond zijn uw lokken en blaauw is uw oog:
Zalig, wie beide de zijne mag noemen;
Rijker nog, wie van uw lippen de bloemen
— Kusjes der liefde — de zijne mag noemen,
Zoeter dan kusjes op lokken en oog.

ZANGEN DER LIEFDE.

47

Blaauw zijn uw oogen, uw lokken zijn blond;
Mij zijn de kusjes op beiden veroorloofd;
Kusjes op lokken, op oogen en voorhoofd!
Waarom niet steeds mij de bloempjes veroorloofd,
Op uw tot kussen steeds lakkenden mond!?

II.

„Ik volgde u lang.”

Ik volgde u lang, met liefdes trouwen blik,
Eer ik mij wagen durfde in uw nabijheid.
Mijn wang verbleekte: en nameloos schrik
Benevelde mijn brein, als 'k twijfelde aan uw vrijheid.

'k Verraste u eens, — ook bleek, en neêrgekniel,
De handen saamgevoegd, — in 't digt priêel van rozen.
Ik knielde ook neêr, bewondrend, en beziel
Door hope, en — zag u sidderen en blozen.

Maar vrees noch toorn joeg 't purper op uw wang.
'k Voelde aan mijn hart uw hart, van liefde, heven!
O, rust daar lang, gij zonne van mijn leven!
Verlaat mij nooit! Ik volgde u trouw en lang!

III.

„Vliegt daar die vogel niet snel door de lucht?”

Vliegt daar die vogel niet snel door de lucht?
 Rasscher nog zou ik de ruimte doorklieven,
 Sneller nog maakte de wickslag mijn vlugt,
 Wen mij het hart roept tot kozen en lieven,
 Was maar mijn schouder met vleuglen omkleed,
 Nooit zou het leed,
 Dat wij in bittere scheiding gevoelen,
 't Harte ons doorwoelen;
 Want met door snelheid onvolgbare vlugt
 Zweept ik de lucht,
 Zou ik de ruimte, de wolken doorklieven,
 Om aan uw boezem te kozen, te lieven!

.....

IV.

„Ziet gij die roos?”

Ziet gij die roos? — Dat is uw beeld, melieve!
 Uw rozenwang — en 't zacht en mollig blad,
 Het donzig mos, dat heel de bloem omvat, —
 De lokken-weelde om 't englenkopje, lieve!

De purple hoorden, die uw mondje omvaên,
 Karmijne randjes om de harteblaên;
 Zij lokken 't oog, — uw mond mijn lippen, lieve!
 De heldre dauwdrop, schitterende in het licht,
 — Uw glinstrend oog, wen 't zich naar 't mijne rigt,
 En, weeldevol, een parel stort, melieve!
 Maar 't roosje heeft die tranen slechts geleend.
 Ze wellen uit uw hart de traantjes, die gij weent!
 O, voel de bloem! ze is koud! — Uw hart is warm, melieve

.....

V.

„Genieten wij!”

Genieten wij, wat liefde en jonkheid bieden,
 Eer onze jeugd vervliegt en 't bloed met traagheid vloeit!
 Laat 's levens wijn in onzen beker zieden,
 Terwijl nog 't jagend harte gloeit.
 De winter komt,
 Het lied verstomt,
 En koude trilt door de adren en door 't harte.
 Genieten wij
 Ons lent-getij,
 Verdring' de vreugd de smarte!

Kom aan dit hart, dat jaagt en gloeit:
 Laat 's levens wijn in onzen beker zieden,
 Genieten wij, wat liefde en jonkheid bieden,
 Eer onze jeugd vervliegt en 't bloed met traagheid vloeit!

~~~~~

VI.

„Zoo uwe liefde ooit kon verkoelen.”

Zoo uwe liefde ooit kon verkoelen, — sterven,
 Uw hart niet meer als 't mijne kloppen mogt,
 Mijn teedre blik vergeefs den uwen zocht,
 Wat bleef, wat bleef mij, lieve! dan — te sterven?

O! zeg, dat ge eeuwig, naamloos-teer bemint;
 Dat tijd noch lot die banden kan verbreken;
 Schoon iedre steun me ontzinke of zij bezweken,
 Mijn borst aan de uwe een zalig rustpunt vindt.

Want zoo uw liefde ooit kon verkoelen, — sterven,
 Uw hart niet meer als 't mijne kloppen mogt,
 Mijn teedre blik vergeefs den uwen zocht,
 Wat bleef, wat bleef mij, lieve! dan — te sterven?

EEN STORM IN DEN INDISCHEN OCEAAN,

NABIJ DE EILANDEN ST. PAULUS EN AMSTERDAM (*).

DOOR

S. VAN DEVENTER, JSz.

I.

't Is schoon, den blik te laten weiden
 Op 't onbegrensde zeegebied;
 't Is trotsch al wat uw oog er ziet:
 Natuur moge elders bloemen spreiden,
 Ze onthoudt het meer haar schatten niet.
 Verrukking opent blij haar vleuglen,
 Zij laat zich door geen boei beteuglen,

(*) Voorgedragen in het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, den 8sten Mei 1847, en door den auteur welwillend aan de „Daphné” afgestaan, wiens redacteur dezelfde hartelijke verbroedering wenschte, als door den allezins verdienstelijken schrijver wordt voorgesteld.

Maar toovert beelden, rijk in gloed,
 Die beurtlings voor uwe oogen prijken,
 En met de golven rijzen, wijken,
 Al zwevend' langs den zilten vloed,

Geheel het meetloos waterruim,
 Zoo ver des zeemans oog kan staren,
 Is overdekt met blinkend schuim,
 Rondwarlend op de kruin der baren.
 Dat vlottend zilver, vlekloos schoon,
 Biedt elke golf een koningskroon,
 Waar langs de paalen neërwaarts hangen,
 Om hier — en ginds — en overal
 't Verblindend zonlicht op te vangen,
 Weërkaatsend in het stroomkristal.
 Van verre schijnt een ruitrenstoet,
 De witte veder op den hoed,
 Ontvlamd van eedlen heldenmoed,
 Ten strijd gereed, vooruit te dringen;
 Geen breidel kan zijn vaart bedwingen;
 Al sneller, sneller rent die drom
 Door dalen, over bergen henen,
 Nu zichtbaar, dan voor 't oog verdwenen,
 De krijgsmuziek is 't windgebrom;...
 Maar, 't is begoochling! meer nabij,

Verdwijnt die fiere heldenrij,
 En andre beelden wisslen weër,
 Al schooner, stouter, keer op keer.

Zie, 't is als rijst een droeve maagd,
 Geheel in rouwgewaad getogen,
 Die d' oceaan haar nooden klaagt;
 Haar hoofd hangt magtloos neêrgebogen,
 Waarop ze een' blanken sluijer draagt,
 Wiens ééne helft, vooruit gedreven,
 Op d' adem van den stormwind rust,
 Of, moede soms van 't dartlend zweven,
 Het schoon gelaat der jonkvrouw kust;
 De tweede helft hangt neër in vouwen,
 En dekt haar rug met helder wit:
 Gij meent een zondares te aanschouwen,
 Die, neêrgekniel, ootmoedig bidt.

Iets nader stijgt een golf omhoog;
 't Is of een reus zich voor uw oog
 Allengskens opheft uit den vloed;
 Hij kromt zich onder 't juk der jaren,
 Getuige 't zilver zijner haren,
 Nogtans hij bleef zijn kracht bewaren
 En onverwrikbaar is zijn moed;

Hij kan orkaan en storm verachten,
 Hij gaat met vasten tred daarheen,
 Maar eindlijk, uitgeput van krachten,
 Zinkt hij met woest gebrul in een.

Nog grootscher schouwspel treft uwe oogen:

De zee, door hooger magt bewogen
 En uit den afgrond opgejaagd,
 Rijst, ijzingwekkend, steil naar boven,
 Doet huilend 't stormgeloei verdooven
 En dreigt de kiel, die stout zich waagt
 Te midden der onpeilbre kolken;
 Daar stijgt die berg schier tot de wolken,
 Wiens top het kille sneeuwkleed draagt;
 Hij wentelt zich en zwelt gestadig,
 Vermeert in omvang en geluid:
 Al loeit de stormwind ook krachtdadig,
 Zijn stem klinkt boven alles uit;
 Doch, gaat der winden taal verloren,
 Hun kracht is sterker dan te voren,
 Hun vlagen teistren 't woedend meer;
 Zoo rooven zij den top der baren,
 En 't schuim, ten hemel opgevaaren,
 Valt, als de sneeuw, in vlokken neer:
 Het valt, maar, dwarlend opgeheven,

Naar alle zijden rond gedreven,
 Voert weér de wind het elders heen;
 Men ziet het beurtlings rijzen, dalen,
 En bij den glans der zonnestralen
 Schijnt elke vlok een edelsteen.

Maar, weg van mij, gij schaduwbeelden
 Der opgewonden fantazij!
 Wat vreugde soms uw droomen teelden,
 Verdwij, begoochling, wijk van mij!
 'k Omwind met rouwfloers thans de snaren
 Der droeve lier, de sombre toon
 Des treurzangs galme langs de baren:
 Hier klinkt het graflied wonderschoon.
 Hier is het zoet een traan te plengen!
 Mijn lied, gerugsteund door 't gebrom
 Der stormbazuin, weérkaatse alom
 En zal met golfgebrul zich mengen.

II.

Aanschouw daar ginds dat brooze schip,
 Soms onder spattend schuim bedolven,
 Op d' onafzienbren plas een stip,
 En toch gebiedier van de golven.

Ziet gij dien jongen zeeman, dáár,
 Die, tegen 't hoord gelend, zijne oogen
 Heeft naar de kim gerigt, als waar'
 Een blijde hoop, voor hem vervlogen,
 Te zoeken in dat ver verschiet?...
 Op de eedle, vroeg gevormde trekken
 Is reeds het kenlijk merk te ontdekken
 Van diep verborgen zielsverdriet.
 Een zeventiental levensjaren
 Is naauwlijks voor hem heengesneld,
 En reeds, te wreed te leur gesteld,
 Is 't ideaal daarheen gevaren,
 Dat, vroeg in 't jeugdig hart gekweekt,
 Hem, hoe zijn moeder ook gesmeekt
 En hoe zijn vader had gebeden,
 't Gebied der golven in deed treden.
 't Moet schoon zijn, trots gevaar en nood; —
 Zoo dacht hij, — heel den wereldkloot
 Te aanschouwen, zich op de oceanen
 Een weg naar ieder land te banen,
 Een schat van wijsheid op te doen
 Op 't spoor van 't roemrijk voorgeslacht.
 Hij had dat alles nagedacht
 Zoo ver de jongling denkt, en toen
 Der oudren wijzen raad veracht.

Ach, 't was een dwaling wis, van hem,
 Te weiflen bij zoo zoet een stem!
 Hij heeft die dwaling ingezien,
 Te laat! maar nu terug te keeren,
 Dit zou hem, waant hij, diep verneeren,
 Hij wil volharden, ... en misschien
 Zegt ook een donker voorgevoel
 Hem, dat hij nadert tot zijn doel.
 Doch woont daar binnen stille smart,
 Geen vrees verlaagt des jonglings hart.

Daar staat hij, in gepeins verloren
 Zijn oogen turen naar den kan
 Waar 't plekje is daar hij werd geboren,
 Hij zoekt er vriend en bloedverwant;
 Hoe wensch hij thans daarheen te ijlen!
 Maar ach! die wensch blijft onverhoord:
 Reeds is hij driemaal duizend mijlen
 Verwijderd van dat dierbaar oord.
 De dag die thans is angebroken,
 Was vroeger steeds een dag van vreugd,
 Toen, in den tijd der blijde jeugd,
 Nog bloemen op zijn pad ontloken:
 Die dag is zijn geboortedag,
 Die hem weleer zoo zalig zag!

De vreedzame ouderlijke haard,
 Waar zuivre godsdienst immer zetelt,
 Waar 't kostbaar Godswoord wordt bewaard,
 Het reinst geloof elks hart veredelt:
 Die is aan 't ander eind der aard!
 Hij leest niet meer in aller oogen
 De opregte heê voor zijn geluk,
 Die zoete dagen zijn vervlogen,
 Zij maakten plaats voor smart en druk.
 De wezens, die hem thans omringen,
 Zijn ruw, zijn vreemd voor hem; geen mensch
 Biedt hem een welgemeenden wensch,
 Slechts onbeschaafde klanken dringen
 Gedurig snerpnd in zijn oor:
 't Zijn vloeken, 't zijn godslasteringen,
 Hoe kwetsen zij zijn kiesch gehoor!

De storm stak op met felle vlagen,
 De winden gierden woest rondom:
 Men hoorde ze in de touwen klagen;
 Men hoorde 't vreeslijk golfgebrom;
 Men hoorde mast en stengen kraken,
 Het schip sloeg slingrend heen en weêr,
 Het trilde, trilde keer op keer,
 Als tegen 't boord de golven braken.

Hoor, jongling! hoe meêdoogenloos
 Verstoort de stormwind uw gedachten;
 Verzamel ijlings al uw krachten,
 En staak uw droomen voor een poos!
 Een poos?... maar zeg mij, wáár, wanneer
 Zult gij dien zoeten droom vervolgen?
 Hier, op die zee, zoo woest verholgen?...
 Neen — zwevende in der engelsfeer!

Daar klinkt, nog boven 't stormgeluid,
 De stem des scheepsgebieders uit,
 En roept de mannen op tot werken;
 De jongling, trouw steeds aan zijn pligt,
 Vol hoop dat God zijn kracht zal sterken,
 Hij treedt den dood in 't aangezicht:
 Hij is een held, maar grooter held
 Dan zulk een, die, op 't oorlogsveld,
 Door bloed naar de overwinning snelt;
 Die kan manhaftig zich verweren,
 Diens degen kan de slagen keeren
 En sneven doen wat weêrstand biedt;
 Maar hij — helaas! hij kan dit niet;
 Hij strijdt met zwakke menschenkrachten,
 Niet tegen menschen, zwak als hij:
 Neen, tegen bovenaardsche magten;

't Zijn duizend dooden die hem wachten,
 Geen roem, wat immer de uitkomst zij;
 Des zeemans leus is: — dood of vrij!
 En hooger zwelt het schriklijk meer,
 En harder loeit de stormwind thans,
 En huivrend daalt de scheemring neêr:
 Zij dooft der dagtoorts stralenkrans;
 Het donker wolfloers werpt den nacht
 Ontijdig over 't watervlak,
 En slikerde ook soms onverwacht
 Een straal, die door de wolken brak,
 Dan joeg de naauw te merken gloed
 Een kille ontzetting in 't gemoed:
 Gelijk het plegtig fakkellicht,
 Dat de ongewisse schreden rigt
 Van hem, die 't stof der menschlijkheid
 Ter laatste rustplaats benen leidt.

III.

De zeeliën, op wier bruin gelaat
 En moed en kracht te lezen staat,
 Zijn langs het want omhoog gesneld;
 De zeilen worden digtgereefd,
 Den wind wordt perk en paal gesteld,

En niemand aarzelt, niemand heeft,
 Al zwiept de mast ook trillend rond,
 Al kraakt de steng, al schudt de ra,
 Toch hoort men nog uit éénen mond
 Het luid en daverend « *Hoerah!* »
 Zoolang men werken kan, zoolang
 Verligt men 't werken door gezang:
 Maar de uil, die op den grafsteen krast,
 Streelt meer het oor, dan 't schelle lied,
 Dat nederdaalt uit steng en mast,
 Wanneer de storm op zee gebiedt; —
 Wie ooit die kreten heeft gehoord,
 Die kent de koude huivring niet,
 Die 't bloed verdikt, de ziel doorboort.

En in die rij van kloeke mannen,
 Die al hun krachten zamenspannen
 Bij 't reven van 't gezwollen doek,
 Staat ook die jongling, even kloek;
 Die andren zagen duizendmalen
 Den stormwind dreigend nederdalen,
 Hij ziet voor 't eerst op d' oceaan
 Der elementen kampstrijd aan;
 Al zwijgt zijn mond, geen angst, geen vrees
 Die in zijn edel harte rees.

Hij.... maar de storm verheft zich weêr,
 En voert hem naar den hemelboog,
 Of werpt hem in de diepte neêr.
 En luider, luider huilt de wind,
 En hooger, hooger zwelt de zee:
 Zij voere 't brooze vaartuig meê,
 Houd immer moed! wees kloek gezind!
 Klem vast uw handen, vrees geen nood!
 Er waakt een wijs en liefdrijk God:
 Vertrouw dien vader vrij uw lot!
 Houd moed! houd moed! al grijnst de dood
 Met opgeheven zeis u aan:
 Wat God doet — dat is wel gedaan!

Wanneer de bliksem d' aadlaar treft,
 Die stout zich in de lucht verheft,
 De wolken klieft en statig zweeft,
 Een stip gelijk in 't menschlijk oog;
 Wanneer hij tuimlend van omhoog
 Op 't aardrijk nedervalt, en sneeft
 Aan 's wandlaars voeten, o dan beeft,
 Dan siddert zelfs 't versteend gemoed,
 Dan gloeit — dan kookt — dan bruischt het bloed,
 Dan vallen warme tranen neêr,
 Den onverschrokken held ter eer.

Zóó stond die ruwe mannschaar,
 Zóó stond die rij van zeeliên daár,
 Toen hij, de jongling, onverwacht
 Werd uit hun midden weggevoerd
 Met onweêrstaanbre reuzenkracht! —
 Het stalen hart zelfs was geroerd,
 En 't oog, dat nooit een traan vergoot,
 Het plengde tranen bij zijn dood.

Zijn dood?... kan 't mogelijk zijn? — o neen!
 Nog drijft hij op de golven, — daár,
 En slaat den blik naar 't vaartuig heên,
 Al worstlend met het doodsgevaar!
 Wel smoort de orkaan zijn jammerkreet!
 Maar zie, de bliksem licht u voor:
 Die hemelfakkellijst zijn spoor! —
 Aanschouw dat oog vol zieleleed
 Dat hooploos nog om deernis smeekt,
 Dat angstig en verwilderd rolt, —
 Dien blik die 't hart vermurwt en breekt,
 En u het bloed in de adren stolt!

Vliegt aan! redt, helpt hem, mannen! gij
 O telgen van de zee! staat bij!
 Komt, kloeke knapen, kort besluit!

Komt, spoedig hulp! — de sloepen uit,
 Het zeil gewend en omgebragt!
 Trekt op het roer! — wie draalt, wie wacht?...
 Zwijgt winden! zwijgt, o golvenrij!
 Zinkt baren, zinkt in d' afgrond neêr,
 En heft den grijzen kop niet eer
 Voor hij gered, geholpen zij,
 Te schoon een prooi voor 't vratig meer! —
 Op, zonen van den oceaan!
 Redt, mannen, redt! snelt aan, snelt aan!
 Redt, redt hem — of hij zal vergaan!

En ieder zwijgt. Maar ieders oog
 Blijft op het schuimend zout gerigt,
 Met zaâmgetrokken wenkbrauwboog,
 Met wanhoop op het aangezigt.
 Het is een magtelooze smart,
 Geen vrees, geen aarzling kwelt hun hart.
 Hier baat geen menschenkracht, geen moed.
 De stormwind, die zoo vreeslijk woedt.
 De zee, die zoo verschriklijk brult,
 Geheel in nevelfloers gehuld,
 Gestadig op en onder wroet
 En ziedend opbruist met geweld;
 Der elementen schrikbre kamp;

Het vaartuig, dat met woest gestamp
 Steeds vliegend voorwaarts, voorwaarts snelt:
 Al wat menschlievendheid beproeft,
 Wordt door die magt te leur gesteld!
 En elk is in de ziel bedroefd:
 De zee slechts voelt geen medelij,
 Maar kookt nog steeds vol razernij,
 En sleept den voedsterzoon der deugd
 Naar d' afgrond heen met helsche vreugd,
 En ook der winden stalen hart
 Is ongenaakbaar voor de smart;
 Zij zaâm vereenigd, wind en baar,
 Zij slingren 't vaartuig ver van daâr.
 Geen sloep kan worden uitgezet,
 Of ze is in d' eigen stond verplet,
 En zoo geheel de trotsche kiel
 Terugkeert waar het offer viel,
 Dan vinden allen in den schoot
 Van 't gulzig meer een zoekren dood.

IV.

En ver van daâr, aan 't vreedzaam strand
 Van 't overdierbaar vaderland,
 Wordt in een afgelegen oord,

Het ouderlijk gebed gehoord,
 Dat opstijgt naar den hemeltrouwen
 Voor hem, die langs de waterbaan
 Naar Java's kust moet henen gaan,
 Voor hem, den teerbeminden zoon;
 En plegtig rijst deez' stille beê
 Uit ieders hart naar d' Albehoeder:
 • O God! bewaak den zoon, den broeder,
 • Geleid hem veilig langs de zee!
 • Bewaar zijn jeugdig leven, Heer!
 • O wil U over hem erbarmen!
 • Geef, dat hij spoedig in onze armen,
 • Gelukkig, vrolijk wederkeer!

En aan den gullen vriendendisch
 Wordt wel de beker ingeschonken,
 En op het welzijn leêg gedronken
 Van hem, die thans afwezig is;
 Maar vrolijkheid blijft uitgesloten
 Van 't maal, waar ze anders altijd toeft,
 Men zit daar zwijgend en bedroefd,
 Elk heeft een stille traan vergoten
 En weemoed woont in ieders hart;
 Maar elk verbergt zijn eigen smart,
 Vertoont zich vrolijk, wel te moede,

Opdat, schoon ook zijn boezem bloede,
 Geen ander treure als hij alleen;
 Doch, wat men veinze, op 't lagchend wezen
 Is rust en kalmte niet te lezen,
 Een traan perst door den glimlach heen.

Maar, zij de scheiding nog zoo wreed,
 Gij kent de maat niet van uw leed;
 Verban vooreerst uw droefheid vrij,
 De slag zal vroeg genoeg u treffen,
 Bespaar uw tranen: hun waardij
 Zult ge al te spoedig reeds beseffen,
 En ook hoe zoet het weenen zij,
 En hoe de foltring wordt verhoogd
 Als elke traan is opgedroogd.
 Ras zinkt ge in stomme wanhoop neêr,
 Ras dondert u de mare in de ooren:
 Gij hebt een' braven zoon verloren!
 Gij hebt geen' trouwen broeder meer.

O, als die doodsmare aan komt kruipen,
 Om, als een slang, in 't hart te sluipen,
 Hoe folterend is dan 't gezigt
 Der oudrentanen, wanhoopstranen!
 Waarvoor de rede magtloos zwicht,

Die zich eerst dan een weg zal banen,
 Wanneer de troost, dien Godsdienst biedt,
 Vertwijling voor zich heen doet vlugten,
 Dan lost het leed zich op in zuchten,
 Dan voelt men wel, maar mort men niet.

Hij, die zoo teeder werd bemind,
 Hij rust in 't nimmer rustend meer;
 Dáár, in den diepen afgrond neêr,
 Daar is het kalm, daar loeit geen wind.
 Het is een indrukwekkend graf,
 Dat God zijn stoflijk hulsel gaf.
 Geen traan valt op dat graf ter neder;
 Geen vader kan er henen gaan;
 Geen moeder, al bemint ze teeder,
 Mag biddende op die grafsteê staan;
 Geen broeder treedt er huivrend nader;
 Geen zuster brengt er bloemen heen;
 Maar voor die dierbren al te gader,
 Waakt er de goede Hemelvader,
 Hun liefde is bij Zijn liefde klein.

Rust dan in ongestoorden vree!
 Rust zacht aan 't kille hart der zee,
 Tot eenmaal ook de stervensstond

Komt voor de dierbren van uw harte;
 Dan, ongenaakbaar voor de smarte,
 Hernieuwt zich 't schoon en rein verbond
 Van liefde en vriendschap, in het oord
 Waar nooit een klaagtoon is gehoord.
 En niemand die, van 't stof ontkluisterd,
 Gods wil miskent en tranen schreit, —
 En niemands oog is meer verduisterd
 Voor 't groot geheim der Eeuwigheid.

DE WEDUWE.

O laat, daar de lieve Lente
Wederom deze aard begroet,
Ook een blijde Lente dagen
Voor mijn afgestormd gemoed.

S. J. VAN DEN BERG.

De Winter kwam. Het lied der voogdenreien
Stierf lang reeds weg in 't wreed beroofde wond,
Geen bloemtje ontsloot de bladertjens van goud,
En 't rouwgewaad bedekte gaard en weien.

De Winter kwam. Maar aan den open haard
Vond hy niet meer het tweetal dartle kleenen,
Der goede vrouw meer dan een wereld waard,
Met scherts en spel om Agnes zich vereenen.

De Winter kwam en streek hy 't leger neêr
En voerde 't kroost te midden van zijn droomen,
Op vlugge wick naar 's hemels ruime sfeer,

En lispte zacht: « Uw vader wacht zoo zeer,
« Gy werdt hem reeds te lang en wreed ontnomen. » —

De Winter ging en 't schaatrend voogdenlied
Klonk heinde en ver in 't loofprieel en boomen,
Geen strenge boei weêrhiel de zilvren vliet,
Heur hoorden van smaragd en chrysoliet,
In dartel spel te kussen onder 't stroomen.

Maar Agnes hart bleef koud gelijk weleer,
Zy had geen oog voor 't lachend schoon der dalen,
Zy had geen oor voor 't lied der nachtegalen,
Geen zonnestraal gaf haar heur hope weêr.

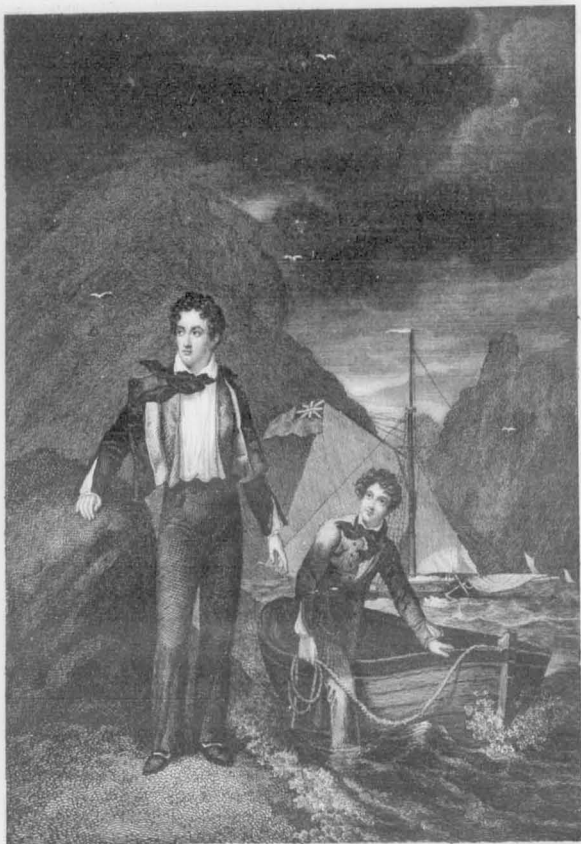
Op gindsche zerk die 't lijk eens egaas dekt,
En de asch bewaart van twee geliefde panden,
Daar zag ik vaak de vrouw ter aard gestrekt
Met weenend oog en saámgevlochten handen.

En als mijn mond haar sprak van 't zoet genot,
Dat ons de Lente kweekt in woud en dreven
Dan borst zy uit: « Helaas! geen bloemtjen bot
« Voor wie hier kwijnt in 't aakligst jammerlot,
« Eên winterdag is heel mijn heilloos leven! » —

Eens echter als de rustige avondstond
Ter neder streek op ongeziene veder,
Doolde ik op nieuw den hof der dooden rond,
Maar vond er thands de droeve vrouw niet weder.

Een wandlaar stond daar by een open graf,
En fluisterde my roerend zacht in de ooren:
• Hier lei de weeûw heur rouw en kommer af;
• Zy zag met vreugd de rijkste lente gloren. •

G. Sanders sculp.
PL. No 2.

F. J. Koningh del.

GOËNACHT.

(Oft Eyser's *CHILD HARBOR*. -- Acte 1.)

1800.

L. W. VERBEEKER.

1800.

Waarwel! Waarwel! Zijn lens verdsigt

langs in den Meuse's pley,

Mijn oer loert niets den 't galleekies

En 't wildt aenvergties,

Maar van de kist verdroomt de den

Waarwel! en 't wildt

Waarwel! en 't wildt

Waarwel! en 't wildt

Nog later was... de W. van

Verrigt op about van 't wildt,

Maar wat is die vancherwort en

Is niet mijn valdeert,

Waarwel! en 't wildt

Ongastvrij is het oord ;

Vrij groeit het onkruid langs den wand :

Mijn dog huilt aan de poort.

G O Ê N A C H T .

(Uit BYRON'S *CHILDE HAROLD*, — Canto I).

DOOR

L. W. VAN DEVENTER.

(Met eene Plaat.)

Vaarwel! Vaarwel! Mijn land verdwijnt
Ginds in den blaauwen plas;
Mijn oor hoort niets dan 't golfgeklots
En 't wilde meeuwgekras.
Daar aan de kim verdween de zon
In nameloze pracht:
Vaarwel aan haar, vaarwel aan u,
Mijn vaderland! Goê nacht!

Nog luttel uren, en de zon
Verrijst op nieuw aan 't strand;
Maar wat ik dan aanschouwen zal
Is niet mijn vaderland.
Verlaten is mijn oud kasteel;
Ongastvrij is het oord;
Vrij groeit het onkruid langs den wand:
Mijn dog huilt aan de poort.

Kom hier, mijn kleine paadje, kom!
 Waar schreit gij om, mijn kind?
 Zijt gij bevreesd voor 't golfgeklots,
 Of beeft gij voor den wind?
 Kom! veeg de tranen uit uw oog:
 Ons schip is vlug en sterk:
 Van onze valken is er geen,
 Die sneller vliegt door 't zwerk.

• Laat winden loeijen, golven woën, —
 • Ik vrees voor golf noch wind.
 • Maar toch, heer ridder, is 't niet vreemd,
 • Dat gij mij droevig vindt.
 • Want van mijn vader ging ik weg,
 • Van moeders liefdrijk oog,
 • En 'k heb geen vriend dan die alleen
 • En u en Een omhoog.

• Mijn vader gaf zijn zegen mij,
 • Maar klagen deed hij niet:
 • Maar, ach, mijn moeder vindt geen troost,
 • Eer zij mij weder ziet. • —
 Genoeg, genoeg! mijn kleine knaap!
 Dat schreijen past uw oog:
 Als ik uw reinen boezem had,
 Ook 't mijne bleef niet droog.

Kom hier! mijn wakkre knecht! kom hier!
 Hoe ziet uw wang zoo bleek?
 Vreest gij den Franschman of de wind,
 Die over 't water streek?
 « 'k Zoù voor mijn leven zijn bevreesd?
 • Neen, heer! 'k ben niet zoo laf:
 • Maar 't denken aan mijn lieve vrouw
 • Is wat mij smarte gaf.

• Ginds bij uw slot verliet ik haar,
 • Mijn kindren, al het mijn.
 • En vragen zij, waar vader is,
 • Wat zal haar antwoord zijn? » —
 Genoeg, genoeg, mijn wakkre knecht!
 'k Heb eerbied voor uw smart;
 Maar ik ben niet zoo droef van geest,
 En voel slechts vreugde in 't hart.

Een groote dwaas is hij, dien ooit
 Een vrouwen-zucht beweegt:
 Door nieuwe minnaars worden dra
 Haar traantjes afgeveegd.
 Ik treur niet om vervlogen vreugd,
 Ik geef niet om gevaar:
 Alleen dat niemand om mij treurt
 Maakt mij het harte naar.

S. VAN DEVENTER, GOË NACHT.

'k Ben eenzaam op de wijde zee,
 Ver van mijn vriendenrij:
 Maar zou ik daarom treurig zijn,
 Als niemand treurt om mij?
 Mijn hond krijgt ras een nieuwen heer
 En is dan weër te vreên,
 En kwam ik ooit weër op de plaats,
 Hij reet mij wis van een.

Met u, mijn scheepje, snel ik voort,
 Doorkruis ik 't zilte nat,
 Naar verre, verre landen heen,
 Die nooit mijn voet betrad.
 Ras breng ik u den welkomstgroet,
 U, waar mijn hart naar smacht,
 Spelonk en woud en woestenij!
 Mijn vaderland! Goë nacht!

's Hage, 6 Julij 1853.

AAN DEN OEVER DER ZEE.

BIJ de schilderij van den Heer J. B. WITKAMP.

DOOR

A. SNIEDERS, Jr.

De nacht daalt langzaam neer — de zee jaagt hare baren,
 Met wit gebruischte kruin, ten donkren hemel op.
 Wat zit gij, Martha, daar op 't ziedend schuim te staren,
 Wat parelt in uw oog de zilvren tranendrop?
 Uw zuster, 't achtloos kind, houdt om de koude vingren,
 Het kralen bidsnoer vast en staart in 't vlak der zee.
 Zeg, Martha, ziet ge ver uws vaders bootje slingren?
 Of voerde 't bruischend zog uw hartsgeliefde meé?

Wat zijt gij droef, mijn kind! en toch niet lang geleden,
 Was op uw wang de lach, om 't hoofd de krans geplooid;
 Toen heeft uw traan aan 't oog geen tranen afgebeden,
 En voor uw blooten voet was 't duin niet dor bestrooid.
 Toen was 't gedruisch der zee voor u geen smartvol klagen;
 O toen, de lentebloem in 't blonde hair gehecht,
 Verbood den dartlen wind uw lieven lok te plagen —
 En thans — thans speelt hij wild en nijdig met de vlecht!

De nacht daalt langzaam neêr; — geen maanlicht blikkert neder;
 Ik zie geen enkel zeil, dat omzweeft in den wind.
 Maar neen, gij wacht niet, neen! voor u keert niemand weder.
 De geest van 't weêrzien leeft maar in 't gebed van 't kind!....
 Waar zijn zij, u zoo lief, o Martha! dan gebleven?
 Gij hadt een vader, ook een moeder, teêr geliefd!
 God had aan uwe ziel een lieveling gegeven....
 Wat doren heeft uw hart, zoo jeugdig reeds, doorgriefd?

Uw hartsgeliefde drijft in 't wieglend bed der baren,
 Zijn lijkkleed is het schuim, zoo blank als zwanendons.
 Helaas! gij mogt alleen zijn naam in 't hart bewaren,
 En daaglijks spreekt zijn liefde in 't heilig Vader-ons.
 Uw moeder — Martha, neen! laat mij van haar niet spreken:
 Gij schreit dan stil, terwijl het kind vol liefde lacht!
 Gij weet, haar laatste zoen deed ook haar hartklop breken!....
 O zaalger is het wicht — het bidt — het hoopt — het wacht!

Uw vader ligt sinds lang op 't kerkhof ginds begraven;
 De zee nam boot en net en bloei en welvaart af;
 'k Zag bij den Oceaan hem God erbarming vragen,
 Erbarming voor zijn kroost, erbarming — of een graf.
 Zijn hair was zilverblank; het oog verglaasd door smarte,
 Zag hij zijn tweede wieg, de zee, toen hij als kind,
 Den glimlach op 't gelaat, 't gezwalp der Noordzee tartte,
 En 't visscherslied versmolt met 't loeijen van den wind.

Ik hoorde soms aan 't strand den armen grijsaard klagen:
 « Geef mij, o lieve zee, geef mij uw deining weêr! »
 Vergeefs! zijn hoofd viel neêr, en 't staamlend aalmoes vragen
 Viel op het brave hart gelijk een doodslag neêr....
 Ga, Martha, zoek daar ginds in dorre mos en stopplen,
 En troost zijn droeven geest, die omzweeft op het graf;
 Laaf nog zijn smachtende asch met reine Noordzee-droppelen;
 Schud nog een parel-traan op zijnen heuvel af.

Ga, Martha, toef niet meer; zoek ook vóór 't bange donker,
 Op 't afgebedeld stroo, een koude schuilplaats.... Ga!
 Maar neen! gij droomt zoo zoet bij 't eerste stargeflonker,
 En zachtjes droomt het kind uw stille droomen na!....
 Dan schijnt het blanke schuim uws vaders zeil te wezen,
 Dat, trotsch op rijke yangst, zijn witten boezem zwelt;
 Dan ziet ge uw hartsgeliefde uit 't schuim weêr opgerezen,
 Die dra, door kus op kus, uw bange tranen telt.

Dan wacht gij hen aan 't strand; uw moeder wacht er mede;
 Gij juicht hen te ontmoet — de kindren van de zee!
 God! hoeveel dankbaarheid stijgt dan uit elke bede!...
 Daar loeit op eens de wind en voert die droomen meê.
 Nu wordt de vreugdetraan de stille traan der smarte,
 Nu zit ge droevig neêr, wijl 't kind nog hoopvol wacht...
 o God! ontneem 't gevoel aan 't afgebeulde harte;
 Geef liever rust in 't graf — daar rusten is zoo zacht.

Zoo droomde ik voor uw werk, o schilder, dichter tevens!

Gij schiept het laatste schoon; ik droomde slechts 't begin.

'k Weefde om het hoofd der maagd het bloemenloof des levens,

Gij schonkt door uwe kunst den kelk des lijdens in.

't Is diep dat lijden, diep.... Ik zie op hare wangen

Een' overloed van leed, dat dropplend nedervliet....

Mogt ik van dat gevoel één droppel slechts erlangen,

Dan heerschte uw kunstgevoel steeds in mijn needrig lied!

In extempore.

Antwerpen, 1859.

IK DENK AAN U!

EEVE FANTAZIE.

DOOR

D—CK.

*Mon coeur, mon pauvre coeur,
à la tristesse en proie.*

JEAN REBOUL.

I.

Ik DENK AAN U; — dat is een bitter woord, —

Dat is een schicht, die my de ziel doorboort. —

Dat is een beet des adders, die de vreugde

Mijns levens wreed vergiftigt, — dat's de galm

Des doodkloks van mijn heil, — dat is de walm

Die 't al besmet wat ooit mijn borst verheugde.

Ik denk aan u! — O! was 't aan u alleen,

Was 't aan uw schoon — uw lieflijkheid — maar neen!

't Is ook aan 't heil, met uw bezit verbonden,

Wie denkt de zon, gescheiden van haar licht?

O! toen mijn hoop (uw liefde) was verzwonden,

Toen was ook mijn geluk de heup ontwricht.

II.

Neen, noem' men nooit vergaan geluk een droom,
 Een wreeden schijn, te ras in 't niet verdwenen: —
 Het is een vuur, een wilde vlammenstroom,
 Die, schoon hem licht en glans zijn uitgeschenen,
 Der wonde, die het sloeg, den brand nog laat; —
 Het is een schoone hand, die giftig zaad
 In d' akker wierp, dien ze eerst met bloemen zaaide; —
 Een Engel, zoo 't u eerst voor de oogen treedt
 En dan uw hart met zoete woorden paaide,
 Maar Dæmon, als het ras meer rugwaarts schreedt,
 En van den gulden pijl, waarmeê het knetste,
 Niet dan den weërhaak laat, die dieper dringt
 Hoe meer gy krimpt en woelt, totdat ten leste
 De scherpe flits uw hart te bersten wringt; —
 't Is een Sirene, die te schooner zingt
 Naar de afgrond diep is, waar ze u heen zal sleuren; —
 Die iedren teng uit de opgecierge kom
 Met zoeten lach en vleien aanbiedt, om
 Met feller smart den boezem te verscheuren.

III.

Ik denk aan u, en mijn vergaan geluk. —
 Ja, dat 's een droom: nog van het heil te dweepen

En eigen hart op eigen pijnbank slepen
 Als alle heil verzwond voor rouw en druk.
Dat is een droom, wanneer vergaan genoeg
 Ons rondwaart in 't reeds lang gebluschte licht,
 De onkrachte borst van schijngenet doet zwoegen
 En valsch een lach ons jaagt op 't aangezicht.
Dat is een droom, waaruit wy slechts ontwaken,
 Opdat de ellend ons dieper neêr zal slaan,
 Wanneer een gloed het boezemdiep doet blaken,
 Wiens heete zucht hier nimmer wordt voldaan,
 Die 't hongren kent — maar vreemd blijft aan 't verzaden.
Dat is een last, ons lachende opgeladen,
 Met dartle hand gestadig saamgeperst,
 Totdat we, van dat overwicht vermast,
 Bezwijken, en de vale en sombre groeve
 — Dan minlijk meer dan 't liefst en lokkendst wicht —
 't Gewenschte plekje aanbiedt waar de droeve
 't Gebogen hoofd tot rusten nederligt.
 — — — — —
 — — — — —
 Ik denk aan u — en 't hart wordt me opgereten
 Stierf niet mijn hoop? — wat rest my nog, daar zy
 Me ontviel? — Mijn levenswellust ging voorby —
 O! mocht ik daarvan ook de Erinnerung vergeten! —

DE ZEGE DES HORATIERS OP DE CURIATIERS.

Zoo was dan 't pleit aan 't eind gebracht ;
De broedertrits uit Albaas wallen ,
Was door des Romers hand gevallen ,
En met hen Albaas overmacht.
Doch wrok en spijt en wrevel welden
In 't hart van d' overwonnen stoet ,
En vurig joeg en bruischte 't bloed
Door de adren der Albaasche helden.

Maar luide steeg de kreet der vreugd ,
En feestmuzyk en zegetoonen ,
De kringen door van Romes zonen ,
Ter eere van 's verwinnaars deugd :
• Hem , de eer van Romes heldentallen ,
• Die Albaas grootheid heeft geknot ,
• Hem moet in 't bruischend zielsgenot ,
• Het daavrend lo tegenschallen.

DE ZEGE DES HORATIERS OP DE CURIATIERS. 85

• Buig , Rome , voor den held u neer .
• Die u bekroont met hooger glorie ,
• En met de teekenen der viktorie ,
• U nadert aan het hoofd van 't heir.
• Hem , die op Albaas krijgsbanieren
• Voor u de zege heeft bestreên ,
• Hem voegt het in 't gemoet te treên
• Met palmenloof en eerlaurieren . »

Zoo klonk het feestlied luid en schel ,
En allen trokken by den zegen
Den blijden overwinnaar tegen
Met paukegebrom en snarenspel.
En allen dekken onder 't naderen ,
By 't klinken van den zegegroet ,
Den grond voor 's overwinnaars voet
Met ongekreukte lauwerbladeren.

Doch spreek , wie is die schoone maagd ,
Die in de rij der feestgenooten ,
Alleen de lippen houdt gesloten ,
Door 't vuur der gramschap voortgejaagd ?
Wie is zy , in wier wezenstrekken ,
Geheel den dartlen stoet ten spijt ,
Zich wanhoop en verkropte tijd
En bittere woede laat ontdekken ?

Hoe? — 't is de zuster van den held,
 Zy, de eenige, die met moedloos schreien,
 De saamgevlouide burggrenreien,

Wier roem *zijn* glorie is, verzelt?
 Zal hem een zuster de eer benijden,
 Hem aangeboón in 't feestgewoel,
 En blijft *zy* voor de glorie koel,
 Die duizend aan den broeder wijden?

Geen oordeel! — Was het hooggetij
 Geen dag van rouw, van diepe smarte?
 En rukte 't feest van 't zustrenharte
 Geen tweetal uit der broedren rij?
 Of had de held der volksgezangen
 Den lauwer, dien hij zich bevocht,
 Niet met het broederbloed gekocht
 En tot dien duren prijs ontfangen?

Maar meer nog — zag ze aan 's broeders zwaard
 Het bloed van dien Albaan niet kleven,
 Wiens hart haar aanbad en wiens leven
 Haar boven alles gold op aard?
 Had hy haar tot zijn Bruid verkoren,
 Die door het staal des broeders viel:
 Hoe moest de feestkreet haar de ziel,
 Door 't wee verbrijzeld, wreed doorboren!

O zag zy daar, gebukt in 't wee,
 Den krijgsrok, door heur hand geweven,
 Die eens den dierbren mocht omgeven,
 Gehecht aan 's broeders eertrofee; —
 Was 't wonder zoo ze, in drift ontstoken,
 Voldloening vroeg voor 't kostbaar bloed,
 En tegen 's winnaars heldenmoed
 Vergramd haar vloek heeft uitgesproken?

Maar neen, dat duldt hy niet, de held;
 In droomen van 't verschiet verloren —
 Wie waagt het thands zijn heil te storen,
 Waar elk hem juichend tegensnelt;
 Hy zweert by 't eerloof om zijn slapen,
 En grijpt in euvlen moede 't zwaard....
 De schoone stort ontzield ter aard;
 En zustrenbloed bevekt het wapen.

En 't lied dat uit de rijen steeg,
 Den overwinnaar toegezongen,
 Bestierf alreeds op duizend tongen,
 En zegekreet en feestzang zweeg;
 En somber liep het feest ten ende,
 De dag van Romes zegepraal,
 Sints de overwinnaar 't bloedig staal,
 Op 't harte van zijn zuster wendde.

Doch Rome had gezegepraald,
En nam de schatting der Albanen.
Maar ach! met burgerbloed en tranen,
Heeft zy haar kroon te duur betaald.
En ieder die in later dagen,
Horatius! uw moed vereert,
Uw heldendeugd en roem waardeert,
Zal van uw zustermoord gewagen!

NAVOLGINGEN

NAAR

H. HEINE.

DOOR

Dr. L.

I.

Vergift woont in mijn zangen,
Hoe kan 't ook anders zijn?
Want in den kelk der vreugde,
Vermengdet gij venijn.
Vergift woont in mijn zangen,
Wie wil, dat 't anders zij,
Ik voed in 't hart veel slangen
En liefste u nog daarbij! —

II.

'k Heb tranen in den droom geweend,
Ik droomde u in het graf;
'k Ontwaakte, maar een tranenstroom
Vloot van mijn wangen af.

'k Heb tranen in den droom geweend,
 Ik droomde: gij gingt heen!
 'k Ontwaakte, maar nog staakte ik niet
 Mijn droevig zielsgeween!
 'k Heb tranen in den droom geweend,
 Ik droomde u trouw en goed,
 'k Ontwaakte, maar nog altijd stroomt
 Mijn bittere tranenvloed. —

III.

Kom, schoone visschersdochter,
 Kom, stuur uw boot naar 't strand,
 En leg bij 't minnekozen
 Uw handtjen in mijn hand!
 Vlei aan mijn borst u neder,
 Dat u geen vrees weêrhoud!
 Daar ge u toch alle dagen
 Aan 't woên der zee vertrouwt!
 De zee is 't beeld mijns harten,
 Met storm en ebbe en vloed,
 Maar op welks boôm gij paarden
 Van waarde vinden moet.

IV.

Als 'k 's morgens langs uw woning ga,
 Dan is 't mijn harte zoet,
 Wanneer mijn blik aan 't vensterraam,
 Lief kind, uw blik begroet!
 Dan is 't, als staart uw donker oog
 Zoo vorschend in het mijn,
 Als vroeg 't: « wie zou die vreemdeling daar
 « Zoo bleek en kwijnend zijn! » —
 Ik ben een Duitsche dichter, en
 In 't land niet onberoemd,
 Als men van de eerste namen rept,
 Wordt ook mijn naam genoemd.
 En wat mij kwelt, lief kind, daartoe
 Is menig meêr gedoemd —
 Als men van 't hevigt lijden rept,
 Wordt ook het mijn genoemd! —

EEN BEDORVEN KINDJE.

DOOR

A. VAN DER HOOP, Jns'zoon.

Schoon vader maar in 't wambuis stak,
En 't grove schoonsvel droeg,
Daar moeder in haar rok en jak
Geen modetooi bejoeg;
Schoon men hem vlijtig, heel de week,
Bij zaag en beitel vond,
En zij voor andren stijfde of streek
Of voor de waschkuip stond;
Gij hadt hun kindje moeten zien,
Dat altijd kwam op straat,
Gekleed, als dat van rijke liën,
Als 't op visite gaat! —

EEN BEDORVEN KINDJE.

93

Er ging geen lapjesdag voorbij
Of moeder kocht haar wat;
Nu was 't een baan gekleurde zij,
« Waar net een jurkjen aan zat! »
Dan was 't hoedje met een veër;
« Een kansje, dat zij 't kreeg,
« Een effen strooijen kostte meer! »
En vader knikte en zweeg.
Wel dacht somtijds de brave borst:
« Ons is die dragt te bont;
Maar... 't geld wordt er niet aan vermorst,
Mijn vrouw komt altijd rond. » —

Maar wat de brave borst niet wist,
Was dat zijn vrouw, verblind,
Zichzelve onthield, wat werd verkwest
Aan opschik voor het kind;
Geen zoeter uur had ze ooit gehad
Dan toen een dame aan haar
Vroeg: « vrouwtje, wie zijn kindje is dat?
Wat engel hebt ge daar! » —
't Werd overal en luid verbreed:
Voor 't kind van groote liën
Had men haar telg, haar voor de meid,
Die 't oppaste, aangezien. » —

Het meisje wies in schoon en kracht
 En, keurde al vader 't af, —
 Zij bleef een juffertje in haar dragt,
 Die 't meest om opschik gaf.
 Waar 't kind één el voor noodig had,
 Werd voor de ranke maagd
 Een stuk, waar menig el aan zat,
 En hoog in prijs, gevraagd.
 Schoon moeder vroeger uit een lap
 Een jurkje knutslen kon,
 Het mensch was juist in 't vak niet knap:
 't Ging niet met een japon!

De dwaze werkte nacht en dag;
 De naaister moest betaald,
 En 't paste niet, dat manlief zag,
 Hoe 't werd bijeengehaald;
 Dan, eindelijk viel de blinddoek neer,
 En eensklaps, slecht geluimd;
 Nam hij 't gezag van vader weér,
 Gezag, te lang verzuimd!
 't Klonk: « Nuf, wie moeders bloed en zweet
 Aan al de vodden kleeft,
 'k Eisch dat ge gaat als wij gekleed,
 Of wel dit huis begeeft!»

Geborgen werd nu sjawl en hoed
 Al kostte 't spijt en rouw;
 Een veertien dagen ging het goed.
 't Scheen, dat het schikken zou.
 Ze droeg een jasje van katoen,
 Een boezlaar, helder wit,
 Een mutsje van coquet fatsoen
 Wiegde op der lokken git;
 Maar de oude neiging brak weér door;
 « Die eenvoud was een kruis!»
 De duivel zong zijn lied haar voor —
 EENS KWAM ZE NIET MEER THUIS! —

Thans heeft ze een fraai gepluimden hoed,
 Japonnen van sotijn,
 Maar niemand, die op straat haar groet,
 Hoe rijk ze schijnt te zijn.
 Haar vader weent niet meer om haar,
 Maar zucht en knarsetandt:
 « Ach, werkte ik aan de doodkist maar
 Van wie ons bragt tot schand!»
 De moeder zit, gelijk een steen,
 In waanzin spade en vroeg,
 Met al de tooisels om zich heen,
 Die 't MOOIE KINDJE eens droeg.

LEZER EN DICHTER.

DOOR

TH. VAN STOLK.

Voor een warm en kloppend harte
Dat gevoelt bij heil en smarte,
Woont er ijskoude in uw borst,
Die met zelfzucht is omschorst.
Of hij is geen waarlijk dichter,
Maar het is een taalotwrichter,
Iemand, die met rijmen kladt,
Wiens gedicht gij daar omvat.
Zoo gij, luistrend naar zijn zangen,
Niet van boven schijnt te ontvangen,
Eenen gloed, die braudt en woelt
En ge u zelf geen dichter voelt! —

Rotterdam, Januarij 1854.

DE DOEDELZAK.

LEGENDE.

Te ..... maar het is reeds lang geleden; —
De tijd heeft eeuwen lang de stad,
Met wat ze aan heerlijkheên bezat,
Met ijzren voet in 't niet getreden.
Voorts — weet men *dat* het is geschied,
Wat heeft men dan in later dagen
Nog naar het *hoe* en *waar* te vragen?
Derhalve, — 't raakt den lezer niet.
In zeeke stad van vroeger tijd,
Stond reeds van overoude jaren
Een kerk met beelden en altaren,
Aan zeeke Heilge toegewijd;
Maar 't prachtigst, dat daar was te ontdekken,
Was 't beeld der heilge Schutsvrouw zelf,
Die naar 't aloude kerkgewelf

De pelgrims van rondsom deed trekken,
 Waarvan er zeker niemand ging,
 Om haar met staatlijke eerbewijzen
 En in het diepst ontzag te prijzen,
 Van wie zij geen geschenk ontving.

Zoo scheen ze aan allen, die haar zagen,
 Een beeld, uit louter goud geslagen;
 Die had der Maagd een gouden kroon
 Met diamanten aangehoôn,
 Die hing haar hals een ketting om,
 Uit goud en paarden zaamgeregen;
 En 't kleed, dat haar omgolfde, glom
 Van eêlgesteenten allerwegen,
 Ja, tot de schoenen, die zij droeg,
 Scheen 't fijnste goud niet fijn genoeg.

Maar dat's tot daaraan toe, — Aspien, —
 Gij weet toch van dien armen sloover,
 Die landen door en zeeën over,
 Op iedere kermis werd gezien,
 En bij zijn hollen doedelzak,
 De handen tot een aalmoes stak?
 Hij 's nu al lang in vrede ontslapen,
 Men weet niet waar zijn grafsteen ligt, —

Doch wilt gij mij in 't aangezigt
 Bij mijn verhalen niet gaan gapen —
 Dan meld ik u in kreupel dicht
 Het laatste deel van 's mans geschicht.

Eens kreeg de lijder 't in den zin,
 (Die lieden ziet m' in alle hoeken),
 Om ook ons stadjen te bezoeken,
 En ziet, hij kwam er waarlijk in.
 Veel was er echter niet te halen;
 Wanneer m' een beëvaart heeft verrigt,
 Is m' in 't gemeen te veel gesticht,
 Om tot een heedlaar af te dalen,
 Die krimpand aan zijn voeten ligt.

Ook de onze dacht dit. Droef van zinnen,
 Wantrouwend aan den vromen stoet,
 Verlaat hij dien in allen spoed,
 En treedt den heiligen tempel binnen.
 En of hij, door den glans geboeid,
 Die hem het beeld in 't oog deed dringen,
 In heilige aandrift werd ontgloeid,
 En zijn gevoel niet wist te dwingen;
 Dan of hij in zijn diepe ellend
 Ook nog geloofde aan wonderdaden,

Daarvan is uit de heilge bladen
 Tot heden toe nog niets bekend;
 Maar dit kan ons 't geschiedboek tuigen,
 Dat onze pelgrim voor het beeld
 Zich op de knieën is gaan buigen,
 En zóó zijn doedel heeft bespeeld,
 Dat Orfeus zelfs, bij hem gerekend,
 Met al zijn naam nog niets beteekent.

Dit bleek ook duidelijk. Want de Maagd,
 Die tot dees dag van al de vromen,
 Stilzwijgend 't al had aangenomen,
 Wat ze in heur kleeding prachtigs draagt,
 Zij heeft zich voor de starende oogen
 Van d' armen speelman neêrgebogen,
 En, zijn volheerlijk spel ten loon,
 De gouden voetzool uitgetogen
 En die Aspinus aangeboôn.

Of hij ook lagchen kon, onze oude!
 Zoo in de gunst van Haar te staan —
 Dat duidt genoeg een adel aan,
 Waarom hem 't volk vereeren zoude.
 Was 't wel een wonder, zoo hij dacht,
 Zich haast als Heilge te zien groeten,

Wien men van 't hoofdhaar tot de voeten
 Bekleeden zou met praal en pracht? —

Dat kon hij, ja, maar of hij 't deed,
 Is weêr een zaak, die ik niet weet;
 Maar wel, dat op 't geschrei van één:
 « De Heilge heeft een schoen verloren, »
 Wel honderd kwamen op de been,
 Om fluks « den roover » op te sporen,
 En zoo te straffen, dat hij wel
 Zich aan geen nieuwe proef zou wagen,
 Van 't heiligschennend boevenspel,
 Om d' andren schoen naar huis te dragen.

Het waakzaam oog der Policij,
 Had dan ook al, na weinig stonden,
 Den « slimmen roover » uitgevonden,
 Die in een herberg gul en vrij,
 Aan allen, die zich daar bevonden,
 Zijn grooten heilstaat ging verkonden,
 Terwijl hij nu zijn tooverkunst
 Een aangeboren gave noemde,
 En straks weêr aller heilgen gunst
 In dichterlijke geestdrift roemde.

O zaligheid van weinig uren !
 Zag hij dan niet hoe menig blik
 Bespiedend naar hem heen bleef turen ,
 En zag hij 't alles zonder schrik ? —
 Was hij dan doof voor 't morrend fluisteren ,
 Dat om hem oprees uit de schaar ,
 En werd hij van 't wantrouwend luisteren
 Bij deze en gene niets gewaar ?
 Of sloot hij 't oog voor 't heilloos teeken ,
 Dat daar te midden van 't verhaal ,
 Een tweetal , zonder iets te spreken ,
 Verdween uit de opgepropte zaal ?

Dat zou een roover stellig doen ,
 Gesteld dat hij zoo dom wou handelen ,
 Van ooit met een gekaaptten schoen
 Naar de open herberg heen te wandelen .
 Maar onze Aspinus dacht geen kwaad ,
 Hij wist , van 't wonder diep doordrongen ,
 Van loerend oog noch valsche tongen ,
 En bleef geduldig aan den praat ,
 Tot hij den dagschout , hoog verbolgen ,
 Daar eensklaps tot hem naadren ziet .
 Die hem op forschen toon gebiedt ,
 Hem daadlijk naar 't stadhuis te volgen . —

Dat hij hier tegen protesteerde ,
 En hoog en breed den schout beweerde ,
 Dat hij niet slecht genoeg was om
 Te rooven in een heiligdom ,
 Is iets , dat hij , die nooit verkeerde ,
 In dit of diergelijk geval ,
 Van zelf toch wel begrijpen zal .
 Maar of hij luid begon te kermen ,
 En of hij vloekte en of hij bad ,
 Dan of bij haar , dien 't goud hem had
 Geschonken , aanriep om ontfermen ,
 De schout was voor zijn smeeken doof ,
 En wel zoo stellig in 't geloof
 Aan ongehoorde kerkenroof ,
 Dat hij het naauwlijks scheen te velen
 Dat onze Aspinus zijn doedelzak
 Bij 't weggaan onder de armen stak ,
 Omdat het heden (naar hij sprak)
 Geen tijd was op dat ding te spelen .

Hij ging in 't eind en kwam alras
 In 't raadhuis , waar in een der zalen
 De Magistraat vergaderd was ,
 Om 't lot des speelmans te bepalen .
 Men vroeg hem naam en woonverblijf ,

En liet daarop, tot tijdverdrijf,
 Hem 't wonder met den schoen verhalen,
 Waarop men kort en goed besloot,
 Van 't geen hij zei, niets waar te houden,
 Maar hem als roover te beschouwen,
 Die niets verdiende dan den dood.

Dat ging gemakkelijk. Maar om hier
 De wijze thans uiteen te zetten,
 Waarop men staat- of kerkenwetten
 Toen appliceerde, wat manier
 Van redeneren de achtbre leden
 Te volgen meenden, en zoo voort,
 Zou verder mij van 't spoor doen treden,
 Dan 't voor een schrijver wel behoort.

Dat tusschen 't feit, waaraan de stem
 Der regtbank hem nu schuldig keurde,
 En 't strafgerigt, waartoe men hem
 Verwees, na 't geen er al gebeurde,
 Iets treffends op te merken was,
 Bleek toen men bij het vonnis las,
 Dat hij die minder door te doedelen,
 Dan door de Heilige van een schoen
 Zoo ongenoodigd maar te ontdoen

Den heiligen tempel dorst bezoedelen,
 Veroordeeld werd op staanden voet,
 In 't aanzien van der Regtren stoet,
 Naar 't beeld der heilige Maagd te treden,
 En daar met tranen en gebeden
 Te knielen in den diepsten rouw,
 Om dan maar op de roode trappen
 Van 't daar geplaatst schavot te stappen,
 En in 't gezigt der heilige Vrouw,
 Waartegen hij straks had misdreven,
 In 't hennepkoord den geest te geven.

Doch ja, na vruchtloos wederstreven
 In 't eind ter slagting heengevoerd,
 Begint Aspinus, diep geroerd,
 Maar op de gunst der Heilige bouwend
 En op zijn doedelzak vertrouwend
 (Die meerder kracht bezat om steen
 Dan menschenharten om te kneën),
 Zich voor het laatst met kracht te reppen,
 Door 't speeltuig dat hem nooit begaf,
 In 't aanzien van een gapend graf,
 Een hemel om zich heen te scheppen,
 En zich te troosten in zijn leed. —
 En ziet, gelukkig dat hij 't deed,

Want, door den diepen toon bewogen,
 Heeft weér het beeld zich neêrgebogen
 En in 't gezigt van heel den stoet,
 Die 't stil vertrouwen had gevoed,
 Een executie bij te wonen,
 Des speelmans onschuld willen toonen,
 Door met den schoen van d' ander voet
 Zijn heerlijk doedelspel te loonen.

Nu was het gansch tooneel herschepen; —
 Men boog zich op de knieën neêr,
 En rees weér op en boog zich weér,
 En stond de Heilige aan te gapen,
 Die echter voor 't verwonderd oog
 Zich nu niet weér op nieuws bewoog.
 Het Hallel steeg door 't ruim der wanden,
 Terwijl het volk, van drift aan 't branden,
 't Schavot weér onderst boven brak,
 En in den diepsten eerbied sprak
 Tot d' eedle met zijn doedelzak,
 Die 't blijk der achtting droeg in handen,
 Waarin hij bij de Heilge stond,
 En dien men echter zonder grond
 Gewaagd had schandlijk aan te randen.

Geen onzer dus die aan den Raad
 (Waartegen 't volk begon te wrokken,
 Omdat men 's Heilgen wonderdaad
 Zoo zeer in twijfel had getrokken)
 't Besluit ten kwade duiden zal,
 Dat d' armen doedlaar voor zijn leven,
 Om 't met hem pas gebeurd geval,
 Een jaarlijksch pensioen deed geven;
 Waarbij men echter, slim genoeg,
 Den doedelzak in ruiling vroeg,
 Om dien bij 't heilig Hallelrijzen
 In 't choor een plaatsjen aan te wijzen,
 In 't stil vertrouwen, om voortaan
 Van meerder zulke wonderdaân
 Genadig dus verschoond te wezen.

Of m' echter wederom na dezen
 't Bevel der Raadslieën heeft vertreên,
 En soms den doedel nam ter leen,
 Om in 't geloof aan wonderwerken
 Het twijfelziek gemoed te sterken,
 Is me onbewust, maar 't komt mij toch
 Niet vreemd voor, dat de Heilge nog
 Zeer dikwijls, door 't muzijk bewogen,
 Zich weér zou hebben neêrgebogen,

Om 't een of ander sieraad, dat
 Zij aan haar praalgewaden had,
 Aan arme pelgrims weg te schenken.
 Iets dat te meerder is te denken,
 Omdat de aloude Sage zeit,
 Dat toen men 't beeld heeft weggebroken,
 't Reeds sedert jaren was verstoken
 Van al die pracht en heerlijkheid,
 Waarop het in de vroegste dagen
 Met zoo veel regt had roem gedragen.

EEN AVOND IN GRIEKENLAND.

DOOR

S. J. VAN DEN BERGH.

De lucht is schoon.

De lucht is schoon - het golfjen snel,
 De zeilen klappen vol van blijheid,
 De vrouwen bidden ons 't vaarwel
 En 't uitzicht voor ons is - de vrijheid!
 Vaarwel, vaarwel! Aan Griekenland
 Is steeds ons blinkend zwaard verpand;
 Maar u, o Ziaas maagdenreien,
 U blijven wij ons harte wijen!

De maan straalt van de hemeltin
 En 't windtjen dartelt rond in blijheid;
 Zoo schijnt de star van vrouwenmin
 Op 't roemrijk strijden van de vrijheid!

Vaarwel, vaarwel! Aan Griekenland
 Is steeds ons blinkend zwaard verpand;
 Maar u, o Ziaas maagdenreien,
 U blijven wij ons harte wijen!

Zoo zongen zij van uit de boot,
 Wier vlugge steven zeevaart schoot,
 Die harten meêvoert, zoo vol moed,
 Als ooit op d' ongemeten vloed
 Naar vrijheid streefden, en aan 't strand,
 Waar menig afscheidsbaak nog brandt,
 Een stoet van vrienden achterlaat,
 Die, menig nieuwen dageraad,
 Op de onafzienbre waterbaan
 Hun vorschende ooggen zullen slaan,
 En turen of zij op de baren
 Het keerend zeildoek ook ontwaren. —

O heilige Moedermaagd, richt gij
 Gestaág hun gangen - en behoed,
 Bescherm op d' onbetrouwbre vloed
 De bloem van Ziaas jonglingsrij,
 De hoop, de steun, de toeverlaat
 Der oudren in hun wintertij',
 De lust der maagden en 't cieraad,

De hoogmoed van de zaalge bruid,
 Wier hoogtijdkrans nog niet verdord is,
 Of geurloos uit elkaar gestort is!
 Geheel die dierbre schaar omsluit
 Dees kostbre boot, die nu, helaas!
 Niet meer gezien wordt, schoon elks oog
 Nog droevig heentuurt naar de plaats,
 Die zij bij 't maanlicht overvloed.
 Vergeefs blijft ge op het vlak der baren,
 Gij maagden, vaders, moeders staren —
 Uw dierbren zijn uw blik ontwaren!....
 Dooft nu die vuren, naar wier licht
 Hun oog zoo lang bleef heengericht,
 En die het rustloos heeft bespied,
 Tot ze eindlijk kwijnden voor 't gezicht —
 Met zielsgedachten, die, zoo niet
 De schaamte hen weêrhouden had,
 Hen wis, met klemmend boezemprangen,
 Als u, de bleekbestorven wangen
 Met tranen hadden overspat.
 Snel! ijlings naar uw woning heen,
 En smeekt den Heer in uw gebeên,
 Dat ras de blijde dag moog' dagen,
 Waarop het Kruis de Halve-Maan
 De Aegeesche waatren uit zal jagen,

En in hun wed doen ondergaan!
 Smeekt, dat uw dappre krijgerstoet,
 Zich haastend op den wedertocht,
 Een glorie aanbrenge' van den vloed,
 Als nooit een heerscher nog bevocht,
 Een glorie, die voor 't nageslacht,
 Nog sluimrende in der jaren nacht,
 Een licht, dat nimmer zal verdonkeren,
 Rondom hun naam en huis doet flonkeren!

Op Ziaas eiland is een bron,
 Waar al de bloempjens in weerspiegelen
 Die aan heur groenen rand zich wiegelen,
 En waarop Hellas zuivre zon
 Met al het zoete welbehagen
 Eens minnaars op ter nederblik,
 Die 't oog op 't kransjen houdt geslagen,
 Door zija geliefde saamgestrikt,
 Als hij er iedre bloem ontwaart,
 Die hij gewenscht had, dat zija schoone,
 Wier weérmin hem een hemel baart,
 Zou dragen in heur bruiloftskroone.
 Hier bloeien in hun vollen glans
 De schitterende rooslaurieren,
 Die, saamgestrengeld tot een krans,

De Cyprische outeren vercierien;
 Hier wassen voor des wandlaars voet
 De witte bloesems van de bramen,
 Die haar verkwikkingschenkend zoet
 In Zantes geurge wijnen ámen;
 De kamperfoelies, door de keur
 Van Patmos' maagden saamgeweven,
 Om hooger schoon en hooger geur
 Der bloemen-diadeem te geven,
 Die op haar gouden lokken praalt,
 In dartle vlechten neérgedaald.
 En ook die planten lachen daar,
 Wier stengels, kronkleud in malkaár,
 Gelijken aan het glanzend hair
 Der Nereiden, als 't, ontvlochten,
 In achtelooze kronkelbochten
 Heur licht-azuren bed beslaat; —
 Al deze kindren van 't klimaat
 (Elk naar 't seizoen, hem toegedacht,
 Door lente of zomer voortgebracht)
 Vercierien, als gestarnten, 't veld,
 Waar dees kristallen bron ontwelt;
 Terwijl m' er, om een hooger pracht
 Aan 't jeugdig veldplantsoen te geven
 (Schakeering door het oog bemind!)

Velanische eikengroepen vindt,
 Op iedre groene terp verheven;
 Lang, donker, groot, bij avondlicht
 Als Genii ter neêr gezet,
 Om daar voor een betooverd wicht
 Te waken bij zijn eersten tred
 In 't leven; eiken, grootsch en schoon,
 Die over Ziaas weelge dalen
 Hun breede, bladerrijke kroon
 In al haar majesteit doen pralen.
 Terwijl de Handel over de aard,
 Waar hij slechts menschen mag bejegenen,
 Hun eikels, zorgzaam opgegaârd,
 Van duizend zeilen af doet regenen. —
 't Was hier, — zoo ras gebed en rust
 (Dit trouwste vriendenpaar dergenen
 Die bittere lijdenstranen weenen)
 Een deel van 't leed had weggekust,
 En zelfs een minder donkre schaaüw
 Had opgelegd aan ieders rouw —
 't Was hier, op 't liefsie plekje' in 't dal,
 Te midden van welks balsemgeuren
 De smart geleenigd, zoo niet al
 Vergeten wordt door hen, die treuren,
 Dat Ziaas lieve nimfenstoet

Besloot, om, bij het eigen licht,
 Dat in die nacht haar tranenvloed
 Zag stroomen langs haar bleek gezicht,
 Elkander telker avondstond
 Te ontmoeten op dien zelfden grond,
 En proef te nemen of de klank
 Van zilvren luit en zoeten zang,
 Of 't zwerven langs het bloemenbed
 In zoet gekout een snellen tred
 Mocht geven aan de slepende uren,
 Tot men haar tijding bracht van boord,
 Of de Overwinning, rijk omgloord,
 Haar dappre krijgers voort zou sturen
 Naar 't hun zoo dierbaar huislijk oord! —
 Bij de eerste ontmoeting — even scheen
 De groetlach slechts met d' ouden glans —
 Waar' zelfs een hart van marmersteen,
 Ja, 't stalen hart eens Muzelmans
 Getroffen, als hij had aanschouwd
 Hoe ras de diepste treurigheid
 Op aller voorhoofd lag verspreid
 En 't vuur der oogen was verflaauwd,
 Toen zij haar blikken in het rond
 Deên dwalen langs dien rijken grond,
 En dachten hoe geruim een tijd

De lieflijke avondstond
 Ze daar met hen te zamen vond,
 Die henensnelden naar den strijd
 En dansen zag, tot aan het rond
 Des hemels 't gulden starrenlicht
 Voor 't uchtendpurper had gezwicht.
 Maar lang beschaauwt de eklips der smart
 Slechts zelden 't jeugdig maagdenhart,
 En d' adem van haar eigen lippen,
 Die kleeft op 's meisjens spiegelglas,
 Zien wij er nimmermeer zoo ras
 En zoo gemakkelijk aan ontglippen,
 Als droefheid van haar voorhoofd zweeft,
 Waarop ze een wijl gezeteld heeft. —
 Terwijl ze zaten bij de kom
 Der bron, die nu in 't maanlicht glom
 En sommige op ontzachtbren toon
 Van tooveressen wilden spreken,
 Die zich de heilige waterbecken
 Verkiesen tot een woon;
 Weêr andre haar ontstemde luiten,
 Die reeds sints lang geen klanken uitten,
 Op nieuw besnaarden — enkle buiten
 Den kring, en zijlings afgetreên,
 Met lachjens op de donzen wangen,

Die meldden dat het foltrend prangen
 Des leeds, reeds half verdween,
 Zacht fluiستrend in elkanders oor
 Geheimen overbriefden, door
 Al de andre ook op haar beurt verstaan —
 Vond ieder, dat dit schuldloos spel
 Heur leed zoo onbemerikbaar snel
 En zacht te niet deed gaan,
 Dat menig nimf, schoon ze ook een tijd
 Zich had vermaakt, met zelfverwijt
 Haar eigen achtloos lachjen wraakte
 En diepe boezemzuchten slaakte,
 Als 't denkbeeld haar het hart verwon,
 Dat zij nog vrolijk wezen kon. —

Bij deze maagden was er een,
 Die op Leukadie kort geleên
 Vertoefde, en op dier witte rotsen,
 Gebeukt door 't rustloos golvenklotsen,
 Gestaan had, toen, omboord van goud,
 De zon in 't bed van d' oceaan
 Ter ruste was gegaan,
 En 't echte plekje' er had aanschouwd,
 Waar Saffoos zwanenzang weêrklonk,
 Ameer zij — in dien schrikbren sprong

De citer nog in d' arm gevat —
 Zich neêrwierp in het bruischend nat,
 En, stervende, 't noodlottig vier
 Verdoofde van haar hart en lier.

Geheel gehoor en droef te moè,
 Hoorde elk der lieve meisjes toe,
 Terwijl de jonge maagd vertelde
 Van 't vreeslijk toppunt van de rots,
 Die duizlingwekkend overhelde
 Naar 't wentlend zeegeklots;
 Van 't rustloos heir der watermeeuwen,
 Dat, onder oorverdoovend schreeuwen,
 In 't rond kruist om dien steilen rand,
 En van die lelies — waar heur hand,
 Naar Ziaas schoone zelf verklaarde,
 Een geurgen ruiker van vergaarde,
 Door haar met zorg naar huis gebracht,
 Ter nagedachtis van die maagd,
 Wier lied de waereld nog behaagt; —
 Bekoorbre bloemen, die vol pracht
 Nog bloeien op dien heiligen top,
 Als wekte daar de Liefde ze op,
 Om 't plekjen hooger schoon te geven,
 Waarover de allerlaatste tred

Der martlaresse heen mocht zweven,
 Eer zij zich stortte in 't golvenbed.

Toen dees legenden al hetgeen
 Van de onveranderlijke liefde,
 Die hooploos Saffoos hart doorgriefde,
 Nog niet in nacht verdween,
 Met nieuwe kracht tot de gedachten
 Der hoorderessen overbrachten,
 Toen schetste 't lieve kind met gloed,
 Terwijl haar hand de luite tokte,
 Aldus de kwijning, die 't gemoed
 Van Saffo overviel en schokte;
 En droeg zij met een stem, zoo zacht
 Zoo teêr, en toch zoo rijk aan klem,
 Dat elks verbeelding haar de stem
 Van Saffo-zelve dacht,
 Een enkle dier fragmenten voor,
 Die — om hun onuitbluschbren gloor
 Als vonken van Grieksch vuur onsterfelijk,
 Zelfs in het hart van d' Occaan —
 In spijt der eeuwen onverderfelijk,
 Nog branden met een hellen gloed,
 Dien nooit de Tijd verflaauwen doet! —

Saffo aan heur spinnewiel.

Toen Saffoos hoofd op 't spinnewiel
 Van liefdekrankheid nederviel,
 En Lesbos' droeve maagd niet wist
 Waar langs heur bleeke hand zich gaf —
 Toen keerde zij zich weenend af,
 En sprak: « 't is vruchtloos, moeder, neen!
 Ik kan niet meer als eertijds spinnen,
 Zoo zweeft voor 't brein me een nevel heen,
 Zoo dolen mijn verwarde zinnen,
 Als 'k aan den jongling denk, dien ik
 Zal lieven tot mijn jongsten snik! »
 Op nieuw ving zij heur arbeid aan,
 Maar ieder draadtjen dronk heur traan,
 En zij, het oog gericht op 't oog
 Der vrouw, die over haar zich boog,
 En zorgvol haar bleef gadeslaan,
 Sprak: « Moeder, vruchtloos is het! Neen,
 Ik kan zoo niet als eertijds spinnen,
 Zoo zweeft voor 't brein me een nevel heen,
 Zoo dolen mijn verwarde zinnen,
 Als 'k aan den jongling denk, dien ik
 Zal lieven tot mijn jongsten snik! »

Een stilte, die geen zucht kwam storen,
 Verving nu 't lied, zoo teer en zacht,
 Daar elk, in diep gepeins verloren,
 Alleen aan Lesbos' wonder dacht
 En aan dien schrikbren waterplas;
 Terwijl de maagd, die tot dees nacht
 Nog onbewust gebleven was,
 Hoezeer haar hart geleck aan 't hart
 Van Saffo, voelde, als zij dier smart
 Zich tot de hare maakte, dat
 Ook zij met vuur de Liefde aanbad. —

In 't einde rees een zacht geluid,
 Naauw hoorbaar, de elpen citer uit
 Van een aanvallig maagdelijn,
 Wier hart, in weêrwil van heur jaren,
 Gefolterd scheen door boezempijn,
 Wier blanke vingren langs de snaren
 Onachtzaam zweefden, als zocht zij
 Een reeds verloren melodij,
 Een lied uit lang vervlogen jaren,
 Welks spoor, dat was vergaan in nacht,
 Zij weder uit de zilvren snaren
 Hervoort te brengen dacht.

De zangwijs, die reeds half verging,
 Schoon uit gevoelens eerst ontstaan,
 Waarvan geen enkel kon vergaan,
 Schoot traag in haar Erinnerung,
 Zoo als een straal door 't loofverdek
 Ter neer valt op een donkre plek.
 En middlerwijl de treurge toon,
 Haar aangebeden luite ontvloën,
 De pauzen vulde, en zelfs de Liefde
 Geweend zou hebben, even als
 De Feeën, wie het staren griede
 Op 't groen, dat door haar dartlen wals
 Verwelkte — bij het zien van 't leed,
 Dat hij steeds nalaat waar hij treedt,
 Droeg zij met zoete eenvoudigheid
 Aan 't haar genegen oor,
 Heur lied, van droefheid overspreid,
 En toch welluidend voor. —

~~~~~

Weenend om u.

Weenend om u, me lief, iederen dag,
 Heeft mij het leven slechts rouw en geklag;

Weenend om u, me lief, iedere nacht
 Zie ik me vrede noch vreugde gebracht!
 Slechts bleef de erinring, wier sombere tred
 Ruischt door mijn harte, zoo lang reeds verplet,
 En die er de echoos nog wekt van een vreugd,
 Die mij ontvloën is en naauwlijks meer heugt!

Van menig stance is dees alleen
 Vergetelheids geweld ontgleën,
 Als een naar 't strand gedreven hout,
 Waarop het oog den naam aanschouwt
 Van 't, op een ongekende klip,
 Tot splinters stukgeslagen schip,
 Aan elk verkondigt wie zij waren,
 Die sluimren in het hart der baren.
 Is nu de ziele tot een soort
 Van teedre stemming dus gebracht,
 Dan roert alleen het harpakkoord
 Haar reeds met ongewone macht,
 Gelijk bij warme zomerlucht
 De veldbloem, door het oog veracht,
 De rijkste streek met geur bevrucht.
 En voor zoo'n ligt geschokt gemoed
 Is de allernederigste toon,
 Die zielsgevoelens, lang ontvloën,

En vriend en vreugd herleven doet —
 Sints lang voor ons op aard verloren —
 Oneindig meerder van waardij
 Dan de allerzoetste jubelchooren,
 Hoe rijk dan ook aan harmonij!
 Maar enke vond men in die scharen
 Van meisjens veel te lucht van hart,
 Om lang te dweepen met de smart,
 Zelfs onder 't ruischen van de snaren.
 En een, terwijl zij van den grond
 Zich ophief met een enklen sprong,
 Zag haastig met een oog in 't rond,
 Waar, schoon daar 't licht der lachjens blonk,
 Een kwijnend traantjen nog in hong,
 En zong, daar 't handtjen van satijn
 Snel heenvloog langs heur mandolijn,
 Het lied, dat laatst heur minnaar zong
 Den avond vóór die blijde nacht,
 Waarin, gelijk men immer placht,
 Heel Zia zich aan 't strand vergaart,
 Om daar het feest der Mei te vieren,
 Wanneer zij mild de ontwakende aard
 Met duizend bloemen komt verciëren.

De Romaika.

Wanneer de Balaika
 Op zee wordt gehoord,
 Dans ik de Romaika
 Met u aan haar boord,
 En mengt zich in spel soms
 De naadrende baar,
 Dan jaagt haar uw voetjen
 In 't dansen van daar.
 Wanneer de Balaika
 Op zee wordt gehoord,
 Dans ik de Romaika
 Met u aan heur boord.

En dan als het zonlicht
 Is ondergegaan,
 Dan liggen wij neder
 Bij 't schijnsel der maan,
 Of vliedt voor het donker
 Het maanlicht den boog
 Dan liggen wij neder
 Bij 't licht van ons oog.
 Hoe snel dan verkiezen

We 't reien er voor,
 En hupplen we luchtig
 Zijn mazen weêr door,
 Tot dat ons de starren,
 Geschaard aan den trans,
 Heur choor zouden geven,
 O slechts voor één dans.
 Wanneer de Balaika
 Op zee wordt gehoord,
 Dans ik de Romaika
 Met u aan haar boord.

Hoezeer zweeft toch het hart der jeugd
 Gestadig tusschen smart en vreugd,
 Gelijk het weêrglas in April
 - Die maand, nu broeiend, dan weêr kil -
 Zich nu op koestrend zonnelicht
 En straks op kouden regen richt.
 Op eens verdreef dees lichte zang
 De schaauw van elke rozenwang
 En bloeiend voorhoofd, en de dans
 Beheerschte eens ieders zinnen thands.

Maar zeg, wat zal de maat nu zijn?
 Vroeg een aanvallig maagdelijn

Met drift, zal 't de Romaika wezen,
 Als Delos' maagden, die voor dezen
 Te dansen plachten, wanneer zij,
 Eerst traag, dan in een cirkelrij,
 Al naar de laaije gloed
 Der vreugd zich spreidde in 't jeugdig bloed,
 En eindelijk als door één hand
 Aaneengeschakeld, hand aan hand,
 Als 't ware door de dunne lucht

In doolhofvolle mazen vlogen, —
 Die, wie hun dans aanschouwde, de oogen
 Deên duizlen door hun snelle vlucht.
 Eene andere eischte op hoogen toon
 De Brondans; maar eene Amazoon,
 Die uitblonk door haar bloeiend schoon,
 Wier blik weêrschitterde als het staal,
 Dat vonkelt in den zonnestraal,
 Riep vrolijk uit: « Foei, schaamt u voor
 « Dien weeken deun, die menigmaal
 « Ons zoo vervelend klonk in 't oor!
 « O Vrijheidsdochters, leerden wij
 « Van vaders en van minnaars niet
 « Den dans van Griekenland, toen 't vrij
 « En kloek was, en geen dwinglandij
 « Van vreemden duldde in zijn gebied?

• Den dans, waarbij geen lier of fluit,
 • Maar zwaard en heuklaar klonk in de ooren —
 • Muziek, wier kletterend geluid
 • Tirannen slechts met sidddring hooren —
 • Te wapen, Ziaas maagdenrij,
 • En dans den zegedans met mij!

Zoo sprak ze — en nam den breeden hoed
 (Zij was uit Anatooljes dreven),
 Die over iedren zonnegloed

Van heur gelaat een schaaûw deed zweven,

Met een aanvallig speelsch gebaar,

Zich van het ravenzwarte hair,

En hing hem met behulp van een,

Die haar ten wapendraagster strekte,

Aan d' arm, die blonk als elpenbeen,

Opdat hij dien als schild bedekte.

Toen hupte zij naar 't boschjen heen,

Dat, dicht bij haar, zijn bladerdak

Verhief in al zijn pracht en schoon,

En plukte een lansgelijken tak

Zich af, en riep op forschen toon:

• Te wapen! moedig! op, te wapen! »

Terwijl zij om heur blanke slapen

Het ligte twijgjen heen en weër

Rondslingerde als een oorlogsspeer.

Terstond gaf heel de lieve groep

Der meisjens, die van 't lachen schaterde,

Gehoor aan 's Hoofdlimans wapenroep,

Die door de groene vlakke klaterde.

De linkerarm droeg tulband, shawl,

Of hoed, in steê van heukelaar,

En 's boschjens groene wapenzaal

Schonk evenzeer aan elk van haar

De zelfde soort van lans en staal.

En daar, in al heur rijken praal,

Heur lokken golfdien langs heur hals

En wieglend boezemmalsch,

Hadt gij gewis gewaand, dat gij

Eene uitgelaten stille rij

Thyaden, door de maan van May

Belonkt van de effen hemeltransen,

Rond Peleus' zilvren stroom zaagt dansen. —

Een korte wijle staptten zij,

Met afgemeten tred,

Krijgshaftig over 't klaverbed,

En toen, ten spiegelstrijd getogen —

Elk eskadron van 't jeugdige heir

Door een heldin vooruitgevlogen —

Sloeg schild op schild, en speer op speer,

Terwijl, te midden van 't gegons
 En 't steeds afwisslend voetgebons,
 Heur stemmen — die ter zelfder stond
 Een zoete tegenstelling schonken
 Aan tonen, die er uit den mond
 Der grijsgelokte vaders klonken,
 Die, met een lachjen op de wang,
 In wat hun dierbre kindren speelden,
 Met al het vuur der jonkheid deelden —
 Dus Pyrrhies wijdvermaarden zang
 Met zachte rozenlippen kweelden: —

~~~~~

De krijgsdans.

• Verhef den beuklaar, dril de speer!
 • Nu hier, dan ginder — voorwaarts, keer! •

Zoo klonk de toon, waarbij de krijgsknaap vloog ten dans
 In Hellas zaalgen tijd van vrijheid, macht en glorie,
 Toen Spartaas jonglingschap, zelfs bij der vreugde glans,
 Aldus zich oefende ten strijde en ter viktorie!

• Verhef den beuklaar, dril de speer!
 • Nu hier, dan ginder — voorwaarts, keer!

• Met moed het zwaard der schede ontruikt,
 • Val aan, verdedig, nooit gebukt! •

Zoo dansten, Griekenland! uw zonen in die nacht
 Bij maanlicht, zacht als dit, tot achter berg en heuvelen
 De onsterflijke uchtend rees, wiens goddelijke pracht!
 Hen voor u en 't bezit der Vrijheid heeft zien sneuvelen!

• Verhef den beuklaar, dril de speer!
 • Nu hier, dan ginder — voorwaarts, keer! •

Zoo, zoo was de wilde dans
 Des Spartaanschen oorlogsmans.

Dees schoone strijdzang was ter nood
 Ten eind gezongen, of de schaar
 Van strijderessen, hier en daar
 De ligte lansen werpend, vlood
 Gansch aámloos, met gebroken rijen,
 Van 't slagveld af, en liet vermoeid
 Zich op de banken nederglijén,

Met donzig mos begroeid;
 Een jageressenstoet gelijk
 Van Thracië, die ná de jacht
 Op hellingen, aan bloemen rijk,
 Zich vlijt bij 't vallen van de nacht.

« Gij, dwaze meisjes! » sprak een zoon
 Van Zia, wiens gebronsde koon
 En voorhoofd blijken droeg
 Dat hij reeds menig jaar zag dagen;
 Een, die, in tallelooze slagen
 Zijn weêrpartijder steeds versloeg
 En nu, half wreevlig, half verblijd,
 Gest aard had op den spiegelstrijd.
 « O dwaze meisjes die gij zijt,
 « En met den krijg dus schertst en spot,
 « Gelijk de Blonde Liefdegod,
 « Die, als hij Mavors krijgshelmet
 « Op 't lokkig hoofdtjen zet,
 « En in zijn kindsche eenvoudigheid
 « Zich met de schaduwen vermeit,
 « Door dat helmet verspreid —
 « Niet aan den purpen bloedstroom denkt,
 « Die, daar bij droppelen afgevloeid,
 « De sneeuwen wiken hem besprengt.
 « Geloof me, gij, wier boezem gloeit
 « Voor 't land, waar gij geboren zijt,
 « Won de arm der cere nog den strijd,
 « Bescheen 't geluk alleen het zwaard,
 « Gerechtigheid en recht gewijd,
 « O, de oorlog ware nog een spel,

« Den hoogen Goden waard!
 « Maar nu — ach! hoort hem, die te wel
 « 't Fortuin der dappren heeft bespied;
 « Laat mij u in een droevig lied
 « Verhalen welk een roem de graven
 « Bestraalt der vaderlandsche braven!»

~~~~~  
Toen op het strand.

Toen op het strand, bij 't scheemren van den dag,
 Een legerhoofd zieltogend nederlag,
 Schreef hij, met zijn gebroken zwaard, in 't zand
 Zijn jongst vaarwel den vrijen van zijn land,
 En « vrijheid » was het laatste woord van 't schrift,
 Door hem aldaar in 't sterven neêrgegrift.

Een zeemeew krijtschte 's nachts met schril geluid
 Het sterven van den held der vrijheid uit;
 Vóór d' avond was wat hij geschreven had
 Verzwolgen door het bruischend golvennat.
 Zóó gaan de roem, de dapperheid van ziel
 Voorbij van hem, die voor de vrijheid viel!

Die tol van halfbedwongen lof,
 Betaald door een verrukt gehoor,
 Maar dat een ligte vreeze trof —
 Dat zoete murmelen, dat door
 De magt eens zangers welt naar boven,
 Uit harten, wier gevoel gebiedt
 Dat zij (schoon aarzlend) moeten loven,
 Volgde op dees scherpen zang, en liet
 Een stilte na, die elk beving,
 En die als een betoovering
 Op aller lippen hing.
 Een zacht en trillend zanggeluid
 Rees op het einde 't midden uit
 Van een aanvalge groep, die rond
 Een schuchtre schoone stond,
 Ter overschaauwing van baar blozen,
 Gelijk aan liefelijke rozen,
 Die men zich saamvergären ziet,
 Tot dekking van het weifend lied,
 Een jongen nachtegaal ontschoten,
 Wiens zoete, murmelende noten
 Zich heffen uit het bladerdak,
 Waarin hij zich voor 't oog verstak.
 En toen die stem (die zeker meer
 Door diep gevoel dan zwakte, teér

En bevend ruischte), voort mocht stroomen,
 Werd door de digte maagdenrij,
 In zoete en sterke melodij,
 Dit weemoedsvol gezang vernomen: —

~~~~~

De twee bronnen.

'k Zag, waar een kloof den harden rotssteen scheidt,
 Twee bronnen, die er vloeiden naast elkaar:
 De een was de stortvloed der Vergetelheid
 En de andre was Herinrings kalme baar.
 « O Liefde! » zei 'k gedachtloos in een droom,
 Toen langs mijn mond de Lethe henengleed,
 « Hier in dees stille' en donkerzwarten stroom
 Vervliet in 't eind toch al mijn grievend leed. » —

Maar wie verdroeg die leégte ooit, waar het zoet
 Zoowel als al het bittere in verdween?
 'k Dronk gretig uit Herinrings blanken vloed,
 En 'k zweefde op nieuw in 't lang ontvloón verleén.
 En 'k zeide: « O Min, wat ook mijn lot moog' zijn,
 O blijf dees ziel u t' allen tijd getrouw:
 Veel liever toch herdenk ik al mijn pijn,
 Dàn dat ik één genot vergeten zou! »

De groep, die zich in 't ronde had
 Geschaard, om van die schuchtre maagd,
 Die daarom des te meer behaagt,
 De blosjens te beschaauwen, trad
 Bij 't zwellen van den cithertoon
 Gestadig meerder achteruit,
 Gelijk een schelp, bedeed met schoon,
 Haar beide kleppen opensluit
 En den nog schooner paerl ontbloomt,
 Die schittert in heur schoot.
 En dit — dit was ze: een bloeiend kind
 En teer als 't bloempjen van één dag,
 Wier bloei aan geur en luister wint,
 Wat haar aan duur ontbreken mag. —

Zoo lieflijk drong tot ieders oor
 Haar engelreine stemme door
 (Terwijl haar toon steeds nieuwen moed
 Verzaamde, als hij in ieders ziel
 Een echo vond, betoovrend zoet)
 Zoo dat een nimf, die de oogen hiel
 Geslagen op de zilvren koorden,
 Haar elpen cither rusten deed,
 En 't « NOG EEN LIED! » de purpreu boorden
 Van ieders mond ontgleed.

En elk, ten antwoord dra gereed,
 Verrukt een lievlingsliedjen noemde,
 Dat men als zonder weêrgâ roemde;
 Terwijl, een blosjen op haar wang,
 Haar vingren zweefden langs de snaar,
 Vloot van haar blozend lippenpaar
 Dees waarheidvolle zang: —

~~~~~

Hoe koud erinring.

Hoe koud, Erinring, maalt gij
 't Voorbijgegaan genot!
 In alles deelt uw schildring
 Der regenbogen lot.
 En schetst gij enkele tinten
 Als teeken van 't verleên,
 Toch wischet, weent gij daarover,
 Uw traan elk trekjen heen.

Doch trouw schetst gij, Erinring,
 De smart die henengleed;
 De vrengdekleuren sterven,
 Maar 't laatste die van 't leed.
 En, daar ge ons donkre schetsen

S. J. VAN DEN BERGH,

Van 't kwaad geeft, dat vervloog,
Maakt de avond van het leven
't Nog donkrer voor het oog.

Zoo vloten in dit lieflijk oord
De zoete maanlichturen voort,
En dus met tooverklank en lied —
Niet als in Ossaas Rijksgebied
De cymbelspeelsters hooren deên,
Om dus de maaneklips daarheen
Te jagen — maar godvruchtig zacht —
Verlichtte elk meisjes in dees nacht
Een wijl de eklipse van heur harte,
En won een glimlach van de smarte. —

Niet verre van dit plekken stond
Een bouwval aan het strand van 't meir,
Een overschot van 't grijs weleer
Diens stams, die in het niet verzwond,
En over 't bruischend zeegebied
Zijn rustlooze oogen weiden liet,
Toen 't schoon Ioulis, bij het licht
Der avondzonne voor 't gezicht
Van hem, die zwalkte op 't golvenmat,
Gelijk een chrysolieten stad

Verrees, als riepen toovenaren
Haar voort van uit den schoot der baren. —

Dees bouwval, door barbaarsche hand
Nu gants geëffend met het zand,
Waar de eens zoo trotsche pijler op
Zijn met geblaarte omkrausten top
Staat omgekeerd, was, lang voorheen,
De zoete woning van den Bard,
Wiens goddelijke zangen 't hart
Der ruwste' en koelsten smelten deên,
En, midden in de vreugd der blijden,
Deên treuren om geschilderd lijden.
Simonides, wiens faam, ofschoon
Reeds eeuwen in het niet vervloên,
Nog blinkt, gelijk aan 's hemels banen
Ons Hesperus, de star van tranen,
Verrukt door godlijk schoon.

't Was herwaarts nu, dat, om het oog
Te richten op de waterbaan,
Die zacht zich wiegde in 't licht der maan,
Een deel der meisjes henentooog.
Eene enkele dwaalde er door het lover,
Dat zich, gelijk een welsel, over

De in gruis verkeerde wallen boog,
 En met zijn geur hun puin doortoog.
 Terwijl weér andre bloemtjens zochten
 In 't middenvak, waar, lang voorheen,
 De rijkste zalen prijken mochten,
 Vercierd met goud en marmarsteen;
 Of, droef zich keerend naar den vloed,
 Een zucht uit haar geprangd gemoed
 Er zonden over 't vlak der baren
 Naar een van hen, die, hoog van moed,
 Der Vrijheid kampioenen waren,
 Daar menigeen dier maagden dacht:
 «Hoe koud toch moet in 't uur der nacht
 De rustplaats onzer clappren wezen!»
 Een toon, den bouwval uitgerezen,
 Klonk middlerwyl zoo flauw en zacht,
 Als of met lispelende' ademtocht
 Een echo, lang reeds in dees hallen
 Door diepe sluurring overvallen,
 Op eens ontwaken mocht.
 Maar neen — geheel de nimfenstoet
 Herkende dezen toon te goed.
 Een meiske uit heur midden, wie
 Het liefst alléén heur melodie,
 Gelijk de vogel van den nacht,

Behaagde, had geruim een tijd
 In dees ruinen, wijd en zijd
 Al dolend doorgebracht,
 En kweelde er tooverzoet en zacht,
 Terwijl zij enkel aan hem dacht,
 Dit lied, dat bij het licht der maan
 Zij van heur minnaar haar had verstaan,
 Eer hij ten strijde was gegaan:

~~~~~

Zij zijn geweest!

Ach, waar zijn zij, wie eens in langvervlogen tijd
 In dees verwoeste gaard de zangstem heeft verblijd:
 Zij zijn geweest, zij allen zijn geweest!

De jongeling, die zóó zijn smart te malen zocht,
 Dat wie hem hoorde, dacht: och, of ik 't wezen mocht!
 Hij is geweest, ook hij is lang geweest!

En zij, die 't oor naar hem in 't zingen had gericht,
 En meende: bij zoo'n zang valt wis het sterven ligt!
 Zij is geweest; die maagd ook is geweest!

Zoo zegt in later tijd een Bard van haar, die 't lied
 Mag hooren, en van hem, wiens mond het nu ontvliet:
 Zij zijn geweest, zij beide zijn geweest!

Nu boog, om in 't azuren meir
 Haar zilvren lichturn uit te dooven,
 De maan zich van den hemel neêr,
 Die dus zijn schoonsten tooi zag rooven.
 En heel de jonge nimfenstoet,
 Dees trotschen bouwval uitgespoed,
 Vond op den blijden wedertocht
 Al de andere lieve speelgenooten
 Reeds om het godgewijde vocht
 In breede kringen saamgesloten,
 Gereed, om, eer de zilvren maan
 In 's waters schoot zoude ondergaan,
 Haar luid weërgalmend afscheidslid
 Te brengen aan den heilgen vliet,
 Bij wiens volzoete waterstroomen
 Zoo vaak haar hart zich wiegde in droomen.
 Wie las er de verhalen niet,
 Die melden van de heilige bron,
 Waarop Eleuzis roemen kon,
 Of heeft er nimmermeer vernomen,
 Uit volkslegende of lid,
 Van Syraas goddelijken vliet,
 Die met zijn kristallijnen stroomen
 Op eens van harde rotsen schiet,
 Tot in de digtbewassen dalen,

Die met een zee van bloemen pralen,
 En waar, bij heldre zomernacht,
 De landjeugd saam te scholen placht,
 En (als de Horen) bij 't genieten
 Van dartlen minnezang en dans,
 De nacht aan d' onbewolkten trans
 Zacht en harmoniesch heen doet vlieten;
 Terwijl de pelgrim op zijn tocht
 Naar Delos' eiland, opgetogen
 Door zulk een blijd tooneel, zijne oogen
 Daar niet van keeren mocht.
 En hij eerst, als de morgenglansen
 Zich maalden aan de hemeltransen,
 Naar 't op hem toevend bootjen zocht; —
 Zoo was 't tooneel, dat hier het dal
 Op 't geurenspreidend veldtapeet
 En 't maagdenheir aanschouwen deed,
 Terwijl het om het bronkristal
 Daar henen zweefde in luchten sprong
 En dus der bronwel van azuur,
 Bij 't scheemren van het uchtenduur,
 Het slaaplied tegenzong.

Maagden van Zia.

Hier wordt, waar 't maanlicht straalt ,

Op mossige oevers dwaalt ,

't Bronlied door ons herhaald ,

Maagden van Zia!

Ach, slechts het streevend lied

Troost als de minnaar vliedt ,

Tot hij u weder ziet ,

Maagden van Zia!

Bronwel, zoo koud en klaar ,

Waarbij de nimfenschaar

Oudtijds met goudgeel hair

Dartelde op Zia.

Zelfs het Kastaalsche nat

Hoe ook prijs geschat ,

Murmelt noch blinkt als dat

Van uw bron, Zia!

Schatert ons vrolijk lied ,

Dan is 't uw zilvren vliet ,

Die ons zijn antwoord biedt ,

Bronwel van Zia!

Wat beekje' of waterbaan

Glinster' bij zon of maan ,

't Meest lokt uw schoon ons aan ,

Waatren van Zia!

Nu, bij der starren glans ,

Vonkeld aan 's hemels trans ,

Vlechten wij onzen dans ,

Dochters van Zia!

Zoo als m' in vroeger tijd

Danste, Diaan gewijd ,

Daar waar de Eurotas glijdt .

Maagden van Zia!

Maar vindt de blijde voet

Geen echo in 't gemoed ,

Zegt, is de dans dan zoet ,

Maagden van Zia?

Neen, slechts het streevend lied

Troost als de minnaar vliedt ,

Tot gij hem wederziet ,

Maagden van Zia!

Naar het Engelsch van

THOMAS MOORE.

September 1839.

A A N T E E K E N I N G E N

VAN DEN ENGELSCHEN DICHTER.

Bl. 112. *De schitterende rooslaurieren.*

Nerium Oleander. In *Cypris* behoudt hij zijn ouden naam van *Rhodaphne*, en de *Cyprioten* verciereu op feestdagen hunne kerken met de bloemen er van. *Journal of Dr. SIBTHORPE, WALPOLE'S Turkey.*

Bl. 113. *De witte bloesems van de bramen,
Die haar verkwikkingbiedend zoet
In Zantes geurge wijnen âmen.
De kamperfoelies, door de keur
Van Patmos maagden saamgeweven.*

Lonicera Caprifolium, door de meisjes van *Patmos* tot kransen gebezigd.

Bl. 113. *Gelijken aan het glanzend hair
Der Nereïden.*

Cuscutae Europaea. Om het in een strengelen van de takken dezer plant hebben de *Grieken* haar vergeleken bij het losgereten hair der *Nereïden*. *WALPOLE'S Turkey.*

Bl. 114. *Hun eikels, zorgzaam opgegaard,
Van duizend zeilen af doet regenen.*

Het eiland brengt alleen vijftien duizend quintals (een gewicht van 100 pond) dezer eikels voort. *CLARKE'S Travels.*

Bl. 117. *Die op Leuhadie, kort geleên.*

Nu *Santa Maura*, het eiland waar *SAFFO* van een der rotsen in zee sprong.

Bl. 118. *Die duizlingwekkend overhelde
Naar 't weullend zeegeklots.*

De afgrond, die buitengemeen duizlingwekkend is, is ongeveer honderd veertien voet hoog boven het water, hetwelk eene verschrikkelijke diepte heeft, naar het zich laat opmaken uit de donkerblaauwe kleur in den draaistroom, die rondom de puntige en vooruitstekende rotsen wielt. *GOODISSON'S Ionian Isles.*

Bl. 118. *En van die lelies.*

Zie Mr. *GOODISSON'S* zeer belangrijke beschrijving van al deze bijzonderheden.

Bl. 120. *Als 'k aan den jongling denk, dien ik
Zal lieven tot mijn jongsten snik.*

Ik heb getracht in deze zes regels eenig denkbeeld te geven van dat heerlijk fragment van *SAFFO*, beginnende *Ἰλυσεῖα μάτερ*, hetwelk, gelijk *WARREN* aanmerkt, zoo juist en getrouw de kwijning en onverschilligheid van iemand, die innig bemint, afschetst.

Bl. 125. *Wanneer de Balaita.*

Dit woord is, naar ik vrees, een syllabe korter gemaakt. *Dr. CLARKE*, zoo ik mij wel herinner, maakt er *Balaita* van.

Bl. 125. *Dan jaagt haar uw voetjen
In 't dansen van daar.*

Ik zag meer dan dertig paren de *Romaita* op het strand dansen: in sommigen dezer groepen joeg het meisje, dat den dans leidde, het afvloeiende golfjen weg. *DOUGLAS on the modern Greeks.*

Bl. 126. *Zijn mazen weêr door.*

Bij het dansen van de *Romaita* (zegt Mr. *DOUGLAS*) vangen zij met langzamen en statigen tred aan, tot dat zij de maat gevat hebben; maar traspgewijs wordt de muziek levendiger; de aanvoerster van den dans wendt zich nu eens tot haren kavalier, schiet dan weder voor de overigen uit en geleidt hen door de snelste verwarringen, sluipt soms onder de handen, die voor haar opgeheven worden, door, en geeft zoo veel leven en ingewikkeldheid als zij slechts kan aan de figuren, door welke zij hare mededingers voert, wier bezigheld het is, haar in al hare bewegingen te volgen, zonder de keten te breken of uit de maat te geraken.

- Bl. 128. *Muziek, wier kletterend geluid
Tirannen slechts met sidring hooren.*

Zie voor eene beschrijving van den Pyrrhischen dans DE GUY'S, enz. Het blijkt uit APULEJUS (lib. 10) dat deze krijgstdans bij de Ouden soms ook door vrouwen uitgevoerd werd.

- Bl. 128. *Zij was uit Anatooljes dreeven.*

Zie het *costume* der Grieksche vrouwen van *Natolië* in CASTELLANS *Moeurs des Ottomans*.

- Bl. 129. *De zelfde soort van lans en staal.*

Het zwaard was het wapen dat vooral in dezen dans bezigt werd.

- Bl. 129. *Rond Peneus zilvren stroom.*

HOMERUS. *Ilias* II. 753.

- Bl. 131. *Zoo dansten, Griekenland, uw zonen in den nacht,
Bij maanlicht, zacht als dit, tot achter berg en heuvelen,
De onsterflijke uchtend rees, wiens goddelijke pracht
Hen voor u en 't bezit der Vrijheid heeft zien sneuvelen!*

Men heeft gezegd dat LEONIDAS en zijne krijgsmakkers zich bezig hielden, den avond vóór den dag, met muziek en gymnastische oefeningen van hun land.

- Bl. 135. *'k Zag, waar een kloof den harden rotsteen scheidt.*

Dezen ochtend bezochten wij de grot van *Trophonius* en de bronnen der Herinnering en Vergetelheid boven den stroom van *Hercyna*, die door verbaasende rotsen vloeit. WILLIAMS *Travels in Greece*.

- Bl. 138. *Om dus de maaneklips daarheen
Te jagen. —*

Deze bijgeloovige gewoonte van de Thessaliërs bestaat nog bij de Perzen, gelijk PIETRO DELLA VALLE ons verhaalt.

- Bl. 138. *Toen 't schoon Ioulis.*

Eene oude stad van *Zia*: hare muren waren van marmer. Hare overblijfselen (zegt CLARKE) strekken zich van den oever geheel en al tot in eene vallei uit, die door de wateren eener bron doorsneden wordt, waarvan *Ioulis* heur naam erlangde.

- Bl. 139. *Simonides.*

Zia was de geboorteplaats van dezen dichter, wiens vaerzen door CATULLUS 'tranen' genoemd worden.

- Bl. 142. *Haar luid weërgalmend afscheidstied
Te brengen aan den heiligen vliet.*

Deze 'zangers van de Bron', zoo als zij door de Ouden genoemd werden, bestaan nog in *Griekenland*. DE GUY'S verhaalt ons dat hij de jonge vrouwen in *Princes-eiland* 's avonds rondom de algemeene bron geschaard zag, eensklaps een dans aanvangende, terwijl andere dien met zangen begeleidden.

- Bl. 142. *Van Syraas goddelijken vliet.*

De bewoners van *Syra*, zoowel de tegenwoordige als de oude, kunnen voor wateraanbidders gehouden worden. De oude bron, waarbij de nimfen van het eiland zich in de vroegste tijden verzamelden, verkeert in haar oorspronkelijke staat: zij is nog het zelfde *rendez-vous*, van destijds, voor liefde- en buurpraatjens. Zij ligt nabij de stad en het helderste water stroomt onafgebroken van de rots. De bewoners beschouwen haar met eene soort van godsdienstige vereering en zij bewaren eene overlevering, dat de pelgrims van oude tijden, op hun weg naar *Delos*, herwaarts kwamen om zich te zuiveren.

- Bl. 145. *Daar waar de Eurotas glijdt. —*

'Qualis in Eurotae ripis, aut per juga Cynthi
Exeret Diana choros.'

VIRGILIUS.

E E N B I J S C H R I F T .

DOOR

A. VAN DER HOOP, Jrs'zoon.

Bar is 't buldrend najaarsweder,
't Weérlicht vlamt met rossen gloed,
Stroomen regen plassen neder,
Thuiswaarts keert de kleine stoet,
Thuis, naar een dier schaamle hoeven
In het diepst van 't donker woud.
Waar reeds de angst om 't langer toeven
Moeder 't hart benepen houdt. —
Moè van 't sprokklend ommedolen,
Heeft de kleine karavaan
Zich voor 't woèn der lui verscholen,
Onder 't dak van eikenblaàn;
't Jonkske, van geen vrees bevangen,
Maar bezorgd voor d' ouden Spits,

11. N° 3.

EEN EIKENBLAAN.

A. VAN DER WOUDE, 1840.

Waar 't dak van eikenblaân;
't Jonkske, van geen vrees bevangen,
Maar bezorgd voor d' ouden Spits,

PL. N.º 3.

Edw. W. W. van der Woude.

Heeft zijn kiel om 't beest gehangen ,

Dat zijn trouwe speelnoot is.

Graauwtje legt zijn ooren neder ,

Wreevlig om het ongeval ,

Droomend bij 't onstuimig weder

Van een warmen , digten stal ;

De oudste knaap , haast zestien jaren ,

Door den ezel half beschut ,

Durft zijn vloek aan 't noodweër paren :

« Waartoe zijn die buijen nut ? » —

Een der meisjes voert hem tegen ,

Hem vermanende , onbevreesd :

« Hadden we ooit zoo'n vracht gekregen ,

Was het gistren stil geweest ? » —

God blijft ook in 't onweër zorgen ;

En de vlaag , die heden woedt ,

Knakt de takjes die op morgen

Gij en ik weër sprokklen moet.

Leiden , 29 Augustus 1854.

L U C H T K E N N I S .

EEN FRAGMENT.

DOOR

A. J. C. KREMER.

Den staat des dampkrings zal ik in dit lied bezingen,
Verhalen hoe hij werd en de aarde moest omringen,
Hoe dat hij drukt en vloeit en trilt bij toon en licht,
Door donder 't oor beroert, door bliksemstraal 't gezicht;
Hoe dat zijn vuren in het Noord het zwerk doorkloven,
Zijn spiegling in het Zuid aan wondren doet gelooven,
Zijn samenstel en kracht op dieren, rijk en plant;
Wat heil hij met zich voert langs wereldzee en land,
En wat, wier wezen nooit een sterflijk mensch kon vatten,
Wat spoor en smetstof hij verhuld houdt in zijn schatten.

O Poëzie, reik gij de trouwe zusterhand
Aan Wetenschap, want haar behoort het gouden land,

Waarin een schatten-reeks, die, zoo de kunstenaars
Hen uit de nijvre hand van mijnbewerkeren garen.

Tot eelgesteenten kunnen worden aan uw kroon.

Dat wist ge ook, zanger, gij, die voor den hoogen troon
Van Hem, die 't rein gevoel voor kunst heeft ingeboren
In 't hart des menschen, met de zucht om na te sporen,

Thans in 't gewijde koor uw gulden snaren, spant!

Gij, zangermeester, aan wiens onvergankbre hand
Ik thands de baan betreed door 't heerlijk rijk der zangen,
Gij, die de zegepalm des dichters mocht ontvangen,

Wijl 't weten bij u één en 't doen was. Bilderdijk,

Dat weet ook, leeraar, gij, gij cieraad van het rijk,
Wiens lessen ik geniet — wiens zielontstroomde woorden
Voor mij den duistren nacht, waarin ik lag, doorboorden,

Natuur mij opensloegt: • 't al streeft naar harmonie! •

Ja, wetenschap strijdt nooit met de echte poëzie.

Hang vrij het dwaashoofd slechts, wanneer hij 't waagt te zingen,
Aan uiterlijken vorm; tot in de kern te dringen

Der heerlijke natuur zij 's wijzen dichters doel.

Ei mogt, door 's Heeren hulp, in dichterlijk gevoel
Een sprank, o Bilderdijk! ik van uw geest ontvangen,
En straalde uw kennis door, o Mulder! in mijn zangen,

Dan zou het nutte en 't schoon zich paren hand aan hand,

Tot roem van Wetenschap, Dichtoefning, Vaderland,
In dit mijn lied! — De wetenschap gelijkt een tempel.

Vol schoon en majesteit. Veel staan er op den drempel,
 Maar daar het streng gelaat der strengere oefening,
 Die aan het outer staat, hun hart met schrik beving,
 Waagt geen van hen 't paleis des wetens in te treden,
 Hoe ook hun kennis dorst. — O, zoo met zachte reden
 De zangster tot hen sprak, hoe zouden zij vol vuur
 Naar 't outer spoeden en den beker der natuur
 (Het sakrament, dat hen der rede toewijdt), drinken!
 Mogt mijne zangster hun als zulk een leidsvrouw blinken,
 Hen op een zachte maat en langs een effen baan
 Onmerkbaar het gebouw der kennis in doen gaan,
 En, schoon onmachtig, hen tot priesteren te wijden,
 Ze mede jublen doen bij kennis-feestgetijden.
 Schenk daartoe mij, o Geest, die allen geest gebiedt,
 Uw liefelijkste gaaf, de gave van het lied!

 In 't ongemeten ruim zwierf koud en zonder leven
 En zonder licht een meer van deeltjes, die aan 't zweven,
 Ontzachtlijk klein, een mist, onvormig was. 't Verschil
 Van die gemengde stof was 't merklijkst, zonder wil,
 Om onderling verband te knoopen, zwierven, wendden
 Ze in een oneindig perk en drongen zich en renden,
 Dan hier, dan ginder weér, in doelloos wentlen rond.
 Doch 't hoogste machtwoord klonk en op den eigen stond
 Kwam leven in dien hoop van schijn-dood elementen.

De een zoekt nu de ander op, zij werven zich tot benden
 En voegen zich aan een, in vaste regelmaat;
 Zij leven, werken en op 't oogenblik ontstaat
 En licht en vuurgloed, die steeds leven begeleiden,
 Steeds daar is als de stof na 't tergende verbeiden,
 In bindingsijver zich vastklemmend door en door
 Aan 't element, dat zij tot bindstof zich verkoor.

 Verwarring heerschte nu. De ontgloeide hemelbollen
 Door dit verbond ontstaan, door 't eindloos niet aan 't hollen
 Versmolten in elkaar bij onverweerden schok,
 Of draaijend om hunne as, ontvlood hun brok bij brok,
 Dat 't middelpunt ontvlood, wanneer de slingerkrachten
 De aantrekking, die hen bond, aan grooter deel verachten.
 Dan in onwisse baan, ten speelbal van het lot,
 Zwierf hier, dan daar, hun vuur, totdat in 't einde God,
 Hij, die die massa's schiep door de enkele gedachte,
 Riep: « orde! » En wat nog sluks een vaste baan verachtte.
 Liep nu langs zeker spoor, gedwongen aan de hand
 Van een paar wetten, die, in afgestapt verband,
 Het midden uitgeweerd, ook elke naadring keerden
 Tot den ontzachtbren klomp, die doorbleef, en hen weerden
 Om slechts een enkele span te ver dien klomp te ontvlên.
 Zoo was er regelmaat! In 't midden werd gezien
 Een overgroote bol, wiens dak van aetherstralen

Een atmosfeer bevat, waar warmte en licht uit dalen.
 Dat is de Zon, zij, die de bollen in haar rijk,
 De een na en de ander ver, in grootheen ongelijk,
 In banen om zich heen, door trekken en door weren
 Met vaste snelheid, door alle eeuwen heen, doet keeren.

Ook de Aarde vond haar plaats en aangewezen baan
 In deze nieuwe rij van werelden. De Maan,
 Wat kleiner, bleef om haar door de eigen wetten rollen,
 Door welke zij haar plaats zelf bij de hemelbollen
 Bewaart.

Nog was door stofverwisseling een gloed
 Haar deel, die smeltloos erts in 't einde smelten moet,
 Thands op een twintigtal van millioenen mijlen
 Aan 't wentlen om de zon, heeft binnen vaste stijlen
 De trekkracht al de stof, haar aandeel, saamgevoegd.

Rondom de ontvlamde kern der aarde, die nog zwoegt,
 Zwerf een ontzachtbre stoet van onverbonden dampen,
 Dees vallen op de korst en ligt na eeuwen kampen
 Van binding en ook weer ontbinding is een vlak
 Van koele stof ontstaan, een driemijl diepgaand dak,
 Dat om den vuurpoel zit, die nog in de ingewanden
 Van de aarde werkt en zwoegt bij 't helgelijke branden.

Dat alles werd niet vast wat zich aan één verbond,
 Het water werd gevormd en stroomde langs den grond,
 Een bron van nieuwen gloed drong door de onpeilbre kloven,
 Vervormde daar in damp, en, dondrend opgestoven,
 Wierp het hier rotsen op, daar bergen, eindloos hoog,
 Of vormde een holle schaal, die fluks naar binnen hoog
 En nederstortte, een bed voor zeeën, meeren, poelen;
 Zoo woelde nog de stof bij 't verdere verkoelen
 Der lucht tot binding. 't Vlak werd stiller uur bij uur.
 Nu naakt weer andre stof. Oneindig is Natuur
 In velerhande gift. Zij waarden rond in dampen;
 Vergeefs mogt met dien vorm de koude stollend kampen,
 Eerst zocht aan 't oppervlak een aantal het verbond,
 Verwerkte rots en erts tot een ontvangbren grond,
 En wat geen bindstof vond bleef om den aardbol zweven,
 Getrokken door den klomp die hun geen plaats kon geven,
 Gasvormig, onverknocht, van vroegren gloed ontdaan.

Zoo is deze aard, de zee, zoo is de lucht ontstaan! —

O onbegrijpelijk God! Wat middel heeft het leven
 (Onmidlijk doet Gij niets), wat heeft de maat gegeven,
 Waardoor dees wereldbouw, zoo onbegrijpelijk schoon,
 Uw schepsel, dat bewondrend navorscht, wordt geboën?
 Van waar ontsprongen wij, wij zelf? Hoe heeft bezieling

Bij ons de denkingskracht doen worden in de wieling,
 Waaruit Ge wezens roept van stof en meer dan stof?
 Wij zwijgen, staan verbaasd en stameien Uw lof,
 Als 't eenig antwoord dat de wijsheid hier kan vinden
 En bidden: « Schraag ons Heer bij 't geen wij onderwinden! »

Aan hoeveel schepslen ook natuur het aanzijn schonk,
 Eén schepsel had alleen een schitterende vonk
 Van 't eindeloos genie verkregen. Hem was 't streven
 Naar meerder weggelegd dan de aarde hem kon geven.
 Navorsching is zijn zucht, het denken is zijn lust,
 Het werken hem geen straf, en onverpoosde rust
 Hem 't ijsseijkste lot, op 't ijverigst te ontvluchten,
 En rust hij schijnbaar soms, toch zweeft in hooge vluchten
 Zijn beter deel dan rond en woelt en werkt en slooft,
 Ziet soms gestalten dan, van vasten vorm beroofd,
 Dan waakt hij weder op en, fluks aan 't werk geslagen,
 Doet hij vaak 't gansche beeld in reine vormen dagen,
 En wat een droombeeld scheen wordt hem na korten tijd
 Van ingespannen zorg tot tastbre werkelijkheid!

Columbus, in den Raad van Spanjes edelingen
 Ontdekker, weérgekeerd uit zee, zag zich bespringen
 Door 't hoog gepeupel, dat zijn vinding nietig vond.
 « Hoe, » klonk hun lage taal, « een zaak, die reeds bestond,

« Waant gij door u ontdekt. Gij vindt het land in 't Westen?
 « Dat kan elk ander ook! — Een dwaas ten langen lesten,
 « Had ook 't ontdekt, zoo hij slechts in het ranke boord
 « Naar 't Westen waar' gezeild! »

Nauw is die taal gehoord,
 Daar vraagt de Genuees een ei — het wordt gegeven;
 Hij nadert tot den Raad, de hand omhoog geheven.
 « Gij, Heer! » zoo spreekt hij, « die een wereld vinden kunt,
 « Welaan, beproef en zet dit ei eens op zijn punt! »

De Raad beproeft vergeefs. De voorgeschreven stelling
 Strijdt met het zwaartepunt en, altijd uit zijn helling,
 Valt weér het ei omver, hoe iedereen ook slooft.
 Columbus staat van ver, hij lacht en schudt het hoofd,
 Toen barst er een, vermoeid door 't nuttelooze pogen,
 Het uit: « Christopher, gij zult zelf het niet vermogen! »
 Weér treedt Columbus toe en lost het vraagstuk op:
 Hij kneust het ei en 't ei staat aanstonds op zijn top!

Zoo gaat het in natuur. Tot 't allereerst ontwaren
 Behoort vaak menig tal van doorgezwoegde jaren;
 Dan, is het eens bekend wat men zoo ijvrig zocht,
 Schijnt het eenvoudig vaak en al te duur gekocht,
 Een ieder vond het ook, wanneer 't nog was te vinden.

Veel is nog onbekend, ontdekt gij dat, ontzinden!

Dat onze dampkring weegt, weet thands het wereldrond,
Omdat het weet: 't is stof, en daar nooit stof bestond
Die geen gewigt bezat. — En hoe veel honderd jaren
Bestond reeds de atmosfeer en 't menschdom voor 't ervaren
Van 't geen, nu 't is ontdekt, een ieder duidelijk vindt.

Zie naar Columbus' ei, gij dwalend menschenkind!

Een onverpoosde vlijt kon voor den Griekschen wijzen
Zijn meening op dit punt niet hooger op doen rijzen
Dan tot vermoeden. Meer dan Aristoteles
Vond Galilaei, maar 't beslissen van 't proces
Moest, Toricelli! op uw wijs bewijzen wachten.

Itaalje kweekte 't licht, het eerste dat de nachten
Der middeleeuwen zou veranderen in den dag.
Florence! Aan u de roem, dat gij het eerst de vlag
Van zuivrer Godsdienst heescht in Savoonrola's pogen!
De wiskunst moest uw roem, zoo groot reeds, nog verhoogen.
O waarom plukt het Noord de vruchten van uw vlijt
En ligt ge, in 't welig Zuid, den doodschen slaap gewijd!
Wel kweekt ge een hoogeschool — maar van den troon gevallen,
Wel welt het water nog in uw verdruchte wallen,

Maar waar toont ge in de rij van burgeren den man,
Die met een Toricell' in 't minst zich meten kan?
Wie denkt nog op uw grond, waar 't denken straf moet wezen?
Hij dacht! Geen toeval riep zijn vinding in het wezen,
Toen twee en dertig voet het nat door pompen rees,
Niet hooger en elk riep: « Voor 't ledige de vrees
• Eindt hier. • Een schoonschijn woord, van 't ware schoon verstoken!
• De dampkring weegt! » heeft hij toen tot zich zelf gesproken.
Zij vormt het evenwigt met deze waterpijl,
Waarboven 't luchtloos vak niet wegend zweeft! — Een wijl
Daarna nam hij een buis met kwik, dat veertien malen
Meer zwaar dan 't water is, gevuld en zag dit dalen,
Toen hij ze wendend bragt in 't kwikvat, tot een maat,
Welks druk op 't watervlak gelijk is aan den staat
Van luchtdruk, die de zuil van water had geteekend;
En boven 't dalend kwik, door alle de eeuwen sprekend,
Vond hij het ledig, dat zijn schrandren naam vermeldt.

O Zangster! op wat spoor hebt gij uw voet gesteld?
U voegt het niet de taal des leeraars te doen hooren.
Lust het u de natuur des dampkrings na te sporen.
U past geen dor bewijs en wiskunsts zekerheid
En, schoon slechts waarheid door uw zangen zij verbreed,
Toch lag de phantazie bekoorlijk in uw reden,
Streef naar die harmonie, en wil geen baan betreden,

Gevaarlijk voor uw voet; vermijd de struikeling!

Een zoele zephier schijn' wat 's dichters lied u zing'!
 Een luchtstroom zacht verhit in zuidelijke streken, —
 Die, op een vruchtbre plek uit lauwers opgesteken,
 Den geur der muskusplant en smaaklijke ananas
 Van westlijk zuiderkust ons toevoert langs den plas,
 Die de al te groote hitte ons afkoelt en haar deelen,
 Die 't gloeiend linievuur had uitgezet, in 't streelen
 Van Noordschen zeestroom, krimpen en weêr dalen doet.
 Of 't ruische als 't wild geloei der stormen op den vloed,
 Wanneer twee luchten op de zuidelijke stroomen,
 Bij 't kruissen van hun weg, elkander tegenkomen!
 Dan woelt de orkaan in 't zwerk en boort in 't ziedend nat;
 Hij hitst de zee ten strijd, schuimbekkend uit haar pad;
 De wolken, die zij met zich voerden als vasallen,
 Bestormen dan elkaâr in ringsgewijze wallen;
 Ze dringen kampend voort en zoeken nieuw tooneel
 Van strijd en wieling, en dan breiden zij het deel,
 Waarop hun legers staan, ontzachlijk uit, en kwijnen
 Bij 't brokken van hun kracht in altoos wijde lijnen,
 Totdat in 't eind, verzwakt door 't worstlen lijf aan lijf,
 Ze rustig sluimren gaan na 't woedende bedrijf.

A A N T E E K E N I N G E N .

O Poëzie, reik gij de trouwe zusterhand enz.

ANDERSEN heeft ergens gezegd: • In de wetenschap ligt het goudland der poëzie. Schoon ik geene bron, waaruit de dichtkunst put, wil versmaden, meen ik echter dat wij aan zulke gedichten geen gebrek hebben, die over zoogenaamde dichterlijke stoffen geschreven zijn, even als of niet *alles* dichterlijke stof ware, en wel verzen missen, die uit de natuurkundige wetenschappen hunnen oorsprong namen. •

Dit wist ook zanger, gij enz.

BILDERDIJK schreef een gedicht, genaamd *Starrenkennis*, later het uitsluitend Leerdicht: *De ziekte der geleerden*. Hem, wiens schoenriem ik mij niet vermeten zoude digt te binden, noem ik daarom mijn meester, omdat ik hem in de dichterlijke behandeling van wetenschappelijke stoffen navolg.

Dat weet ook leeraar, gij enz.

Prof. J. G. MULDER gaf in het jaar 1844 eene verhandeling uit, genaamd: *Het streven der stof naar harmonie*, welke ik den lezer van dit gedicht ter lezing aanbeveel. Door haar zal menig regel opgehelderd worden.

O zoo met zachte reden

De zangster tot hen sprak enz.

Hierbij haal ik BILDERDIJK voor mij tot getuige bij:

O Mnemosynes kroost, verheven Poëzye!
 Gy voert niet slechts op 't hart den staf der heerschappyye,
 Maar, daar gy 't werktuig der verbeelding stijft en spant,
 Versterkt gy ons 't besef van 't oefengraag verstand.
 O gy, vermogendste van 's levens leermeestressen,
 Die namen, daden, kunst, natuur en zedelessen
 Als met een ijzren stift in 't weeke brein graveert!
 En niet verduistren laat wat eenmaal is geleerd!
 Gy, dichtkunst! 'k roep u aan.

en verder:

Koom' door uw klanken, uw welluidendheid en maat
't Bezielid begrip te hulp, dat niets ontglippen laat!

Mr. W. BILDERDIJK, *Mengelpoëzy*.

En schoon onmagtig hen tot priesteren te wijden enz.

Wederom zij het een jong mensch geoorloofd hier een oud man voor zich te laten spreken.

Die weet wat Poëzy is, zal hier geene uitvoerige verhandeling verwachten.
Mr. W. BILDERDIJK, *De ziekte der geleerden*.

In 't ongemeten ruim enz.

Zie Prof. G. J. MULDER, *Het streven der stof naar harmonie*.

Gedwongen aan de hand van een paar wetten enz.

De middelpunt-vliedende en de aantrekkingskracht.

Is een oppervlak
Van koele stof ontstaan enz.

De aardkloot zou werkelijk, volgens natuurkundige waarnemingen, slechts drie mijlen dik zijn en de middenruimte ééne groote vuurmassa bevatten — voor hen, die hiervan meer wenschen te weten, zonder zich kostbare werken aan te schaffen, zij GEITELS *Kleine Cosmos*, in het Nederduitsch overgebracht door Dr. VAN DEN BROEK, aanbevolen, hoe ongelukkig het boekje voor 't overige ook zijn moge.

Vergeefs mogt met dien vorm de koude stollend kampen.

Namelijk de koude hier op de aarde. — Waarschijnlijk kunnen de gassen, waaruit de lucht bestaat, wel in den vloeibaren en waterstaat geraken, maar daartoe behoort eene voor ons onbekende koude.

(Onmidlijk doet gij niets) —

vroeger:

Doch 't hoogste magtwoord klonk en op dien eigen stond
Kwam leven in dien hoop.

Ten gevolge van den wil der hoogste Magt kwam er leven in dien hoop enz. Hoe dit gebeurd zij, door welk middel?... Misschien door de werking van een of ander planeet. MULDER, *Het streven* enz. bij *riep order!* behoort insgelijks deze aanmerking. Door welk middel?... Hoe ontstonden de wetten van aantrekking en afstooting?...

En wat een droombeeld scheen wordt hem na korten tijd
Van ingespannen zorg, tot lastbre werkelijkheid.

Inktkoker, pompstok! zou Mr. W. BILDERDIJK zeggen. — Maar wie maakt tegenwoordig in de uitspraak onderscheid tusschen *ei* en *ij*? De Friezen? Roep dan een Franschman, die Hollandsch geleerd heeft, ook maar tot scheidsrechter op en twist over de uitspraak van een Hollandsch woord.

Dat onze dampkring weegt enz.

Zie FOULLET. MULDER, *Handbuch* enz. — VAN DER BURG, *Natuurkunde*. — MULLER, *Grundritze* enz., of wilt ge een nog meer populair boek, SCHÖBLER'S *Boek der natuur*.

Voor 't ledige de vrees.

Vroeger verklaarde men het opstijgen van water in de pompbuis door een zoogenaamde *horror vaccini*, welke de natuur zoude bezitten.

Vond hij enz.

De ruimte van Toricelli.

Een luchtstroom enz.

In dit voorbeeld wordt bedoeld op het ontstaan van winden en stormen benevens hunne wetten, meer hierover in ieder handboek der meteorologie en zie verder KREKKE'S opstel in het Album der natuur over dit onderwerp!

S M A C H T E N .

DOOR

L. W. VAN DEVENTER.

Mogt ik daar toch eenmaal komen ,

In het land van zonneshijn ,

't Ideaal van al mijn droomen ,

O! hoe zalig zoû ik zijn!

Eeuwig jonge, groene dreven

Scheemren in de blaauwe lucht:

Konde ik met die vogels zweven ,

'k Toog daarheen in snelle vlugt.

Harmonieën hoor ik ruischen ,

Toonen vol van hemelvreë ,

En de zephirs , die 'k hoor suizen ,

Brengen balsemgeuren meê:

Gouden vruchten zie ik gloeijen ,

Wiegende onder 't donker loof ,

En de bloemen , die daar bloeijen ,

Worden nooit des winters roof.

O! hoe heerlijk moet het wezen

In dien eeuwgen zonneshijn!

Bloemen in dien gaard te lezen ,

Hoe verrukkend moet dat zijn!

Maar , helaas , de golven woeden

Tusschen mij en 't paradijs:

Wilde ik mij daarheen spoeden ,

'k Werd een wissen dood ten prijs.

'k Zie daar ginds een hulkje naadren

Zonder stuurman: 't schijnt beziel!

'k Voel de hoop weêr in mijne aadren ,

Die zoo lang zich verre hield.

'k Spring er in; ik wil het wagen:

't Is me een werk van Godes hand:

Slechts een wonder kan mij dragen

Naar het schoone wonderland.

Naar SCHILLER.

's Hage, 18 December 1853.

K U N S T.

DOOR

J. GRONEMAN.

De reine hemel biedt, ontgloed in duizend kleuren,
Natuur den lentekus, en wolk en neevlen scheuren,
En stormen zwijgen; 't ijs smelt weg op 't kabblend meer,
En vlekloos kaatst de vloed het licht des hemels weër.
Natuur is 't woord van God en 't beeld van 't menschlijk leven,
Door d' ijsgang van het lot omvat en voortgedreven,
Door d' onweërsnacht van drift en bijgeloof verblind,
Door storm op storm gezweept, dien hoop noch tijd verwint,
Leeft 't menschedom voort, om, mogt de storm des onweërs wijken,
In neevlen zonder gloed te dwalen, te bezwijken.
Dan staat de mensch alleen, geloovend, zonder licht,
En hopen, zonder steun, als tijd en stof eens zwicht;
't Verleden is een droom, waarvan de omwolkte luister
Voorbijging; 't heden nacht, de toekomst neevlig duister.

J. GRONEMAN, KUNST.

169

Hij denkt — de Rede heerscht — en 't schijngeloof vergaet,
Maar ook de Twijfel rijst — en spreekt, de Hoop verlaat
Den boezem, die geen vonk, geen heldren straal kan kweken,
Om 't geestverdoovend wigt dier neevlen te verbreken;
En diep zinkt hij, die niet gevoelt, die, aan het stof
Gekluisterd, 't stof veracht en dwaalt in 't duister. Of
Hij duizelt bij het licht, waarin hij vreest te staren;
Hij durft niet denken, — en knielt neder voor de altaren
Eens afgods — en aanbidt het stof en dwaalt nog meer —
Maar 't eenig, eeuwig licht rijst op en zinkt niet weër.
Dat licht, het is de Kunst, de hemelglans van 't leven,
De liefdrijke engel Gods, den mensch ten gids gegeven,
Dat altijd troost, nooit wijkt, in strijd en zege waakt,
Dat liefde en waarheid dient, en godsdienst godsdienst maakt.

Ginds zit een jongeling — hij treurt; diep is zijn lijden!
Een koude werkelijkheid verving den droom van tijden
Die nimmer keeren! 't Wreed vaarwel is uitgezucht;...
De liefde kent geen graf... maar de engel is gevlugt!
't Beeld der vertwijfling rijst, de wanhoop vlamt in 't ronde,
De Wijsheid spreekt — vergeefs! de Rede heelt de wonde,
Die 't hart trof, niet. — Maar zie! daar schittert de avondzon
In purper, goud en vuur; maar hoor! daar ruischt de bron
Die 't spiegeld beekje voedt; daar trillen vooglenkoren,
Natuur spreekt en de Kunst ontwaakt! en thans, herboren

In zooten tooverzang, rijst 's jonglings weegeklag,
 En klimt tot God omhoog, en groet een eeuwgen dag.
 Ginds bukt een grijsaard 't hoofd: hij heeft om brood gebeden,
 Hij 's arm, hij heeft gebrek! nog niet genoeg geleden!
 Een hoonlach antwoordt hem; maar ach, hij klaagt niet, neen!
 Hij wischt een traan uit 't oog — en waggelt zwijgend heen.
 En waarom buigt hij 't hoofd in 't lijden, zonder klagen?
 Hij (*) 's kunstnaar, tolk van God! hij kan zijn lijden dragen,
 De akkoorden trillen van zijn speeltuig keer op keer;
 De schoonste symphonie spreekt lof en dankt den Heer!
 Ginds knielt een man — 't gelaat rust op zijn hand, hoe beven
 Zijn lippen in 't gebed! Hij 's op den weg van 't leven
 Verdwaald, en 's levens vloek vervolgt hem die eens viel.
 O, hij lijdt eindloos meer! Maar God leest in zijn ziel;
 Daar gloeide 't vuur der Kunst. Dan mengt hij licht en kleuren,
 Daar wordt een beeld — daar vindt hij troost; nu kan hij treuren,
 De kunstnaar! zie — hij schiep, zijn eedle roeping trouw,
 En schoon, verrukkend schoon! een Magdalene in rouw.

Gezegend, die de taal der Kunst verstaan en hooren!
 Een nieuwe zon verrijst, uit eeuwig licht geboren,
 Als 't warm gevoel der Kunst bezielend nederdaalt,
 Waar Waarheid spreekt, door 't licht der ware Rede omstraald.

(*) BEETHOVEN.

Gezegend, die haar taal, als 't woord des Vaders, eeren,
 Door haar, uit zonde en stof, tot deugd en leven keeren!
 Ontwaak, gevallen mensch! uw schuld zij veel en groot,
 Uw Kunst is Liefde, uw liefde is redding van den dood.
 Ontwaak, gevoel en ween!... Hoor, hoor de psalmen stijgen!
 Bezielde poëzie der toonen, ruisch! — dan zwijgen
 De driften van 't gemoed, de wanhoop, de angsten stil;
 De God der liefde spreekt!... aanbidt des Vaders wil!

Mijn vrienden, die de Kunst gezegend heeft in 't leven,
 Gevoeldet ge ook de magt dier liefde uw geest omzweven,
 Wanneer des dichters taal de schoonste hymnen sprak,
 En 't hart, aan de aarde ontvoerd, den nacht des stofs verbrak,
 Om, vrij van wee en smart, verheven boven 't duister,
 Te leven in een straal van onbewolkten luister?
 Wel u! u heeft de gloed van 't licht der liefde omhuld,
 Dat tijd en stof verwint en de eeuwigheid vervult.

Mijn broeders, door Gods gunst tot dichters uitverkoren,
 Verheft uw zangen, spreekt! de wereld zal u hooren.
 Gij kunstnaars, wier akkoord ons liefdebeelden vormt,
 Of in den donder van uw toonen 't hart bestormt,
 Dat uit den slaap der zonde ontwaakt! dat weêr ten leven
 Verrijst als uit een droom, dat, aan 't gevoel hergeven,
 In snelle aanbidding hoort en meêstemt in Gods lof!

Gij kunstnaars, wier penseel met gloënde kleuren 't stof
Bezielt en vormen teelt, die hart en oogen boeijen,
Schijnbeelden die de ziel in geestdrift doen ongloeijen!
God gaf niet zonder doel. Gij kent uw duren pligt,
Gij tolken van Gods liefde en priesters van het licht!

En gij, die 's dichters taal verstaan hebt, en zijn woorden
Verhaalt voor 't luistrend oor, die door uw stem de akkoorden
Van 't harte zoeken wilt, die *eenvoud*, *waarheid* weet,
Die overdrijving schuwt, *natuur* slechts *schoonheid* heet,
Weest welkom in den kring, door 't licht der Kunst geheiligd,
Door Liefde en Waarheid voor den storm des tijds beveiligd!
Leef voort in 't eeuwig Schoon! daar 's Waarheid Deugd alleen,
Daar 's ware Wijsheid, Kunst en Liefde en Godsdienst één!

Rotterdam, Augustus 1854.

A. H. Schöberl pinx.
Pl. N° 4.

Hartmann sculp.

T W E E N D E R D E E N

(OMT DIT KALLIDE.)

DE BUIKDEELEN.

A. VAN DER WOUDE, AMSTERDAM.

DE WITTE WEG.

3

De Plicht van de Burger, van

den Staat, van de

Wet, van de

En de

En de

En de

En de

En de

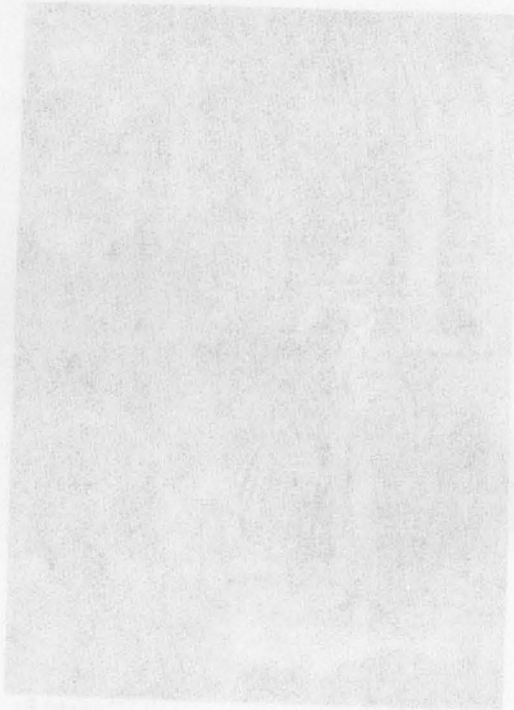
Sir naipu nam plaats in t ratiement

En zetelde in den Raad,

Hij hield een waren koningsstoet,

En voerde een koningsstaat.

T W E E B R O E D E R S .

(OOK EEN BALLADE ,)

TOT BIJSCHRIFT.

DOOR

A. VAN DER HOOP, Jr'szoon.

(Met eene Plaat).

Sir Ralph was de eerstgeboren zoon ,
Hem viel , ná 's vaders dood ,
Heel 't rijk en bloeiend graafschap toe ,
En schatten , vorstlijk groot.

Sir Donald was de tweede zoon ,
Hem wachtte , aan 's vaders graf ,
Een toekomst , donker , als die kuil ,
Misschien — de bedelstaf.

Sir Ralph nam plaats in 't Parlement
En zetelde in den Raad ,
Hij hield een waren koningsstoet ,
En voerde een koningsstaat.

A. VAN DER HOOP, JR'SZOOM,

Sir Donald kreeg op 't needrigst dorp
 Een Vicarsplaats tot deel;
 Voor 't leven had hij niet genoeg,
 Voor 't sterven nog te veel! —

Sir Ralph kocht zich voor blinkend goud
 Zoo menig maagdelijn,
 En dacht, dwaas! dat het kil metaal
 Een bron van gloed kan zijn. —

Sir Donald vond een jonge maagd;
 Hij werd door haar bemind,
 En zag, dat zuivre liefde alleen
 Een zuivre weérmin wint.

Sir Ralph had renners op zijn stal,
 Heel England door beroemd,
 En honden, mijlen in het rond,
 Met jalouzie genoemd. —

Sir Donald had een minlijk kroost;
 Twee dochters en een zoon,
 En, was het al een huwlijkslast,
 't Was ook een huwlijkskroon.

Sir Ralph trok naar het vaste land,
 En, rijker werd hij steeds,
 En dacht, dwaas! dat de doffe spleen
 Heeft voor een zeereis vrees. —

Sir Donalds zaken gingen slecht;
 Zijn huisraad werd verkocht,
 Zoodat hij met zijn gade en kroost
 Zijn heul bij vreemden zocht.

Sir Ralph zwierf rond van streek tot streek,
 En strooide 't goud in 't rond,
 Maar nergens, waar hij voor zijn kwaal
 Gewenschte balsem vond.

Sir Donald leefde bij den dag,
 En doolde al om en rond,
 En dankte God, zoo op een hoef
 Hij brood en schuilplaats vond.

Sir Ralph, aan aardsche goedren rijk,
 Was altijd ontevreen,
 En zag, waar eigen schuld hem trof,
 Van andren schuld alleen.

Toen hij gluurde en dikwijls heenliep,
 waar de liefste zat of stond,
 En hij zuchtte en nergens liever
 meisje op heel de wereld vond;
 Toen — de wensch naauw was gekoesterd —
 of alom reeds werd gepraat:
 « Hei 't gehoord dat Van der Hummes
 met je weet wel trouwen gaat? »
 Toen hij pillen had te slikken,
 bitter voor de kranke ziel.
 Als: « Mag ik je fielciteren? » —
 of zoo wat, dat niet beviel.
 Toen hij handjes wel wou geven
 en wel kusjes bovendien,
 Maar zich slechts mogt vergenoegen,
 met haar soms voor 't raam te zien.
 Heerlijk rustpunt na dien zielstrijd,
 toen hij 't koen besluit maar nam,
 Om de groote « coup » te wagen,
 opdat daar een eind aan kwam;
 Na die dagen vol van spanning,
 waarin: « 't ja » of 't bitter « neen »,
 Heil zou brengen of ellende.
 Ach! zoo'n toestand is er geen.

Tijdstip toen de rok moest dienen,
 en de kuif werd opgezet,
 En hij, puntig in de kleëren,
 vraagde: « Een oogenblik belet. »
 Toen hij met papa moest spreken
 over dingen — o! zoo teër,
 En 't gesprek alleen bevatte:
 « 't Hoe en wat en waar Mijnheer? »
 Toen hij met een: « Nu fiat dan! »
 of met: « Ja — wij zullen zien! »
 Eindlijk toch den wensch vervuld kreeg,
 om — der liefste d' arm te biën,
 Om met haar te mogen wandlen,
 en wat meer daarbij behoort,
 Doch welk zalig, zoet genieten
 al te dikwerf werd gestoord.
 Heerlijk rusten na die dagen
 toen — het praatje reeds bekend —
 Werd gevolgd door: « Weetje 't nieuws al?
 't Is publiek engagement. »
 Heerlijk rusten na die dagen,
 boven alle denkbeeld naar,
 Toen dat presenteren aankwam,
 't ronde doen van 't jonge paar.
 « Bij van D. ook. » — « Lieve hemel!
 Och! wel nee. » — « Maar, beste, hoor

't Is een achter-, achterneef nog
     van den leerling op 't kantoor. »
 « Nu dan Zondag — vijf en twintig —
     overal maar een kwartier!
 't Was om dood bij neêr te vallen;
     altijd weêr: « Ik heb 't plezier.... »
 Overal hetzelfde praatje
     van Mevrouw: « Ik had wel regt,
 « Toen ik zei: ja, 't geeft een paartje;
     nu de keus is lang niet slecht. »
 Overal — een bitterkoekje —
     bij den bakker fluks gehaald,
 En de vraag met vriendlijk lachje:
     « Is de trouwtijd al bepaald? »
 Overal dezelfde wenschen:
     « Lange jaren van geluk,
 « Steeds een heldren huwelijkshemel
     en bevrijd van 's levens druk. »
 Kortom, *nonsens*, dien men, kaauwend
     op de taaije bitterkoek,
 Aanhoort, tot het: « Lieve, willen
     we.... » eind maakt aan het saai bezoek.
 Verder op naar oomes, tantes,
     neven, nichten, wat niet meer,
 Tot men eindlijk, bij de t'huiskomst,
     gansch aëmechtig valt ter neêr.

Ergernissen zonder einde, —
     « die zei dit — en die zei dat;
 Doch, hij wil er niets van zeggen,
     maar..... en die heeft ook al wat. »
 Praatjes, praatjes, niets beduidend,
     waar het goed publiek meê speelt,
 Omdat men zoo graag discours heeft —
     en men zich zoo ras verveelt.

 Eerste bruidsdag! heerlijk rustpunt,
     na dat trekken heen en weêr,
 Na dat onophoudlijk weêrzien,
     en dat scheiden keer op keer,
 Na dat wurmen en dat koopen —
     en dat passen — zonder end,
 Wij men al het fraai gemeubelt'
     vast naar 't nieuwe kluiske zendt;
 Na dat vrijen. O, zoo heerlijk! —
     toch — niet alles op den duur
 Slaat in 't einde, zalig einde!
     't eerste bruid- en bruijgomsuur.
 Eerste bruidsdag! zalig rustpunt!
     voorhof van den blijden echt;
 'k Wed, dat ieder op dat standpunt,
     dankbaar: « Dat's toch zóó ver » zegt.

Waar is die bron van 't reinst genieten,
 Wier waatren zoo weldadig vlieten,
 En bloemgeur uitstort op ons pad;
 Wat brengt in de ondermaansche streken —
 't Zij roosjes bloeijen, distels steken —
 In 't hart een onvervreembren schat?

Is *zij* het niet, die 't hart veroveren,
 De ziel en zinnen kan betooven,
 Waardoor ons 't Goede en 't Schoone roert —
 Die balsem drupt in zielewonden,
 En die, aan tijd noch oord verbonden,
 Als broeders, menschen zamensnoert?

Haar adem heiligt wat wij denken,
 Wie naar haar dorsten wil zij drenken
 Uit d' onbesmetten welluststroom,
 Die 't Paradijs eens mogt doorvloeijen:
Zij doet de plant der kennis groeijen,
 En schenkt ons vrucht van 's Levens-boom.

Ja, door haar vleugels opgeheven,
 Leert ze ons met steile vlugt te streven
 Naar al het Eedle, Goede en Schoon;
Zij, diepste grondtoon van ons harte,

Verstompt den distel, die ons smartte,
 Verzoent ons zelfs met smaad en hoon!

Zij toch maakt ook, van leemen wanden,
 Een tempel, waar hare outers branden,
 Wier gloed door aardsche nevels gloort;
 Haar inspraak — Harmonie geheeten —
 Stemt steeds de stem van ons geweten
 Met die van pligt tot één accoord.

Die Harmonie blijft weerklink vinden;
 Tot één volmaakt geheel verbinden,
 Wat opwelt uit een rein gevoel;
 Zij rolt in onverbreekbre accoorden,
 Van Ganges tot aan Tibers boorden:
 't Geluk der wereld is haar doel!

't Geluk der menschheid, 't heil der aarde —
 Is 't wit, waar steeds haar oog op staarde.
 Waarvoor haar priester 't speeltuig neemt:
 Dat denkbeeld — edel en verheven —
 Blijft staag haar gunsteling omzweven;
 Al maakt hem 't lot aan lauwers vreemd.

Maar ach! al voeren zijn gedachten
 Hem boven 't stof, op breeder schachten,
 Dan die de zinnenwereld geeft;
 De stroomen, die zijn borst doorschieten,
 Zijn in geen woorden uit te gieten,
 Wat toon er van zijn lippen zweeft!

O neen! zijn meest verheven psalmen
 Zijn weggestorven echo-galmen,
 Bij 't geen er in zijn boezem spreekt:
 De woorden, hem ten tolk dier klanken,
 Zijn hem als halfgedoofde spranken,
 Bij 't vuur, dat 's aardrijks korst doorbreekt.

't Zij 't Schoon' der Deugd hem 't hart doe gloeijen;
 Als hij voor God zijn lied laat vloeijen,
 En on- en bijgeloof bestrijdt;
 Of huw' zijn geest 't aloud *verleden*
 De *toekomst* aan, toch blijft het *heden*
 Aan 's levens doelwit toegewijd.

Mogt hem in woorden niet gelukken,
 Den toon zijns harten uit te drukken,
 Genoeg — 't weêrhoudt zijn zangen niet!
 Zijn zucht naar hooger, eedler wereld,

Houdt hem de kroon der Deugd bepereld,
 Met glans als nooit hem de aarde biedt.

Als bron van 't heiligst zielsverrukken,
 Leert zij op aard de snaren drukken
 Der harp, hem meer dan schatten waard;
 Geen titels, goud of eererangen
 Zijn hem zoo dierbaar als zijn zangen
 Niets dat hun wellust evenaart.

Nog doen zij van des zondaars lippen
 Het loflied der verlossing glippen,
 Dat zelfs zijn jongste snik herhaalt;
 En dat, dáar ook weêr opgenomen,
 In beter zang *Hem* toe zal stroomen,
 Uit Wien ze op aard is neêrgedaald!

Dáár, Englengalm! zijt gij ontsproten —
 Die, in den klank der aardsche noten,
 Zich paart aan hooger melodie —
 Gij zijt die zon uit 's hemels zalen,
 Die glanst met onverflaauwde stralen!
 Hoe is uw naam? ze is — *Poëzie*.

WELKOMSTGROET,
UITGESPROKEN
BIJ DE
EERSTE OPENBARE UITVOERING
DER
BRIELSCHE REDERIJKERS-KAMER

T H E S P I S,

ONDER DE ZINSPREUK:

„Per aspera ad astra.”

Op den 29sten December 1848 (*).

Pijlsnel vliet het leven henen,
Met zijn vreugde en met zijn smart:
Nú door 't zonlicht mild beschenen,
Dán omfloersd met donker zwart;
Nú een bron van hooploos weenen,
Dán van blijdschap voor het hart.

(* De genegen lezer misdruide de plaatsing dezer kunsteloze coupletjens niet. Toen zij den Redacteur, die het geluk had ze in een onvergetelijken tijd zijns levens, als voorzitter en medeoprichter der Rederijkers-kamer *Thespis* voor te dragen, weder in handen kwamen, kon hij den lust niet wederstaan ze in *Daphné* op te nemen.

VAN DER HOOP.

Kort zijn onze levensjaren,
't Zij ons bitter weemoed prang'!
't Zij we vreugdebloemen gären,
Bij des voorspoeds tooverzang!
Snel moog 't leven henen varen;
Zij het kort! De kunst is lang. —

Zij, zij is een gaaf van boven,
Poolstar in den wereldnacht,
Waar geen floers wordt voorgeschoven,
Die ons zeezend tegenlacht,
Die geen rnkvlaag uit kon dooven,
Die steeds praat in heldre pracht.

Ze is een fee van licht omgeven,
Opdat ze ons een leidsvrouw zij;
Ze is een bloem in dorre dreven,
Lenteroos, van doornen vrij,
Waarom blanke zepiers zweven;
Bronwel in een woestenij.

Laat de Mode haar blanketten!
Wringe zij haar 't keurslijf aan!
Laat, naar opgedrongen wetten,
Wansmaak, ze aaa uw leiband gaan;

Eenmaal zal ze zich verzetten,
Om verheerlijkt op te staan.

't Morgenlicht zal schittrend dagen,
Als de koningskroon haar tooit;
Als zij elk haar troon ziet schragen,
't Purper haar de leën omplooit;
Als we in haar 't bewaarheid zagen:
• Kunst sterft als haar Schepper nooit. •

Heil u, die zij 't hart kan treffen,
En den boezem zet in gloed;
Die het zaalge kunt beseffen,
Dat haar dienst ons smaken doet;
Die haar meé poogt op te heffen,
'k Breng u hier mijn welkomstgroet!

Welkom, welkom, o mijn vrinden!
'k Weet het, zwak is onze kracht,
En vermetel 't onderwinden,
't Doel is grootsch, waar gij naar tracht.
Heil u, heil u, o mijn vrinden!
Zij u 't welkom toegebracht!

Welkom, gij, die 't thans durft wagen,
Voor dees uitgelezen rij

Pronkjuweelen voor te dragen
Van Oud-Hollands Poëzij.
Moge ons pogen glansrijk slagen,
Dat uw eerkroon schittrend zij!

Welkom! blijft steeds voorwaarts streven,
Op de eens ingeslagen baan!
En, wordt soms een feil bedreven,
't Moge uw moed niet nederslaan;
't Zaad kan eenmaal vruchten geven
En in volle halmen staan!

U, wier bijzijn ons mag streelen,
En thans dankbaar juichen doet;
Die in Thespis heil wilt deelen,
Eedle, kunstgezinde stoet!
'k Wil ons in uw gunst bevelen
Met dees welgemeenden groet!

Welkom! gij, die 't ons wilt toonen,
Dat uw hart voor Dichtkunst slaat,
Dat ge ons pogen wilt bekroonen,
't Niet met wreevle scherts versmaadt;
Welkom gij, die 't ons wilt toonen,
Dat u kunst ter harte gaat!

WELKOMSTGROET.

Maar, wat zou ik u vergeten,
 U, aanminnig maagdental!
 In deez' kring ter neêr gezeten;
 Neen, klink' u met vreugdgeschal,
 Bij het dankend welkomheeten,
 't Dankbre welkom bovenal.

Rozenstrooisters in ons leven!
 Heelsters van zoo menig wond!
 Die Gods gunst ons heeft gegeven,
 Ons als goede geesten zondt,
 Om ons zegenend te omzweven;
 Welkom! welkom in dees stond!

Welkom, allen, die 't wilt toonen,
 Dat gij ons gevoel verstaat,
 Die ons pogen wilt bekroonen
 En het spottend niet versmaadt!
 Welkom, mogen wij 't u toonen,
 Dat ons kunst ter harte gaat!

PELAYO.

TREURSPEL IN VIJF BEDRIJVEN.

VRIJ NAAR HET SPAANSCH

VAN

QUINTANA.

VOOR HET NEDERLANDSCH TOONEEL BEWERKT

DOOR

Dr. L. W. VAN DEVENTER.

P E R S O N E N .

PELAYO. Spaansch edelman.

HORMESINDA. Zijne zuster.

VEREMUNDO. Hun oom.

LEANDRO. Zoon van VEREMUNDO.

ALFONSO. Hertog van Cantabrie.

SANCHO. }
ATANAGILDO. } Asturische edelen.

ALVIDA. Vriendin van HORMESINDA.

Een burger van Gijon.

MUNUSSAH. Moorsch opperhoofd, — gouverneur van Gijon.

ABDALLAH. Afgezant van den Kalif OMAR.

ISMAËL. Vertrouwde dienaar van MUNUSSAH.

Asturische edelen.

Burgers van Gijon.

Moorsche krijgslieden.

Het stuk valt voor in het jaar 719 na Christus te Gijon, in Asturië.

E E R S T E B E D R I J F (*).

(Eene zaal in het huis van VEREMUNDO.)

E E R S T E T O O N E E L .

ALFONSO. — VEREMUNDO.

ALFONSO.

Ja! 'k wil dees vest verlaten, waar mijne oogen
Slechts lafheid, hoon en slavernij aanschouwen.
Alom verwon de Moor; de Christnen bukken
En morren niet bij 't juk. Neen! al verscheen ook
Pelayo zelf te midden van die slaven,
Vergeefs zou hij den vrijheidskreet doen hooren;
Niet een, die hem gehoor gaf.

VEREMUNDO.

Ongetwijfeld

Geniet die held thans in 't verblijf der zaalgen
Den palm, waar God Zijn martelaars meê kroont.

(* Mijne bewerking van dit tenrenspel, dat voor het eerst in 1805 werd opgevoerd, is zeer vrij. Vooral in de beide laatste bedrijven heb ik aanmerkelijke veranderingen aangebragt.

Of zagen niet de dreven van het Zuiden
 Hem schier alleen de zege tot zich trekken,
 Die laag verraad aan Hagar's zoon (*) verkocht had?
 In 't eind werd door den vreemden overheerscher
 Een prijs gesteld op 't edel hoofd, en sedert
 Verborg zijn naam zich in den nacht des zwijgens.
 Van hem zoo min als van mijn zoon Leandro
 Sprak ooit de faam ons weêr.

ALFONSO.

Zij zijn gelukkig,
 Wien zulk een dood te beurt viel; want zij zullen
 Den smaad niet zien van 't heiligschennend huwlijk,
 Dat heden wordt gevierd. O! Veremundo!
 Een Muzelman gemaal van Hormesinda!...
 Is dat niet hard voor 't Christen-oor te hooren?

VEREMUNDO.

Een zwakke vrouw kan moeilijk weêrstand bieden
 Aan 't zoet gevele van 's overwinnaars lippen.
 Of won de weêdw van d' onverlaat Rodrigo (†)
 Zich niet het hart des jongen Abdalasis (§),

(*) Den Arabier, als afstammende van Ismaël.

(†) Laatste Gothische koning van Spanje, in 712 aan de Guadalete bij Xerez de la Frontera door de Arabieren overwonnen.

(§) Moorsch stedhouder van Spanje van 714 tot 717, zoon van Musah, den veroveraar van Spanje.

En heeft zij niet met hem de huwlijkssponde
 En heerschappij gedeeld?

ALFONSO.

En Hormesinda,
 Waarom moest zij 't afschuwlijk voorbeeld volgen?

VEREMUNDO.

Ik treur om haar, maar ik verdoem haar niet.

ALFONSO.

De snoode maagd durft gij nog vrij te spreken?

VEREMUNDO.

Ja, hertog! Of zoudt gij welligt niet weten,
 Dat heel Gijon in puin verkeerd zou wezen,
 Zoo zij ons niet van d' ondergang gered had?
 Is thans ons lot nog dragelijk te noemen,
 Ziet gij het huis des Heeren nog verrijzen,
 Aan haar door u gehoonde liefde, Alfonso,
 Is 't vrome volk van Christus dit verschuldigd.

ALFONSO.

Afgrijslijk is die liefde voor den vijand:
 Gods wraakroê rust daarop. Mij dunkt, ik zie reeds,
 Hoe die rampzaalge, door de list des Mooren
 Van 't regte spoor gebragt, aldra ten prooi wordt
 Aan d' overmoed van dien ontmenschten snoodaard!
 Gij kent hem niet. Zijn borst is ontoegankelijk
 Voor 't medelij, en, schijnt hij al grootmoedig

In voorspoed, slechts hoogmoedige verachting
 Is, wat hem drijft. Ja, de opgeruide baren,
 Die aan den voet van onze muren klotsen,
 Niet woester zijn zij, noch meer onbetrouwbaar
 Dan zijn ontaard gemoed.

VEREMUNDO.

Tot op dees stonde
 Deed hij ons slechts van zijn genade blijken.

ALFONSO.

Die neemt welhaast een eind. 'k Zie in 't verschiet reeds
 Den dag, waarop de moordenaar der Vrijheid
 Den vrijen toom zal laten aan zijn driften,
 En gij uw fout al jammrend zult bekennen.
 Slechts onheil spelt mij de aankomst van Abdallah,
 Die zoo te regt befaamd is om zijn bloeddorst.
 Vaarwel! 'k zal dra een veilge schuilplaats vinden
 Daar ginder in de holen van 't gebergte,
 Die aan den dorst des vuigen Afrikaners
 In plaats van goud 't vijandig staal slechts bieden.
 Daarhenen... Maar, wat zie ik?... Hormesinda!

~~~~~

T W E E D E T O O N E E L.

De vorigen. HORMESINDA (op den achtergrond).

HORMESINDA.

Daar is hij! O! ik kan niet tot hem spreken.
 Ik sidder en mijn zwakke knieën weigren
 Haar dienst.

VEREMUNDO.

Kom hier! mijn dochter!

HORMESINDA.

Ach! ik durf niet.

VEREMUNDO.

Gij twijfelt dan aan mijn getrouwe liefde?

HORMESINDA.

Ik twijflen aan uw liefde? Neen! dat nimmer!

(Nader bij komende.)

Aan uwe zorg droeg mijn beminde broeder
 Mijn kindsheid op, toen hij naar 't Zuiden snelde,
 Om 't vaderland te ontwingen aan den vijand.
 Mij, arme wees, mij kon slechts uw bescherming
 Beveiligen voor de woede van de stormen.
 Ik vond in u mijn vader en mijn broeder.
 Mogt ik u ooit vergoeding kunnen schenken

Voor zooveel zorg, voor zooveel teedre liefde!
 Maar, ach, mijn hart voelt daartoe al zijn onmagt.
 Blijf (bid ik u) de steun van Hormesinda,
 Nu zij het huis verlaat, waar eens haar wieg stond,
 En waar haar jeugd in onschuld henenvloot.
 Bid, dat op haar Gods zegen af moog dalen,
 Die haar beangst en twijfelmoedig harte
 Niet hopen durft voor zich.

VEREMUNDO.

O! zoo mijn smeeken
 Dien zegen u deelachtig kon doen worden,
 Om andre gunst zou 'k rooït den hemel bidden.
 Maar, ach, mijn kind!... (*hare handen grijpende*)

HORMESINDA.

Neen! laat niet zulke woorden
 Vol teederheid uw dierbren mond ontvloeijen!
 Noem mij ontaard, ondankbaar, ongevoelig:
 Zoudt gij mij meer verwijten dan ik zelve?
 Weet, dat de kelk der vreugd, waar 't dorstig harte
 Naar smachtte, thans, door zooveel martlaarslijden,
 In mijn gemoed reeds in venijn verkeerd is;
 Weet....

ALFONSO.

Maar waarom dan niet u opgeheven,
 Señora, tot het denkbeeld, dat Pelayo

Uw broeder is? De Godsdienst uwer vaadren
 Doe u het pad van deugd en eer hervinden,
 En 't edel bloed, dat ombruischt in uwe aders,
 Geve u den moed om 't rustloos te bewandlen!
 O! laat dien smaad niet komen over de uwen,
 Dat gij des dwinglands speelbal....

HORMESINDA.

Neen! houd op!
 Vreesde ik daar straks voor 't stom verwijt der liefde,
 Thans doet de smaad mijn borst van gramschap trillen.
 Toen om ons heen slechts wraak en woede blaakten,
 Toen hongersnood en vlammen ons bedreigden,
 Wou men, dat ik de knie boog voor den vijand.
 Ik ging: God gaf dat ik hem mogt vermurwen.
 De Christenschaar hief dankbaar 't hoofd ten hemel.
 Toen werd mijn naam gezegend door hen allen,
 Ja, allen; en terwijl het rijk der vaadren,
 Ter neêr gedrukt door 't wig der slavenketens,
 Meêdoogenloos zijn tempels ziet verwoesten,
 Zijn kroost vergaan, — mag onze vest (o! wonder!)
 Zich in de zon des vredes weder koestren.
 Een dwingeland? zoo noemt gij hem? en laat hij
 U niet in rust, terwijl hij met een oogwenk
 Al, wat ons rest, in 't niet kan doen verzinken?
 Een dwingeland? en wil hij niet vol liefde

Mijn echtvriend zijn?... Ja! 'k wil het niet ontkennen,
 Zijn teedere en eerbiedige gehechtheid
 Verwon mijn hart. Ulieden is de schuld,
 Ondankbren, die de vrucht daarvan aanschouwen zult!

DERDE TOONEEL.

De vorigen. — ALVIDA.

ALVIDA. (*tot HORMESINDA.*)

Het oogenblik is daar. 't Gevolg staat vaardig,
 Dat bij het feest des echts u zal verzellen.
 Munussah wacht zijn aangebeden liefste.

HORMESINDA.

't Is dan zoo ver, o God!

ALFONSO.

Welaan, Señora!

Gij kunt nu vrij den ondergang begroeten
 Van 't vaderland en van uw dappren broeder.
 Vaarwel! — (ALFONSO *af.*)

HORMESINDA.

't Is nu te laat! Ik kan niet wederstreven,

Door de onweerstaanbre kracht des Noodlots voortgedreven.

Vaarwel! Vaarwel!

(*Zij kust VEREMUNDO's handen en verlaat ijlings het vertrek
 gevolgd door ALVIDA.*)

VEREMUNDO.

Eenzaam zijn voortaan mijn wegen,

Heer van al, wat adem haalt,

Nu geen sprankje van Uw zegen

Langer op mijn schedel daalt.

O! het denkbeeld doet mij ijzen:

't Laatste, wat den armen grijzen

Nog aan 't aardsche leven bond,

Is vernietigd met dees stond.

Waarom sloot gij de arglooze ooren

Niet voor 't mingekoos des Mooren,

Die met vrouwenharten speelt?

O! gij zoudt mij nog behooren,

Dierbre, nu voor mij verloren,

En voor Spanjes heldenteelt.

Toon, o Heer, Uw mededoogen,

Nu, door d' ouderdom gebogen,

Mij mijn laatste steun ontzinkt:

Zweev' mijn ziel, aan 't stof onttoogen,

Weldra naar de onmeetbre bogen,

Waar het eeuw'ig Hallel klinkt!

VIERDE TOONEEL.

VEREMUNDO. — LEANDRO, *gevolgd door PELAYO.*

LEANDRO.

Mijn vriend! Zie hier de vaderlijke woning!

VEREMUNDO.

Mijn God! wat hoor ik?... Is het zinsbegoochling
 Of werkelijkheid?... Ja! ja! 't is waar! zij zijn het!...
 Voorzienigheid! welk mensch kan u doorgronden!...
 Mijn zoon! (*Hij ontvangt beiden in zijne geopende armen.*)

LEANDRO.

Mijn vader!

PELAYO.

Heer!

VEREMUNDO.

Pelayo! Waarlijk?

Gij leeft dan?... Maar, hoe kan ik langer twijflen?
 Mijn bevende arm houdt immers u omsloten.
 God zij gedankt!... Maar zeg, hoe kondt ge u redden,
 Daar de ondergang van Spanje zamenspande
 Met 's Mooren wrok om u ten val te brengen?

PELAYO.

O zoo de moed van Spanje's echte zonen

Genoegzaam was om 't vaderland te redden,
 Geloof mij vrij, het waar geen prooi des vijands;
 't Zou met zijn roem nog 't wereldrond vervullen.
 Maar vruchtloos was ons zwoegen en ontberen.
 Gij ziet in ons, verlaten en voortvlugtig,
 Het overschot van die ontelbre schare,
 Die voor haar land in Andaluzie's beemden
 Haar staal gewet heeft tegen dat des Mooren.
 De krijg verslond hen allen in zijn vaart.
 Ik zag hen sneven. O! mijn medgezellen!
 Het heerlijkst loon kroont thans uw heldenfeiten.
 Bij u is al mijn bidden en mijn hopen.
 O! mogt ik met mijn dood den val des vijands koopen!

VEREMUNDO.

'k Bewonder u en uw standvastigheid!
 Maar zouden wij 't besluit van God weêrstreven?
 Onnoodig is 't volharden. Zeg, waaraan toch
 Wijdt gij uw moed, en brengt gij 't al ten offer?
 Wij hebben thans geen vaderland.

PELAYO.

Wat zegt ge?

Geen vaderland? Gewis moet in uwe aders
 Door d' ouderdom het vuur geheel verdoofd zijn,
 Of gij zoudt niet de taal des lafaards spreken.
 O! In de borst van elken echten Spanjaard

Daar woont zijn land; daar blijft het eeuwig leven.

VEREMUNDO.

Gij wordt verblind door 't blaken van uw ijver.
Helaas! mijn vriend! de dappren zijn gesneuveld;
Een diepe vrees beklemt de welgezinden;
Der boozen nek alleen is ongebogen.

PELAYO.

Neen, dat zij ver! Neen! duizenden zijn wachtend,
Totdat er een het grootsche teeken geve,
De aloude vlag van Spanje weër ontrolle,
En Spanje's kroost weër opwekke uit den doodslaap.
Die man ben ik. Daarginder zal 't gebergte
Mijn bolwerk zijn, en op mijn wenken vliegen
Zij allen toe, die 't vaderland beminnen:
Zoo zal 't misschien zijn ouden roem herwinnen.
Maar kom, laat mij mijn zuster thans omhelzen;
En als de nacht zijn valen mantel uitbreidt,
Verzel zij mij.

VEREMUNDO.

O God! het is gekomen,
't Verschriklijk uur, dat hem de wreede waarheid
Onthullen zal, en zijn gemoed verscheuren.

PELAYO.

Om Gods wil, spreek!... Is zij dan dood?

VEREMUNDO.

Zij leeft:

Doch waar' zij dood, 't zou minder u bedroeven.

PELAYO.

Is 't mogelijk? Werd ze ontrouw?

VEREMUNDO.

Door uw zuster

Is onze vest aan haar verderf ontkomen....

PELAYO.

Ga voort!

VEREMUNDO.

Zij vond genade in 's vijands oogen....

Zij is tot troost voor de onderdrukte Christnen,

Die in den nood haar om haar voorspraak smeeken....

Den vijand durft thans niets weërstaan... Munussah,

Geheel vermurwd door Hormesinda's schoonheid,

Verzocht haar hand, en zij....

PELAYO.

Houd op! om Gods wil!

(Hij bedekt zich het gelaat met beide handen. Korte pauze.)

LEANDRO.

Kom tot u zelf, Pelayo! In dees rampspoed

Behoort ge meer dan ooit uw kracht te toonen.

Heel Spanje wacht van u alleen zijn redding.

Geen wanhoop dus! Verban haar uit uw zinnen,
Die zwakke vrouw! Zij is voor u gestorven.

PELAYO.

Gestorven zegt ge? O! mogt het zijn!...

(tot VEREMUNDO) Maar zeg mij,

Is 't lang geleén, dat dit noodlottig huwlijk
Gesloten is?

VEREMUNDO.

Nu juist. In deze stonde

Voltrekt men 't mogelijk.

PELAYO.

O! dan is 't welligt nog tijd.

Verstoren wil 'k dien echt, en zoo 'k te laat mogt komen,
Wee haar dan, die mij de eer, mijn alles, heeft benomen!

VEREMUNDO. (af.)

Daar snelt hij heen, mijn zoon, door razernij verblind.
Laat ons hem volgen, om, zoo 't vuur, dat hem verslindt,
Niet te onderdrukken is, voor 't minst zijn dierbaar leven
Te redden voor zijn land, of aan zijn zij' te sneven.

(beiden af.)

T W E E D E B E D R I J F.

(Eene zaal in het kasteel van MUNUSSAH.)

E E R S T E T O O N E E L.

MUNUSSAH. — HORMESINDA, op eene sofa, ondersteund door
ALVIDA, zich oprigtende uit eene slaauwte. — ABDALLAH,
op den achtergrond, met verachting naar hen starende.

MUNUSSAH.

O! zwakheid! O! ondankbaarheid der vrouwen!

In 't heerlijkst uur van haar geheele leven,

Wanneer de vreugd haar boezem moest doen zwellen,

Verraadt haar blik slechts angst en pijnlijke onrust;

En naauw is 't ja gevloten van haar lippen,

Of zie! daar valt ze in onmagt.

ALVIDA.

'k Smeek u, matig

Uw toorn: zij komt reeds tot zich zelve.

HORMESINDA.

O! hemel!

Waar ben ik?

ALVIDA.

Wees bedaard, mijn Hormesinda!

Mijn arm houdt u omvat, en aan uw zijde
Staat uw gemaal.

MUNUSSAH.

Gij maakt zijn gramschap gaande.

HORMESINDA.

Heb medelij', Munussah, met uwe egè!
O! laat toch niet uw woorden zamenspannen
Met uw gelaat om mijn gemoed te wonden.

MUNUSSAH.

Maar wat is dan de reden van die onrust,
Die in uw oog zoo sprekend staat geschilderd?

HORMESINDA.

O! vraag mij niet! Slechts God kan mij doorgronden.

(Korte pauze. Daarna, zich tot ALVIDA keerende:)

Wat zullen nu de Christnen mij verachten!...

En, ach, waar blijft nu de eerbiedwaarde grijsaard,

Wiens trouwe zorg zoo lang mij plagt te steunen?...

(Zich, plotseling tot MUNUSSAH keerende:)

Ja! heer! mijn geest werd bitterlijk gefolterd

Door die gedachten, toen ik mij zoo even

Met wankle schreên naar dit kasteel liet voeren,

Om eeuwge trouw aan mijn gemaal te zweren.

Het is volbragt, en het berouwt mij niet.

Maar naauw ontvloot 't beslissend woord mijn lippen,
Of 't scheen mij toe, alsof de geest mijns broeders
Zich voor mijn oog vertoonde, en vol van woede
Mij toeriep: « waarom wordt gij mij avallig? »
Toen scheen de grond zich te oopen voor mijn voeten;
Der toortsen licht scheen voor mij weg te sterven;
Het klamme zweet beparelde mijn voorhoofd;
En, overstelpt van schrik, zonk ik bewustloos neêr.

MUNUSSAH.

Een ijdel spel van uw ontstelde zinnen!

Zal hij misschien alleen om uwentwille

Den eeuwgen nacht van 't stille graf verlaten?

Dat droombeeld moet ge uit uw gedachten bannen.

Zoo kunt ge alleen uw kalme wedervinden;

Zoo kunt ge alleen de vuurge liefde kroonen

Van uw gemaal.

HORMESINDA.

't Is waarheid! Ja!... Pelayo!

't Zij ge in den kring der zaalgen meê moogt zweven,

't Zij ge op deze aard als banneling nog rondzwerft,

Hoor naar de stem van uw bedroefde zuster:

Vergeef haar! Al uw lijden en uw strijden

Was niet genoeg om 't vaderland te redden;

O! sta dan toe, dat ik zijn juk verligte,

Dat ik voor 't volk der Christnen steeds een toevlugt,

Een moeder zij. Niet waar? gij wilt het, broeder?
 O! Ja! ik voel 't. In mijn gemoed, Munussah,
 Heerscht weér uw beeld; de neevlen zijn verdwenen;
 De stem der min doet zich alleen thans hooren.
 Maar laat uw gâ zich nu een poos verwijden,
 Om ongestoord haar toestand te overpeinen.
 Niets worde van dees stond meer in haar borst gehuldigd,
 Niets dan de trouwe min, door haar aan u verschuldigd.

(*Af, met ALVIDA.*)

T W E E D E T O O N E E L.

ABDALLAH. — MUNUSSAH.

MUNUSSAH.

't Is ongehoord! Zeg, wie had die gejaagdheid
 Op zulk een dag verwacht?

ABDALLAH.

De stedehouder

Van Mahomet heeft mij niet afgezonden,
 Om hier uw twist met uw slavin te slechten.
 't Bedrieglijk ras der vrouwen kan Abdallah
 Niet boeijen, nooit een oogenblik verlokken.
 Altijd omringd met wapens en soldaten,

Wijd ik mij gansch aan 't moeilijk werk des oorlogs.
 Mijn vijand weet ik tot mijn slaaf te maken:
 Zelf slaaf te zijn — dat nooit! Den ganschen aardbol
 Voor Gods Profet te zien de knieën buigen,
 Ziedaar mijn eenige en mijn eenwige eezucht!
 Neen! Allah duldt geen zwakheid bij Zijn strijders.
 Die door de min zijn hart laat overheeren,
 Dien zal Hij wis Zijn magtige' arm onttrekken.

MUNUSSAH.

O! hadde uw oog mijn schoone Hormesinda
 Slechts kunnen zien, toen ze, in haar tranen smeltend,
 Zich voor het eerst voor mijn gezigt vertoonde!
 Haar schoon gelaat getuigde van haar smarte,
 Haar vreeslijke angst, zoo roerend, zoo welsprekend!...
 Ik hoorde haar, en zwichtte. Om harentwille
 Ziet thans Gijon zich vrij van de oorlogswoede.

ABDALLAH.

En vreest gij niet, dat zooveel laakbre zwakheid
 Uw ondergang ten laatste zal bewerken?
 Een veldheer moet voor 't meelij' de ooren sluiten:
 Wee over hem, zoo hij dit ooit vergeet!
 Dit volk is meer verbijsterd dan verwonnen:
 't Kan niet te veel door u vernederd worden.
 Geniet in vreed het teedre minnekozen
 Van dees Christin; doch maak van de andren slaven.

Zoolang zij niet Gods Koran meê aanbidden.
 Dus luidt de last van onzen grooten Kalif.
 Zult gij weêrstaan? Kunt gij het ooit vergeten,
 Waarom u, bij 't verlaten van Damascus,
 Dit moordend staal in handen werd gegeven?

MUNUSSAH.

En tegen *hen*, Abdallah, zal 'k het zwaaijen?
 Wie zijn ze? Een hoop ellendigen, die bevend
 Diep in het stof zich voor mijn voeten buigen.

ABDALLAH.

Uit overmoed acht gij hen thans zoo nietig.
 Wie weet, of ze u niet eenmaal nog kastijden
 Voor uw verwijfd gedrag?

MUNUSSAH.

'k Ben nog Munussah!

Hier aan mijn zij* hangt nog het fonklend slagzwaard,
 Dat in den krijg zoo velen veezen maakte.
 Zij siddren voor mijn blik, en in hun bange droomen
 Doet hun ontstelde geest mijn vreeslijk aanschijn komen.

DERDE TOONEEL.

De vorigen. — ISMAËL.

ISMAËL.

Twee Christnen, heer, begeeren u te naadren.
 De een van hen is de grijze Veremundo,
 En de ander is een jongling, op wiens trekken
 De wolk der smart en 't vuur der drift zich teeknen.

MUNUSSAH.

Zeg, Ismaël, dat ze onverwijld verschijnen.

(*Ismael af.*)

ABDALLAH.

Herinner u, dat gij den last des Kalifs
 Op morgen doet verkonden aan den volke.
 't Moest heden reeds....

MUNUSSAH.

Genoeg! het zal geschieden.

(*Abdallah af.*)

VIERDE TOONEEL.

MUNUSSAH. — VEREMUNDO. — PELAYO.

—————

MUNUSSAH.

Zegt mij, wat voert u herwaarts?

VEREMUNDO.

't Is een voorval,

Dat voor uw volk een groot geluk mag heeten,

Voor ons een ramp. Pelayo is niet meer.

Dees krijger was getuige van zijn sterven:

Zijn laatste groot brengt hij aan Hormesinda.

MUNUSSAH.

Pelayo dood? Gij ziet nu zelven, Christnen,

Hoe steeds 't geluk 's Profeten wet begunstigt,

En u verlaat. Wat aarzelt gij nog? Volgt haar!

PELAYO.

Die juichen kan, als 't lot een oedlen vijand

Aan de aarde ontrukkt, dien man noem ik een lafaard.

MUNUSSAH.

Vermetele! wat taal durft gij hier voeren?

VEREMUNDO.

Zijn groote smart is de oorzaak van zijn stoutheid.

Zijn laatsten troost verloor hij in Pelayo.

Vergeef hem, heer!

MUNUSSAH.

Ik heb Pelayo nimmer

Ver afschuwde, maar zijn vastberaden weêrstand

Kon onzer zaak noodlottig zijn geworden.

Nu Allah ons van dien geduchten vijand

Verlost heeft, juich ik om Hem dank te zeggen,

Dat Hij ons hielp. Gij, Christnen, zijt verloren.

PELAYO.

Stel niet te veel vertrouwen in uw voorspoed.

God heeft van ons Zijn aanschijn kunnen wenden:

Hij kan uw magt ook in een oogwenk knotten.

Wie weet, of Hij niet reeds met ons verzoend is,

En zich den arm eens wrekers heeft verkoren?

MUNUSSAH.

Den uwen?... Maar wat spreek ik?... Hormesinda

Zal onverwijld verschijnen voor uwe oogen.

Gij, dwaas, bedwing voortaan uw roekeloosheid;

Neem u in acht met weêr den reus te tergen,

Die niet altijd, als nu, vergifnis schenkt aan dwergen.

(A.)

VEREMUNDO.

God zij gedankt! Ik haal weêr vrijer adem.

Wat hebt ge mij doen siddren! Bij den aanblik

Des dwingelands vergat gij uw beloften,
 En slecht verheelde uw fier gemoed de gramschap,
 Die 't vurig oog verraadde. 't Droeve Spanje
 Heeft vruchteloos zijn hoop op u gevestigd,
 Wanneer gij niet uw drift in toom leert houden.

V I J F D E T O O N E E L.

PELAYO. — VEREMUNDO. — HORMESINDA.

HORMESINDA.

Mijn vader! o! gij hebt mij niet vergeten!...
 Maar, God!... wat zie 'k?... Hij is 't!... Geregte hemel
(Zij steunt zich tegen eene draperie. — Korte pauze.)

VEREMUNDO.

O! luister niet naar de aandrift van uw gramschap, —
 Naar die des bloeds alleen. Zij is uw zuster!

PELAYO.

Mijn zuster, zij? Neen! nooit! — Die hier kan wonen,
 In 't lievelingsoord van Wangeloof en Wreedheid,
 Die kan mijn bloed niet zijn. 'k Had eens een zuster,
 De lieveling van Spanje en van Pelayo...
 De hand van God, die mij kastijden wilde,

Ontnam mij haar. Die hier staat voor mijne oogen,
 Is een, die eer en godsdienst heeft verraden,
 Met Spanje's val het waagt den spot te drijven,
 Die mij verfoeit....

HORMESINDA.

O! wreede! Hoe? gij wilt dan

De stem des bloeds verbannen uit mijn boezem,
 Die meer dan ooit zich thans daarin doet hooren?

PELAYO.

En deed die stem zich hooren, toen ge 't waagdet
 Den woesten Moor uwe onschuld prijs te geven?
 Besefte gij dan toen niet, dat uw snoedheid
 Mij als een dolk moest vlijmen door het harte,
 En dat ge, met den vijand medepligtig,
 Voortaan hem helpt om 't Christendom te snuiken?

HORMESINDA.

Welk wigt kan ik ooit leggen in de weegschaal,
 Die aardsche magt doet rijzen of doet dalen?...
 Pelayo! o! wat zoudt gij haar beklagen,
 Op wie ge thans zoo wreed en onverbiddijk
 De bliksemschichten van uw gramschap slingert,
 Zoo gij begreept, wat worstling zij moest doorstaan.
 Dees veste werd bedreigd: de Christnen riepen
 Mijn bijstand in, mij smeekende om hun leven.
 Munussah liet zich door mijn tranen buigen:

Hij kreeg mij lief, en wist ook in mijn boezem
 Genegenheid voor hem te doen ontkiemen:
 Zijn hand zou mij het pand zijn der verzoening...
 O! God! Gij weet, hoe menigmaal ik uitriep:
 « Pelayo! kom! bescherm uwe arme zuster! » —
 Maar hoe ik riep, helaas! Pelayo kwam niet.
 Door God en mensch voelde ik mij toen verlaten.
 En... ik bezweek...

PELAYO.

En zoo ook al Pelayo
 Gesneuveld was, bleef dan zijn roem niet leven?
 Moest gij dien roem niet smetteloos bewaren,
 En eer den dood verkiezen dan de gunsten,
 Waarmee de Moor ons juk vergulden wilde?
 Toen 't vaderland in duigen was gevallen
 Aan Guadalete's (*) rampspoedvollen oever,
 Toen weifelde ik geen oogenblik: ik wijdde
 Mij aan de taak om 't weder op te rigten.
 Zes jaren strijd, 't ontzag der Muzelmannen,
 Het van mijn bloed en zweet doorweekte Spanje, —
 Dat alles moest mijn deugd, mijn roem verkonden.
 Vergeefs is 't al! Aanschouw mij nu. Wat ben ik?
 Een bloedverwant van 't goddeloos geboedsel,

(*) Zie de noot op pag. 196.

Dat Spanje's kroost heeft in zijn boei geslagen!
 Rampzaalge! sla uwe oogen om u hengen!
 Dees doet het staal des Saraceners sneven,
 Weér andren ziet ge in 't kerkerhol verkwijnen,
 Ginds andren weér bezwijken door ellende.
 Dat alles leert u dulden. Wat beduidt het,
 Of hier en daar verachtelijke vrouwen
 Zich aan 't gevele des vijands overgaven?
 Te midden van die pest had Hormesinda
 Steeds onbesmet zich moeten staande houden,
 Haar dappren broeder waardig, wien het aardrijk
 Bij Spanje's val met onverzwakt vertrouwen
 En onbezweken moed ziet op den painhoop bouwen.

HORMESINDA.

Welnu! gij ziet mijn fout, en gij verfoeit die:
 Ook ik verfoei die, en verfoei mij zelve.
 Zie hier mijn borst! Stoot toe, en maak een einde
 Aan uwen smaad en mijn ellendig leven.

PELAYO.

Gij hebt den moed? wilt u mijn zuster toonen?
 Welaan! 't is tijd nog om uw schuld te boeten.

(Hij voert haar naar een venster.)

Ziet gij daar ginds die graauwe bergen scheemren?
 Zij zullen dra tot veilge schuilplaats strekken
 Aan hen, die vrij van schande willen leven.

Verlaat dien Moor, om derwaarts mij te volgen.

(Korte pauze.)

Gij antwoordt niet? —

HORMESINDA.

Pelayo! ongetwijfeld!

Die band, dien gij verafschuwt, is bedroevend.

Maar 't Noodlot vlocht dien eenmaal, en...

PELAYO.

Voleindig!

HORMESINDA.

Nu laat mijn pligt niet toe, dat ik u volge.

PELAYO.

Uw pligt?... Gij meent uw liefde!

HORMESINDA.

'k Roep den hemel

Tot mijn getuige....

PELAYO.

Zwijg! Verwek Gods gramschap

Niet tegen u.

HORMESINDA.

Neen! 'k zwijg niet; neen! ik roep Hem:

Hij ziet mijn hart en uw onbillijkheid.

PELAYO.

Hij ziet uw bloed en uw geloof bezwijken

Voor 't schandlijk vuur van uw gevloekte liefde.

Bedenk toch, dat de God der Muzelmannen

Een ander is dan de uwe.

HORMESINDA.

Ik heb den mijnen

Gezwooren, steeds mijn gâ te zullen volgen.

PELAYO.

Afschuwlijke eed!

VEREMUNDO.

Ik bid u, maak een einde

Aan dit tooneel. Kom! spoeden we ons van hier!

PELAYO.

Vaarwel! Ga heen, en liefkoos Spanje's beulen!

Wijd vrij aan hen uw gansch nietswaardig leven!

Van korten duur zal 't wezen. Allerwege

Verheft zich dra de dappre schaar der wrekers.

Dan zal aan hen, die heulen met den vijand,

Gerechtigheid haar ijzren arm doen voelen.

Dan zult ge, waar ge ook gaat, slechts Vrees en Schrik ontmoeten:

Dan zult ge met uw bloed voor 't gruwlijk misdrijf boeten.

(PELAYO en VEREMUNDO af.)

HORMESINDA.

Barbaar! gij kent mij niet! 'k Zou vreezen voor het graf?

Neen! ijdel is uw vloek: hier binnen is mijn straf.

DERDE BEDRIJF.

(Een bergachtig landschap, bij maneschijn. In de verte de torens van Gijon.

EERSTE TOONEEL.

LEANDRO. — VEREMUNDO.

LEANDRO.

Ja! 't is bepaald, mijn vader! want Pelayo
Wenscht, dat de plek, die 't gruwelstuk aanschouwde,
Ook van de wraak getuige moge wezen.

VEREMUNDO.

Wat roekeloos bestaan! Mijn zoon! Pelayo
Rent blindelings in d' afgrond door zijn driften.
Hij sluit het oor voor raad. Nog moet ik beven.
Als ik herdenk, hoe hij zijne arme zuster
Met hard verwijt en dreiging overlaadde.
En toen wij haar in 't eind verlaten hadden,
Zag ik zijn woede aan zijn halstarrig zwijgen.
Toen zag hij u, en trok u aanstonds met zich,
'k Weet niet waarheen; maar, ach, zooveel gevaren....

LEANDRO.

Pelayo's ziel is grooter dan die allen.
Op deze plek verwacht hij straks de meesten
Der edelliën, die thans dit oord bewonen.
In zulk een vuur wil hij hun geest ontvonken,
Dat allen hem, vol eedle geestdrift, volgen.

VEREMUNDO.

En komen zij?

LEANDRO.

Geen twijfel! Al die dappren
Beloofden mij te komen, om te hooren,
Wat van den held Pelayo is geworden.
Maar zie ik wel?... Daar zijn zij reeds! Zijt welkom!

TWEEDE TOONEEL.

*De vorigen. — ALFONSO, SANCHO, ATANAGILDO, en verscheidene
andere Asturische edelen.*

ALFONSO.

Des hemels gunst gaf u Leandro weder,
Tot troost en steun van uw verlaten grijsheid:

Regt levendig beseffen wij uw vreugde,
En wenschen u met heel ons hart geluk.

VEREMUNDO.

O! hoe de borst des afgeleefden grijsaards
Zich nu verkwikt gevoelt! O! Mogt de hemel
U insgelijks met zulke gaven zeegeuen!

ALFONSO (*tot LEANDRO*)

Maar nu, mijn vriend, die aan Pelayo's zijde
Met vuurgen moed voortdurend hebt gestreden,
Leandro! draal niet langer: zeg ons, leeft hij?

DERDE TOONEEL.

*De vorigen. — PELAYO (plotseling uit eene rotskloof
te voorschijn tredende).*

PELAYO.

Hij leeft; — wanneer ge een zamenstel van rampen
Nog met den naam van leven wilt bestemplen.
Favila's zoon, Pelayo, ziet gij voor u.
Mijn vrienden! O! Gij allen weet, wat schande
Mijne eer bevekt... Zoo één van u mogt siddren
Bij 't denkbeeld, dat zijne echtgenoot, zijn dochter

in zulk een poel van smaad gedompeld worde, —
Die volge mij: hij wreke mijne schande,
En door zijn moed voorkome hij de *zijne*.

ALFONSO.

Pelayo leeft! Wij zijn nog niet verloren!...

(*Hij drukt hem de hand.*)

Laat mij met u den Mooren oorlog zweren;
En 't einde zij hun ondergang of de onze!

VEREMUNDO.

O! zoo wij ooit ons doel bereiken konden
Door aan 't gevaar manmoedig 't hoofd te bieden,
Blijmoedig bragt ik 't overschot mijns levens
Aan 't vaderland en aan mijn pligt ten offer.
Maar, ach, met magt moet magt bedwongen worden.
En Spanje's kroost, gewend reeds aan zijn ketens,
Wil naar de stem der dappren niet meer luistren.

SANCHO.

O neen! mijn vriend! zijn doodslaap is slechts schijnbaar.
Thans is de zee nog kalm en onbewogen;
Maar naauwlijks strijkt de storm haar spiegel over,
Of hol en schuimend bruischen weér haar golven.

ATANAGILDO.

Laat u door 't vuur der drift toch niet verblinden.
Het koel verstand is hier een beter raadsman.
Wanneer 't geluk uw schreden niet wil volgen,

Wie zal ons land dan voor de wraak behoeden,
Die zeker al, wat ons nog is gebleven,
In stroomen bloeds en vlammen zal verzwelgen?

SANCHO.

Een heilige zaak is die, waarvoor wij strijden.
God zal ons wis Zijn bijstand niet onthouden.

ATANAGILDO.

En was het dan geen heilige zaak, waarvoor wij
In Xerez' (*) veld vergeefs ons bloed vergoten?

PELAYO.

Neen! vrienden! neen! toen was de straf regtvaardig.
't Was 't misdrijf zelf, dat ons ten strijde voerde.
In zij' gedoscht, het hoofd met goud behangen,
Meer tot het feest bereid dan tot den oorlog,
Werd Alarik's onwaardige nakoomling
Door 's Hemels vloek verzeld. Zijn goddeloosheid
Had God getergd: de maat was vol gemeten.

VEREMUNDO.

Maar laat ons dan voor 's hemels oordeel wijken.
Waar God kastijdt, daar buig men 't schuldig voorhoofd.

PELAYO.

Maar eenwig zal Zijn toorn niet op ons rusten.
Ziet, Spanjaards, hoe het oogenblik ons toelicht.

(*) Zie de noot op pag. 196.

De Moor, die heel het aardrijk wil omvatten,
Wien berg noch zee meer in zijn vaart kan stuiten,
Werpt met zijn heir zich in het rijk der Franken,
Waarop hij aast, als de arend op zijn buit.
Daar trekken nu zijn krijgers alle henen,
En laten Spanje in handen van die vuigen,
Die, 't strijden moè, in zingenot zich baden.
Gijon is vol van Christen-vlugtelingen;
Spelont en woud verbergt hun dappre scharen.
Laat ons het sein slechts geven, en zij zullen
Ons volgen; en wanneer we ons al bedrogen,
Welnu, laat hen dan in hun boeijen zuchten,
Die lafaards! want zij zijn hun schande waardig.
Maar zouden wij, wij, kindren van 't gebergte,
Altijd gewoon gevaren 't hoofd te bieden,
Thans beven, thans ons buigen? Neen! Dat nimmer!
Van nit het puin, dat ons omringt, verrijze
Der Gothen rijk op nieuw door onze handen!

ALFONSO.

Verheven held! gij hebt ons 't pad gewezen,
Waar pligt ons roept, waar roem en eer ons wachten.
Komt! laat ons thans, naar 't oud gebruik der Gothen,
Als steunpilaar ons hier een koning kiezen.
Mijn stem is voor Pelayo.

PELAYO.

Eedle Gothen!

Wilt toch de kroon niet plaatsen op een voorhoofd,
Dat met het rood der schaamte is overtoegen.

ALFONSO.

Vernedert u de zwakheid eener vrouwe?
Geloof het niet! Zegt mij, mijn dappre vrienden,
Wie heeft het meest met roem zich overladen?
Wie kan het best in geestdrift ons ontvlammen
Voor godsdienst, eer en vaderland?

DE EDELEN.

Pelayo.

ALFONSO.

Wie heeft het meest verdiend ons hoofd te wezen,
Den eersten steen voor 't hecht gebouw te leggen,
Dat nu door ons gegrondvest wordt?

DE EDELEN.

Pelayo.

ALFONSO.

Wie wilt gij dan dat koning zij?

DE EDELEN.

Pelayo.

ALFONSO.

't Waar laag verraad, zoo ge ons nog weêrstand boodt.

(Hij zet zijn schild vol eerbied vóór Pelayo
op den grond neder.)

De troon, waarop wij u verheven hebben,
Is niet de troon vol luister, op wiens kussens
Rodrigo eens 't verwijfde ligchaam strekte.
De Moor doet steeds uw wanklen zetel schudden;
Maar ook de glans des roems zal hem omstralen.
Gering is nog 't getal van uw vasallen;
Maar onbepaald kunt ge u op hen verlaten.
Zie hier het schild, het zinbeeld der bescherming,
Die 't veege land van 's konings handen wacht.
O! Mogt het rijk, dat we in deze ure stichten,
Nooit voor het staal der heiligschenners zwichten!

PELAYO (met de hand op 't schild).

Welnu dan! Ja! 'k Aanvaard de kroon der Gothen.
'k Zal, dat belof ik plegtig, in den kampstrijd,
Die ons verwacht, mijn naam mij waardig toonen.
Voor regt en wet zal 'k eeuwig eerbied hebben.
En mogt ik ooit dien duren eed verbreken,
Zoo straffe mij de hemel als Rodrigo.
Vervallen zij dan mijn gezag, en...

VIERDE TOONEEL.

De vorigen. — Een burger van Gijon, haastig toeloopende.

BURGER.

Christnen!

Munussah heeft het masker afgevoeren.
De huichlaar toont nu al zijn helsche boosheid.
Den volke wordt op morgen afgekondigd,
Dat elk, die niet voor Mahomet wil knielen,
Nu slaaf zal zijn.

ALFONSO.

Is 't mogelijk? Welk een gruwel!

BURGER.

Zoo juist kwam hier uit Merida een bode.
Die bragt gewis belangrijk nieuws, want aanstonds
Was op 't kasteel schier alles in beweging.
Het licht der maan bestraalt alom hun wapens.

LEANDRO.

Voorkomen wij hem, eedle vrienden! Morgen
Moet de onverlaat door onze handen vallen.

VEREMUNDO.

En vreest gij niet voor zijn geduchte horden?

Wacht voor het minst, tot dat de Christen-scharen,
Die in dees bergen zich verscholen houden,
Zich met uw magt vereenigd zullen hebben.

PELAYO.

Neen! Nu of nooit! Of zou 'k de kans bederven,
Door aan verraad en vrees den toom te vieren?
Neen! morgen, als de dwingland op het marktplein
Vol overmoed de nieuwe wet doet lezen,
Dan moeten wij den vrijheidskreet doen hooren,
En alles zal zich opgewekt gevoelen
Om 't ijzren juk manmoedig af te schudden.

ALFONSO.

O! 'k voel 't aan 't vuur, dat de aders mij doet bruischen,
Mijn vrienden! Ja! De zegepraal is ons.

PELAYO.

Heer des hemels! geef dat morgen 't zonlicht niet in 't Westen daal,
Eer 't ons groete als overwinnaars, of als lijken ons bestraal! —

VIERDE BEDRIJF.

(De zaal van het tweede bedrijf).

EERSTE TOONEEL.

HORMESINDA *alleen.*

Ja! vergeefs overstromen de tranen mijn wang,
 En vergeefs wedergalmen mijn klagten.
 O! het wordt mij om 't harte zoo wee en zoo bang,
 En geen troost kan mijn smarte verzachten.

Ik waande, dat mijn echt voor onze Christen-schaar
 Een heilig pand zou zijn, dat voortaan geen gevaar
 Van 's overwinnaars hand hun hoofden meer bedreigde,
 Dat alles na den strijd zich weêr tot vrede neigde.
 O gruwzaam zelfbedrog! Naauw klonk nog uit mijn mond
 Het onheilzwangre woord, dat mij voor eeuwig bond,
 Of eensklaps ziet mijn oog (o godlijke Albehoeder!)
 Hem weêr, als nit het graf herrezen, hem, — mijn broeder.
 Helaas! de stem des bloeds scheen in zijn borst gesmoord;
 Onwrikbaar bleef zijn oog, mijn smeeken onverhoord.
 O! had de bodem toen zich voor mijn voet ontsloten,
 En dekte een eeuwge nacht het woord, mijn mond ontvloten!

Hij kwam om zich en mij te storten in 't verderf
 Door zijn vermetelheid. Ja! waar mijn voet ook zwerf,
 Zijn beeld vervolgt mij steeds: 'k zie reeds in mijn gedachten,
 Hoe duldellooze smart en wreede dood hem wachten.
 Zijn toeleg is ontdekt: 'k lees 't in Munussah's blik,
 Die mij gestaag vervolgt, en krimpen doet van schrik.
 Abdallah's wreede raad die niets dan bloed laat hooren,
 De trouw, aan 't wangeloof van Mahomet gezworen, —
 Slechts daarvan vindt de stem nog weêrklank in het hart
 Van 't voorwerp mijner liefde en de oorzaak mijner smart.

Al mijn hoop is dan vervlogen;
 Al mijn droomen zijn voorbij.
 Door 't berouw ter neêr gebogen,
 Zie 'k de wanhoop aan mijn zij'.
 Vreeslijk is Gods toorn gevallen
 Op mijn ongelukkig hoofd:
 O! waarom heeft in dees wallen
 's Vijands zwaard het niet gekloofd?

Mogten dra mijn moede leden
 Rusten in het koele graf!
 Hemel! O! Verhoor mijn beden!
 Neem mij 't aardsche huijsel af!

(af.)

T W E E D E T O O N E E L.

MUNUSSAH en ABDALLAH, door eene andere deur te zamen inkomende.

ABDALLAH.

Van waar dan toch uwe onrust sinds de stonde,
 Waarin uw oog dat perkament aanschouwde?
 Wat zegt die brief? Hij meldt Pelayo's leven,
 En waarschuwt u, dat hij bij ons waarschijnlijk
 Op nieuw de vaan des opstands zal ontrollen.
 Hoe kon 't geluk u nu nog beter dienen?
 Het levert u uw grootsten vijand over;
 En 't is gewis, — de slag, die hem verplettert, —
 Die is de dood voor 't kwijnend Christendom.

MUNUSSAH.

Het uur is daar, dat ik mijn ouden strijd lust,
 Die voor de liefde een tijd lang was geweken,
 Weër meer dan ooit voel prikkelen in mijn boezem.
 Gij vraagdet mij de reden van mijne onrust?
 Het is die vrouw, die door haar huichlend vleijen
 Een breidel legde aan mijn geregte gramschap,
 En in 't geheim thans al haar krachten inspant,
 Om Allah's volk in d' ondergang te slepen.

ABDALLAH.

Gij weet, mijn wrok ontziet hen geen van allen;
 't Zijn Christenen: dat is mij steeds voldoende
 Voor d' eeuwgen haat, dien 'k hun heb toegezworen.
 Maar toch; welligt is werkelijk Hormesinda
 Misleid als wij, en is zij dus onschuldig
 Aan 't snood verraad haars broeders.

MUNUSSAH.

Neen, Abdallah!

Dat is zij niet. De jongling, die, zoo 't heette,
 Haars broeders dood en laatste groet kwam melden,
 Heeft buiten kijf haar weten te overreden
 Om 't stout bestaan haars broeders te ondersteunen.
 Zij heeft de kalmte van weleer verloren,
 En in haar blik staat slechts verraad te lezen.
 'k Heb reeds de liefde uit mijn gemoed verbannen:
 Slechts door haar bloed wordt nu mijn wraak voldaan.

ABDALLAH.

Geloofd zij God! Munussah is dan weder
 Een Muzelman geworden. . . .

DERDE TOONEEL.

De vorigen. — ISMAËL. — PELAYO en LEANDRO, door Moorsche wachten met geweld binnengevoerd.

LEANDRO tot MUNUSSAH.

Zeg! wat wilt gij?

Zeg! waarom sleurt men ons hier voor uwe oogen?
En waarom hebt gij 't huis eens braven grijsaards
Geschonden?

MUNUSSAH.

Zwijg, en antwoord op mijn vragen.

Wie zijt gij? Waarheen gaat gij?

LEANDRO.

Wij behooren

Alhier te huis. De grijsaard, die zoo even
Op uw bevel gehoond werd, is mijn vader.
Dees krijger is de vriend, die mij mijn rampen
Steeds ligter maakt door trouw er in te deelen.
Ons faalt de kracht om 't Moorsche juk te breken,
En evenzeer 't geduld voor onderwerping.
't Was dus ons doel, aan dees rampzalige oorden
Een laatste groet te brengen, en vervolgens
't Benarde land voor goed vaarwel te zeggen.

MUNUSSAH.

't Is logentaal, die gij mij uit durft venten.
'k Gebied het u: zeg me onverwijld de waarheid.

PELAYO.

Gij weet het dan? Welnu! Wil dan niet aarzlen.
Laat onze dood uwe achterdocht verdrijven.

MUNUSSAH.

Slecht past de trots van uw vermeetele woorden
Bij 't laag bedrog van uw vloekwaarde daden.
Verspieder zijt ge. Ik weet, gij kwaamt hier gisteren,
Om Hormesinda van het spoor te brengen,
En deze vest tot oproer aan te zetten.
Pelayo zendt u, maar kan niet verhoeden,
Dat folterpijn u tot bekentnis dwinge.
Zeg onverwijld: waar is die zinneloze?
Wat is zijn plan, en waarop kan hij bouwen?

PELAYO.

Zoo gij dat wist, gij zoudt van schrik verbleeken.
Verwaten Moor! hoe vreeslijk bedriegt ge u,
Wanneer gij, prat op uw gewaande krachten,
Aan alles meent de wet te kunnen stellen.
Gij kunt het land in stroomen bloeds verdrinken;
Maar onze ziel tot bange vrees verlagen,
Uit onzen mond bekentenissen wringen,
Eer gij *dat* kunt, barbaar, zal 't lam den wolf bedwingen.

MUNUSSAH.

Gij zult die taal straks met den dood bekoopen.

Hetzelfde lot wacht ook Asturie's eedlen,

Eladio, Atanagildo, Sancho,

Alfonso, Teudis....

PELAYO.

Dwingeland! ontzie hen!

Aan mijn gedrag zijn zij geheel onschuldig.

MUNUSSAH.

Vlieg, Ismaël, daarheen, en laat hen allen

In boeijen slaan en voor mijn aanschijn komen.

(ISMAËL af.)

Pelayo zal nu in zijn schuilhoek beven,

Nu hij zijn hoop dus ziet in rook vervliegen.

Ook hem verwacht het lot, dat nu zijn vrienden....

VIERDE TOONEEL.

De vorigen. — HORMESINDA, haastig op PELAYO toeloopende, en zich tusschen hem en MUNUSSAH plaatsende.

HORMESINDA.

Neen, aan uw wraak, Munussah, zulk een offer

Te brengen, waar een ongehoorde gruwel.

Pelayo! zie! de hemel heeft uw zuster

Niet sterk gemaakt als u, maar voor het minste

Verdedigt ze u, verzelt ze u in den dood.

(De hand op de borst slaande:)

Zie hier den weg, Munussah, dien uw degen

Zich banen moet om tot zijn hart te komen.

ABDALLAH.

Pelayo !!

MUNUSSAH.

Kan ik mijn gehoor vertrouwen?

LEANDRO.

Rampzaalge! uw tong heeft ons geheim verraden.

PELAYO.

Welnu! Het zij zoo! Ja! Ik ben Pelayo.

Ja! Moor! 't Geluk verklaart zich in uw voordeel.

Gij kunt nu vrij uw wraak den teugel vieren,

En in mijn lot ook dees rampzaalge wikklen.

HORMESINDA.

Houdt op! Mijn God! hoe zal 'k hen overreden,

Aan 's Hoogmoeds stem toch geen gehoor te geven?

Zoo traan noch beë uw harten kan vermurwen,

Lescht dan in mij den dorst, die u doet branden,

Den dorst naar wraak; want ik alleen ben schuldig.

Ik ben mijn bloed, mijn vaderland tot schandvlek,

Mijn echtgenoot tot ergernis. Munussah!

't Geduchte zwaard, dat aan uw zijde fonkelt,

Met Christen-bloed zoo vaak geverwd, bewijz' mij
Een laatsten dienst, door mij den dood te geven.

MUNUSSAH.

Zwijg! Wacht uw lot in stilte en onderwerping.

(Zich tot PELAYO keerende:)

Wat u betreft, — ik ken uw onversaagdheid;
Maar de edelen, maar dees rampzaalge veste, —
Verlangt gij *hun* behoud?

PELAYO.

Wat eischt gij van mij?

MUNUSSAH.

Gehoorzaamheid aan onzen grooten Kalif.
Ik ken uw aard: gij gruwet van trouweloosheid.
Beloof mij slechts, dat ge u zult onderwerpen,
En onverwijld zijt ge alle weêr in vrijheid.

PELAYO.

Eer faalt de zon aan 't daglicht, dan Pelayo
Aan 't geen hij eens heeft met zijn woord bezegeld.
Ik zou' mijzelf en de andren kunnen redden,
Om me onverwijld te wapnen met een ponjaard,
Die in uw bloed mijn schande weg zou wasschen.
Maar neen! Een volk wordt nooit gered door laagheid.

MUNUSSAH.

Ontzinde! Zie! Gij velst uw eigen vonnis.

PELAYO.

Volvoer het vrij.

MUNUSSAH.

't Zal onverwijld geschieden.

V I J F D E T O O N E E L.

De vorigen. — ISMAËL, ademloos binnenstormend.

ISMAËL.

Kom spoedig, heer! De Christenen ontsteken
Het schriklijk vuur des opstands allerwege.
« Pelayo! » is de wapenkreet van allen,
En windt hen op tot toemelooze woede.
Reeds stroomt het bloed en vallen uw soldaten.

MUNUSSAH.

Bij Mahomet! Abdallah! 't zâl hun rouwen.

(Wijzende op PELAYO en LEANDRO, tot de wachten:)

Naar 't kerkerhol met *hen*! Haar (wijzende op NORMESINDA)
naar den toren!

PELAYO (terwijl hij en LEANDRO worden weggevoerd, tot MUNUSSAH:)

God wil uw magt niet langer meer verdragen.

Beef, dwingland, beef! Uw stonde heeft geslagen.

V I J F D E B E D R I J F.*(Een onderaardsche kerker.)***E E R S T E T O O N E E L.**

PELAYO. — LEANDRO.

PELAYO.

Sombre wanden, ondoordringbaar
 Voor het koestrend licht der zon,
 Door geen menschenmagt bedwingbaar!
 Onuitputbre jammerbron!
 Kondet gij de klagen hooren,
 Die verrijzen uit uw schoot,
 O! zij zouden niet versmoren,
 O! geen steen, die weêrstand bood.
 Hoop! waar is uw troost, uw prikkel?
 Zie! met opgeheven sikkal
 Houdt de Dood daar buiten wacht.
 Driewerf wee, die hier versmacht!

Schoon is 't, om dit nietig leven
 Op het slagveld prijs te geven

In den strijd voor God en regt;
 Schoon is 't, zoo aan 't stof ontheven,
 Naar het rijk des lichts te zweven,
 Waar de Cherub lauwrn vlecht.
 Maar in 't kerkerhol te smachten,
 En den laatsten stond te wachten,
 Als de Wanhoop de uren telt, —
 Dat te dulden zonder klagen,
 Daartoe selen mij de krachten;
 Zulk een lot versaagt den held.

LEANDRO.

Een zoete troost is ons althans gebleven:
 Tot in den dood verzellen wij elkander.
 En als dan eens de naneef aan zijn kindren
 Verhaalt, hoe eens Pelayo wist te strijden,
 Dan zal hij ook getuigen van Leandro:
 • Hij bleef hem bij in leven en in sterven. •

PELAYO.

Wie weet, of niet alreeds op deze stonde
 De zwakke kracht der onzen is gebroken,
 En of niet reeds hun afgehouden hoofden
 De tinnen kroonen van onze oude muren?

(Korte pauze.)

O! God des hemels! Heer der overwinning!
 Onttrekt Gij ons Uw arm om onze zonden?

Heb medelij'! Nog is het tijd. Vergeef ons!

(Men hoort het gekraak van geopend wordende deuren.)

LEANDRO.

Pelayo! hoort gij hoe de deuren knarsen?

Ons stervensuur is daar.

PELAYO.

Geloofd zij God!

Zoo komt een einde aan dit ondraaglijk wachten.

T W E E D E T O O N E E L.

De vorigen. — HORMESINDA, met verschillende wapenen omhangen.

PELAYO.

Wat zoekt gij hier, rampzaalge? Heeft de wreedheid

Des dwingelands welligt u hier doen komen,

Opdat u 't bloed uws broeders mogt besproeijen?

HORMESINDA.

Neen! Neen! Goddank! ik kom u redding brengen.

PELAYO.

Wat zegt ge? Redding?

HORMESINDA.

Ja! Pelayo! Redding. Hoor!

'k Zag uit den toren neêr, waar 'k in was opgesloten,

Hoe 't bloed door 't woedend volk bij stroomen werd vergoten,

Toen 'k eensklaps met geweld de poort zag open gaan,

En met trompetgeschal en wapperende vaan

Een digten Mooren-drom naar 't krijgstooneel zag snellen,

Gelijk een watervloed, dien 't stormgeweld doet zwellen,

En boven alles uit Munussah's vreeslijk zwaard,

Dat nimmer in den strijd een vijand heeft gespaard.

Die onverwachte schok was voor het volk te krachtig:

Hun aantal was gering, de vijand overmagtig.

Al vechtend deinzen zij en ruimen zij het veld:

Het woest gedruisch sterft weg, dat steeds hun kamp verzelt:

Maar de echo's, die somtijds nog door het lichtertrium boren,

Doen mij hun wapenkreet « Pelayo! Vrijheid! » hooren. —

Niet lang daarna zie 'k onze meeste wachters

Naar 't krijgstooneel, vol strijdlust, henensnellen.

Die achterblijven, wijken voor mijn giften ...

Wanneer gij u omgord hebt met dees wapenen,

Vlugt dan terstond, en schenk aan Hormesinda

't Geluk althans van u gered te hebben.

PELAYO (terwijl hij en LEANDRO zich wapenen).

Neen! Neen! Wij vliegen naar den strijd. De dwingland

Wordt door God zelf in handen ons geleverd,

Daar Hij ons weêr de magt geeft om te strijden.

Mijn vrienden! Moed! want ons is de overwinning.

Naar dit kasteel zal straks mijn hand u voeren.
 Dan steken wij den brand in deze trotsche daken,
 Om weldra met den grond het al gelijk te maken.

(PELAYO en LEANDRO af.)

DERDE TOONEEL.

(Het tooneel verandert, en stelt het groote voorportaal
 van het kasteel voor.)

MUNUSSAH, ontwapend en bebloed. — ISMAËL. — Moorsche
 hoofdlieden. — Daarna HORMESINDA.

MUNUSSAH.

Lafhartigen! Raadt mij niet aan te vlugten!
 Nu ik door hen ben overwonnen, is mij
 Slechts een genot, de wraak, nog voorbehouden
 O smaad! Wie heeft het slagzwaard uit mijn handen
 Gerukt? Waar blijft Abdallah met zijn dappren?
 Wie weet, of niet zij alle zijn gesneuveld?
 Of schaamt men zich welligt om mij te volgen
 In 't ongeluk?

HORMESINDA (plotseling opkomende).

Uw trouwe gade niet.

Zij zal u redden uit uws vijands handen.
 Haar teedre borst zal u tot schild verstrekken...

MUNUSSAH.

Zwijg! Breng mij niet mijn dwaasheid weér te binnen.
 Om u vergaf ik dees gevloekte veste;
 Om u liet ik het volk in vrede leven;
 Om u in 't eind zie ik in deze stonde
 Mijn ondergang voor oogen. En gij zoudt nu
 Mijn toevlugt zijn? Welnu! Geef mij mijne eere,
 Mijn magt, mijn roem, mijn dapperen dan weder.
 Kunt gij dat niet? Wat kunt gij dan?

HORMESINDA.

U redden.

Ik zal mij werpen voor Pelayo's voeten,
 Hem zeggen, dat hij mijn Munussah spare,
 Of dat zijn staal zijn zuster tevens doode.

MUNUSSAH.

Wien noemt gij daar? Pelayo? Ismaël!
 Doe onverwijld hem voor mijn aanschijn komen.
 Met eigen hand wil ik hem nedervellen.

(Hij neemt een der hoofdlieden zijn dolk af en zwaait
 dien woedend).

'k Wil 't volk zijn hoofd straks voor de voeten werpen,

En zeggen «ziet! daar hebt gij het!», en juichen,
Wanneer die blik hun 't bloed om 't hart doet stollen.

HORMESINDA.

Gij zoekt vergeefs.

MUNUSSAH.

Vergeefs?

HORMESINDA.

Ja! Hij is vrij.

MUNUSSAH.

Wat zegt ge? Vrij? Wie was dan die vermeetele,
Die hem de deur zijns kerkers dorst ontsluiten?

HORMESINDA.

Zijn zuster was 't.

MUNUSSAH.

Wart gij 't, vervloekte?... Sterf dan!

(Hij doorsteekt haar.)

HORMESINDA.

Ontferming! O! mijn God! *(Zij valt.)*

MUNUSSAH.

'k Heb mij gewroken!....

(Men hoort trompetgeschal en het naderen van krijgsvolk.)

Daar zijn zij! Komt! Laat ons te zamen sterven!

(De poort wordt gerammeid en springt weldra open.)

L A A T S T E T O O N E E L.

*De vorigen. — PELAYO, LEANDRO, ALFONSO, SANCHO, ATANAGILDO,
en eene menigte gewapende edelen en burgers van Gijon.*

PELAYO.

Mijn vrienden! Vliegt! Hierheen! Redt Hormesinda!
Munussah sterv'!

MUNUSSAH *(voorwaarts tredende)*.

Hij zal uw wensch vervullen.

Hij doodt zich zelf, maar heeft zich eerst gewroken.

Zie hier!

*(Hij wijst de plaats, waar HORMESINDA ligt, doorsteekt zich
en valt dood neder.)*

PELAYO *(bij HORMESINDA nederknielende en haar hoofd
in zijn schoot leggende)*.

Zij is 't!... en stervend... Hormesinda!

Hoort gij mij niet?... Ik ben het... Ik... uw broeder.

HORMESINDA *(naauw hoorbaar)*.

Hoe lieflijk klinkt die zoete stem me in de ooren!...

O! Hoe verzacht zij mij mijn laatste stonde!...

Vaarwel! Vaarwel!... Voor eeuwig!... Heersch gelukkig!...

Maar denk somtijds nog aan uwe arme zuster...

Die om u sterft...

(Zij sterft.)

PELAYO (na eene pauze, opstaande).

't Morgenrood is aangebroken van 't herboren vaderland.
Opgeheven nu de hoofden, die zich kromden voor de schaud!
Aan geen rust valt nu te denken, geen verzaamung uit den strijd,
Eer het heilig erf der vaadren van zijn kluisters is bevrijd;
En zoo 't ooit in later eeuwen — waar de hemel 't voor bewaar —
Aan de zegekar geboeid werd van een vreemd geweldenaar,
Moog de naneef zich dan spieglen aan de deugd van 't voorgeslacht,
Dat, getroost, de moeilijkste offers aan zijn vrijheid heeft gebragt.

HET JONGSTE BROERTJE.

Wat is hij lief! — dat klein aanvallig wichtje,

Wanneer hij ligt op moeders schoot.

Wat zachte blos ligt op zijn aangezigtje, —

Zoo'n lieflijk waas van wit en rood!

Wat is hij lief, als hij zoo ligt te spartelen,

Terwijl zijn moeder met hem speelt!

Wat is hij lief! Zie, zie hen zamen dartelen,

En voel, dat moederliefde nooit verveelt.

Wat vriendlijk voorhoofd en wat heldre wenkbraauwboogjes,

Wat aardig mondjen, als hij lacht!

Wat is hij lief, wat heeft hij sprekende oogjes,

Zoo donkerbruin, en toch zoo zacht!

Wat mollige armpjes en wat lieve handjes,
 Met kussentjens, zoo zacht als dons.
 Wat snoepig neusje en hagelwitte tandjes!
 Uw aanblik, jongenlief! verteedert ons.

Verteedert ons... O ja, 't is zoet te staren

Op een zoo lief, aanvallig kind.

Alleen uw aanblik kan het ons verklaren,

Waarom uw moeder u bemint.

Gij zijt haar kind! de grootste schat haars levens!

Zij mint u daaglijks meer en meer;

Gij zijt haar hoop, haar troost, lief kind, en tevens

Vindt zij in u het beeld uws vaders weér!

O blijf zoo lief! gij, klein, aanvallig wichtje!

O blijf zoo lief, ook als gij ouder zijt.

Toon aan uw vader steeds een blij gezigtje,

Zoodat uw moeder nimmer om u schreit.

O blijf zoo lief! en det die vriendlijke oogen,

(Nu nog zoo onschuldvol, zoo zacht)

Steeds vol vertrouwen op uw ouders staren mogen,

Als tolken van een rein en edel hart.

O blijf zoo lief! en neemt gij toe in jaren,

Neem dan ook toe in Christendengd.

Wil kinderlijk geloof aan diepe kennis paren

En liefde, bron van hemelvreugd!

Bemin uw ouders, raad hun wenschen,

Dan wacht u hier 't gelukkigst lot;

Dan ziet ge u eens een vriend van brave menschen,

Maar bovenal — een vriend van God!

TEGENBESPIEGELING,

op de bespiegeling van D^r. L., waarvan de slotregel luidde:

„dichter, zing voor de aarde niet.” (*)

DOOR

L. BERMAN.

Neen, echte zanger! in wiens snaren

De geest eens Gods is ingevaren,

Der wuften wereld lauwerblären

Zijn 't loon voor uwe zangen niet!

Of — zijt gij vaak niet lang vergeten;

Uw stof verwaaid, uw rampenketen

Door lot en tijd reeds stukgereten,

Als later tijd zijn hulde u biedt?

(*) Zie *Daphné*, vijfde bundel, eerste aflevering.

TEGENBESPIEGELING.

257

Ja, dan erkent men eerst uw gaven,

Dan leeft gij op de tong des braven,

Die 't voor de wereld nu mag staven,

Wat gij als *mensch*, als *dichter* waart,

Moest ge op de klip der armoë stranden,

En — dorst gij rijkaarts aan te randen,

Deedt gij voor Godsdienst de outers branden,

Dan was uw loon ook niet van de aard!

Toch moet voor de aard de dichter zingen!

Zijn zang poog' in 't gemoed te dringen,

En overstemm' den wereldgalm;

Al zijn er velen diep gevallen —

De dichter open' 't oor voor 't schallen

Van bede en zang en boetepsalm!

Al kunt gij d' eeuwgeest niet bezweren,

Al moogt gij slechts aan enklen leeren,

Het oog omhoog, hun weg te gaan;

Dan hebt gij rijken loon genoten —

En, of gij kleinen wint of grooten,

Blijf, blijf standvastig voorwaarts gaan!

Ja, zoo gij enklen slechts kunt winnen,

Die, om uw zang, de Deugd beminnen,

Die 's werelds ijdelheden vliên ,
 Dan vindt gij veerkracht bij uw pogen —
 En heller blijft u 't doel voor oogen ,
 De strijd, dien gij het hoofd moogt biên !

Geen hoongelach, noch schampre reden
 Doe u een voetstap zijwaarts treden
 Op 't eenmaal ingeslagen pad ;
 Zoudt gij, tot vreugd van lage zielen ,
 Ook voor den Mammon nederknielen ,
 Ook hunkren naar een aardschen schat ?

Een andre schat, die is uw trachten ,
 Een eedler schat wijdt gij uw krachten ,
 Uw roeping en bestemming waard !
 Uw roeping — immer mensch te wezen ,
 En uw bestemming — God te vreezen ;
 Dát stemt, bij de eedlen, 't lied voor de aard !

O, moge ook hij het nooit vergeten
 Waarom wij *mensch* en *Christen* heeten ;
 Hoe 's levens doel bereikbaar is !
 Zijn doelwit — 't goede na te streven —
 Geef aan zijn liedren gloed en leven ;
 Zijn bloemen aan de wildernis !

Ziet hij zich schaars een roosje bloeijen ,
 Dat doe zijn zang niet minder vloeijen ;
 « Nooit is zijn zang te goed voor de aard ! »
 Het zaad, geworpen in de voren ,
 Gaat nooit, Goddank, geheel verloren ,
 Wie weet, wat vrucht hij eenmaal gaart !

Schoon 't lot met afgunst hem bejegen',
 Al is hij enklen maar ten zegen ,
 Dat sla zijn hope en moed niet neêr ! —
 Zij 't wreed venijn van lastertongen
 Hem in 't gevoelig hart gedrongen ,
 De Christenzin geneest hem weêr !

Hij blijv' zijn lied der menschheid wijden ,
 En on- of bijgeloof bestrijden ,
 Taste overmoed en gouddorst aan —
 Het onregt doe zijn stem verheffen ;
 Zijn zang moog' de onderdrukkers treffen ,
 En ga den strijd voor de onschuld aan !

Al oogst gij ondank voor uw streven ,
 Toch blijv' het in uw zangen leven
 Wat u het hoofd met d' eerkrans kroont.
 En, naar de bron, die u blijft springen ,

I. BERMAN, TEGENBESPIEGELING.

Poog daar ook andren heen te dringen,
Tot dat hun heil uw doelwit loont!

Dat doel... Het is geen lofbejagen!
Neen, nooit zult gij de gaaf verlagen,
Die u verzoent met smaad en spot;
Neen, voor geen aanzien goud of schatten,
Zal ooit uw hand het speelnig vatten:
Gij wacht een beter loon — van God.

Dat loon, dat uitzigt, zoo verheven,
Al moet gij hier vergeten leven,
Is u én strijd én offer waard.
Versmâ de tijdgenoot uw zangen...
Bij 't nakroost zult gij roem erlangen —
Zing, dichter, zing dan steeds voor de aard!

Sliedrecht, Julij 1854.

N A P O S T T I J D.

DOOR

P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.

Oordeelt niet,
Of 't einde siet.

'k Weet niet meer, wat dat beteekent:
'k Schrijf u spoedig, Emma-lief! —
Woensdag morgen nog geen brief....
'k Had zoo vast er op gerekend!
Had hij liever niets gezeid,
'k Stond dan niet vergeefs te wachten:
Acht uur komt de post altijd,
En het is reeds óver achten.
Jan, ik vind het lang niet lief,
Woensdag! — en dan nog geen brief.

Zou er mogelijk wat aan schelen?
Ach, ik maak mij waarlijk bang,
Anders wacht hij nooit zoo lang.
Of zou 't schrijven hem vervelen?

Zoo veel drukte heeft hij niet ,
 Dat hij altijd moet studeeren
 En geen tijd hem overschiet ,
 Om met mij zich te occupeeren —
 't Is waarachtig ongehoord :
 Woensdag nog geen enkel woord !

Ja, hij heeft het druk in Leyden ,
 Of 't moest zijn met uit te gaan :
 Feest te vieren , bluf te slaan ,
 Daaglijks met de vier te rijden ,
 Dat bevalt hem beter , ja ,
 Dan aan mij een brief te schrijven ,
 Hier is 't « lieve » voor en na ,
 Maar bij woorden laat hij 't blijven ,
 't Is een schande ! Woensdag al
 En van Jan nog niemendal.

Als ik somtijds zoo mag vragen :
 « Jan , waar blijft dan toch je tijd ? »
 Is het altoos : « Beste meid ,
 « Had de week eens veertien dagen ,
 « Mooglijk dat ik uitkomst zag .
 « Lieve kind , je hart zou breken ,
 « Wist je wat ik werk per dag ,

« Om niet eens van 's nachts te spreken . »
 Jan , is dat wel alles waar ?
 Nog geen brief , en Woensdag daar .

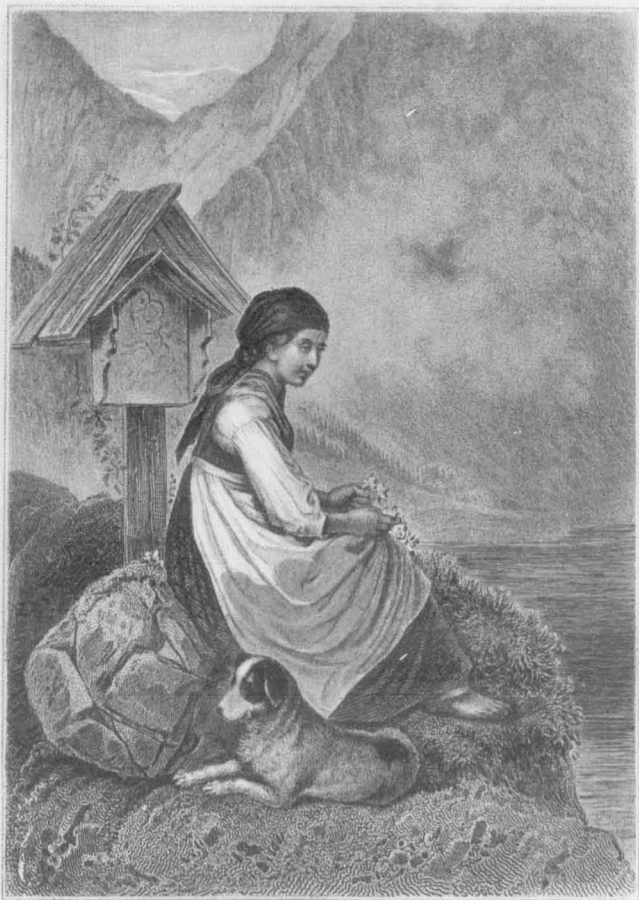
Zou hij nooit eens loopen kijken
 Naar de meisjes voor het raam ?
 Allen kent hij zoo bij naam
 Maar hij laat het mij niet blijken ,
 Ja , wat schreef hij ook ? « Naar Ruijs
 « Ga ik tegen theetijd henen — »
 Of daar dochters zijn aan huis ?
 Jan , is dat het ernstig meenen !
 Foei , uw woorden zijn bedrog :
 Woensdag , en geen letter nog !

Maar , hij moet maar overkomen ,
 Of hij 't dan aan mij zal zien .
 Schrijven ? — In geen week of tien :
 Zijn foulards wil 'k ook niet zoomen ;
 Als hij niet meer van mij houdt ,
 Is het beter maar te breken ,
 Voor het mij te laat berouwt .
 Altijd naar mijn mond te spreken ,
 Ja , dat kan hij . Jan is 't lief ?
 Woensdag — en dan nog geen brief .

« Emma, kom je nooit beneden?
« Maak wat voort... 't is lang half één, »
Ja, Mama — ik kom met een.
'k Zal mij daadlijk aan gaan kleeden;
'k Maakte juist mijn brief gereed,
Die op de eerste post moet wezen.
« Kom maar even ongekleed,
« Om een brief van Jan te lezen! » —
Emma toefde langer niet,
En voorbij was al 't verdriet.

Maar hoe was het nu gekomen?
't Laat zich, dunkt mij, goed verstaan;
Pa had, toen bij uit zou gaan,
Zelf de brieven aangenomen,
Maar vergat dien voor zijn kind.
Heeft Papa een brief vergeten
Van de dochter, die bemint,
't Wordt den armen *beau* geweten —
Maar toch, vrijers, wordt niet bang,
Zulk een boosheid duurt nooit lang!

J.M. Zanetti del.
PL. N. V.

F. Schiavone sculp.

DE TOEGANGDE DE HET BEER.

in een papen rozenkrans.
De eens zoo dartle vingers, zie, hoe zoetjes
Rusten ze op den rozenkrans!

PL. N. V.

DE TREURENDE BIJ HET MEER.

(Bij een Plaatje.)

DOOR

L. W. VAN DEVENTER.

Wat, lief kind, wat mag u smarte geven?

Zeg! wat is 't, dat u zoo staren doet

In het meer, dat kabbelt aan uw voet?

't Oogenpaar, eens zoo vol vuur en leven,

Ach! verdoofd is nu zijn gloed.

Onbeweeglijk zijn ze nu, die voetjes,

Die 'k zoo gaarn zag trippelen ten dans

In dien purpen avondzonneglans!

De eens zoo dartle vingers, zie, hoe zoetjes

Rusten ze op den rozenkrans!

Kind der bergen! wil mijn beë verhooren:

Treur niet langer! Kom! verjaag die plooi.

Laat uw geest niet aan de smart ter prooi.

O! Geloof me: wat ge ook hebt verloren.

Nog bezit ge uw schoonsten tooi.

Nog bezit ge 't pronkjuweel der giften.

Die de Schepper aan den stervling schenkt.

De eenge bron, die eeuwig 't harte drenkt.

D' eengen voormuur, als de stem der driften

Naar d' onzigtbren afgrond wenkt.

Nog bezit ge een rein, geloovig harte:

Dat, lief meisje, maakt den armen rijk;

't Goud der aarde is daarbij nietig slijk.

O! Bedenk het, en verban de smarte!

Sombre weemoedsnevel! wijk!

K E R S - A V O N D .

DOOR

J. A. KRAMER.

De kersboom staat in volle pracht

En spreidt zijn takken uit,

Met tal van giften rijk bevracht,

Als met een schoone buit.

In glans en luister staat hij daar,

Getooid met licht bij licht;

En werpt zijn gloed der kindrenschaar

in 't blozend aangezigt.

Wat is die boom toch fraai en schoon!

Wat heldergroen zijn dosch!

Geen boompje, meerder fraai en schoon,

Praalt ginder in het bosch.

Wat ziet die schaar met vonkclend oog

En met een open mond,

Nu eens reikhalzend naar omhoog.

Dan vorschend in het rond.
 Wat ligt daar op den disch verspreid ,
 In pak bij pak vergaard ?
 Wie heeft het al daar neêrgevlid ,
 En zoo met zorg geschaard ?
 Men zoekt en vraagt en kijkt en tuurt
 En let op dit en dat...
 Maar krachtloos zoekt men hoe men gluurt ,
 Den hem te wachten schat.
 Waar of toch Vâ en Moë wel zijn?...
 Waar toeven zij zoo lang ?
 Ach , kwamen zij toch maar... die pijn
 Van wachten is zoo bang.
 Daar opent zich de deur. O vreugd !
 Het ouderpaar treedt in ,
 En wordt verwelkomd door de jeugd
 Van 't liefderijk gezin ,
 Met handgeklap — met kus op kus ,
 Gekozel en gestreel
 (Een wedstrijd tusschen broër en zus) ,
 Zoo hartlijk gul als veel. —
 Nu klinkt het : « Zie eens Moë ! zie Vâ ! »
 Hun vriendlijk te gemoet :
 « Dat boompje heeft geen wedergâ
 « In schoonheid en in gloed..... »

« Wat keur van vruchten ! Welk een schat
 « Van fraais en lekkernij ! »
 Terwijl men hen met d' arm omvat
 En voert tot naderbij. —
 Maar wie verzellen 't ouderpaar
 Zoo schuchter en bedeesd
 En schuilen ginder bij elkaar ,
 Als waren zij bevreesd ?
 Een deel van 't schamel kroost zal 't zijn ,
 Daar uit de naaste buurt ,
 Dat door de reten van 't gordijn
 Zoo even had gegluurd.
 Het stond daar in de felle kou
 En blies zich in de hand ,
 Opdat het zich verwarmen zou ,
 Daar 't bibbrend klappertandt.
 « Komt kleinen ! » sprak hen vader aan ,
 « Komt , ziet eens van nabij
 « Wat gij van verre daar ziet staan ,
 « Komt binnen — gaat met mij . »
 En op zijn vriendelijke stem
 Stroomt 't kleine volkjen in
 En vol verrukking volgt het hem ,
 Te midden van 't gezin.
 Maar 't had zoo'n luister , zulk een pracht ,

Zoo'n blijde kindergroep
 Daar binnen zeker niet verwacht,
 Toen 't stond op straat en stoep,
 Van daar die vrees, die schuchterheid,
 Waarmed' 't van ver blijft staan,
 Schoon zelfs een vriendelijke meid
 Het drong vooruit te gaan.

« Komt, kindrenlief! » zegt vader nu,
 « Zet u thans allen neêr,
 « Opdat ik dezen avond u
 « Vertelle van den Heer. »

En onder druk en luid gewoel
 Plaatst zich de kinderschaar,
 Zoo arm als rijk, op bank en stoel,
 Gemengeld door elkaâr.

En nu vertelt, met diep ontzag
 In houding en in stem,
 De vader van den blijdsten dag
 Voor 't needrig Bethlehem.

En hoe de Heiland, zoon van God,
 In wind'len nederlag
 En in een diep armoedig kot
 Voor 't eerst het daglicht zag.

Hoe daar, niet ver van Bethlems wal,

Op 't vrije en open veld,
 Aan een nog wakend herdrental
 Door Englen werd gemeld:
 Dat in dit kind uit Davids stam
 De Vredevorst verscheen,
 Die op den last Zijns Vaders kwam,
 Als sterfling hier beneên.

Hoe 't Englenlied hun tegenklonk
 Uit hooger, reiner sfeer:
 « Die vrede en liefde aan 't menschdom schonk,
 « God in de hoogte de eer! »

Hij schetst hun hoe die herderschaar,
 Verblijd, verheugd, verrukt,
 Zich spoedt naar 't zalig oudrenpaar
 En 't kind aan 't harte drukt.

Hoe of hun eigen oog aanschouwt
 Wat strakskens de Englenstoet
 Aan hen, de vromen had vertrouwd, —
 En hoe zij 't vol gemoed
 Ontlasten; en aan vrouw en kind,
 Aan vriend en bloedverwant
 En aan wie op hun weg ze ook vind'
 Wat hen op 't harte brandt,
 Verkonden op een blijden toon:
 « God gaf deez' nacht aan de aard;

• Den Christus, Zijn beminden Zoon,
 • In gindsche stal gebaard,
 Hij zegt hun hoe een Wijzen trits,
 Die nit het Oosten toog,
 Met schitterende star tot gids,
 Zich voor het Kindje boog,
 Hoe dat zij goud en specerij,
 In rijken overvloed,
 Als hulde aan Zijne heerschappij,
 Terneerlegde aan Zijn voet;
 En hoe Herodes 't Kindje zoekt
 En 't Kindje niet meer vond,
 Dat, hoe zijn wraak en haat het vloekt,
 In Gods bescherming stond.
 En hoe het opwies meer en meer,
 In kennis en in deugd,
 Zijn Hemelvader steeds tot eer,
 Zijn ouders steeds tot vreugd.
 En hoe de Heer, in later tijd,
 Zijn leven en Zijn kracht
 Aan 't heil der wereld had gewijd,
 Tot dat Hij, door de magt
 Der boosheid, naar het kruis gesleurd
 Gelijk een booswicht stierf,
 Door tal van vrienden diep betreurd,

Die Hem Zijn liefde wierf.
 En hoe Hij na den derden dag
 Weér opstond van den dood,
 Uit 't graf, waarin Hij nederlag,
 En dat de Heer ontsloot.
 En hoe Hij nu, ter regterhand
 Van God, de heerlijkheid
 Bekleedt — die Hem in hooger stand
 Eer de aard werd, was bereid.
 En hoe nu de Englen — om Zijn troon
 Geschaard — ook Hem hun Heer —
 In 't Halleluja — hemelschoon —
 Lof zingen, prijs en eer!
 En nu besloot zijn vrome mond
 Zijn rede met een woord,
 Dat in de harten weérklank vond,
 Als hemelharpakkoord:
 • Die Christus kwam voor arm en rijk,
 • In Hem is 't hoogste goed.
 • Gij, kindren, wordt aan Hem gelijk
 • In reinheid van gemoed,
 • In liefde tot uw God en Heer,
 • In menschenliefde meê!...
 • Komt, knielt thans op uw knietjes neêr,
 • En volgt mijn vaderbeê.

Hij bidt en slaat zijn helder oog,
 Waar heilig vuur uit straalt, omhoog
 En smeekt den Vaderzegen af
 Voor 't kroost, dat hem Gods liefde gaf.
 Hij bidt ook meê voor 't arme kind,
 Dat in zijn woning blijdschap vindt,
 En, bij 't gemis van 't aardse goed,
 Tot rijk kan komen naar 't gemoed,
 Indien het slechts in Christus leeft,
 Die 't zich tot erf verkoren heeft. —
 En toen het plegtig Amen klonk,
 Dat aan 't gebed den klemtoon schonk,
 Toen gleed een traan hem langs de koon...
 Een parel voor des Heeren kroon.

En nu wordt een teeken door vader gegeven
 En moeder rijst statiglijk op van haar stoel,
 Men ziet hoe haar vingren van vreugde schier beven,
 Hoe 't oog is verteederd door 't heiligst gevoel:
 'Komt, kindren!' zoo spreekt ze, 'komt thans aan mijn zij',
 'Komt allen, ontvangt uwe giften van mij!'
 En elk krijgt een gave, die 't best voor hem dient,
 Zoo eigen als vreemden te gader.
 'Die gaven zijn giften van Jezus, uw Vriend,

'Van God, uwen hemelschen Vader!'
 Zoo spreekt ze. 'Neemt dankbaar Zijn heilgiften aan,
 'En leert van uw jeugd af Hun wegen te gaan.'

En dankend en juichend en hupplend en springend,
 Van blijdschap en vreugde die straalt uit hun oog,
 Zich vrolijk al snappend en kijkend verdringend,
 Wat broértjen of zusje ten deel vallen moog,
 Vliegt de avond daarheen tot het lichtje verkwijnt
 Van 't laatste der kaarsjes, dat flaauwjes nog schijnt.

En 't arme kind keert naar zijn huis,
 Beladen met zijn schat,
 En brengt in de enge en donkre kluis,
 Waaraan 't behoefte had.
 Het legt zijn gift met blijdschap neêr
 En spreekt van Christus, ook *zijn* Heer.

Het deelt het oor, aan hem geleend,
 Zijn blijde ervaring meê,
 Hoe 't met het rijke kind vereend
 In woning en in beê,
 Een avonduur had doorgebracht,
 Zoo als bij 't in den hemel wacht.

J. A. KRAMER, KERS-AVOND.

De slaap daalt neêr op 't rijke kind

En op den armen knaap.

En beiden droomen van hun Vrind ,

Van Jezus in dien slaap.

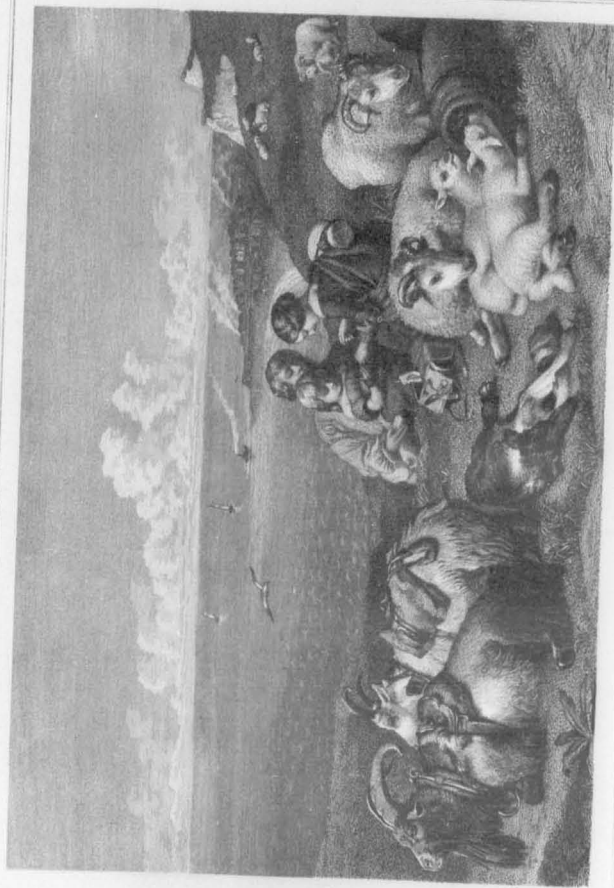
O, dat de Heer hun steeds nabij ,

In slapen en in waken , zij ! —

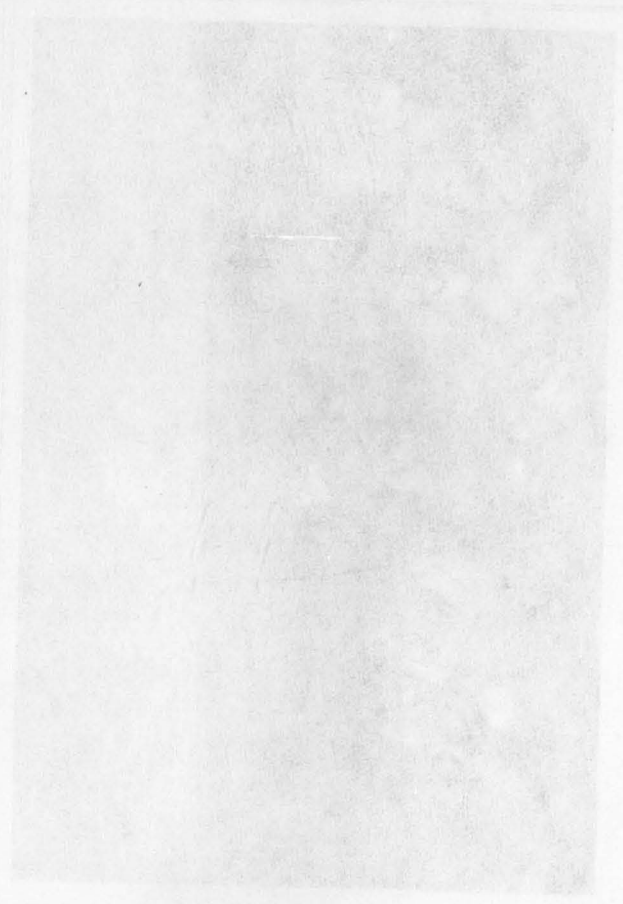
's Gravenhage ,

22 December 1854.

Zij lispelt in het sprietend gras,
Zij zucht in 't zeildoek van het schip,
Zij dartelt op de groene klip,

V R E D E ,

na het beschouwen van Lantseers dus getitelde schilderij
in Vernons-galerij te Londen.

DOOR

S.

(Met eene Plaat.)

Mij is uw stille schepping zoet ,
O schilder ! uit wiens kalm gemoed
Op 't doek , zoo gaadloos schoon gemaald .
Het hoogst genot der menschheid daalt :
De vrede — 't zegnen nimmer moè ,
Zij ademt me uit uw verwen toe ,
En , waar het turend oog ook staart ,
't Is enkel vrede waar 't op staart .
Zij murmelt in den waterplas ,
Zij lispelt in het sprietend gras ,
Zij zucht in 't zeildoek van het schip ,
Zij dartelt op de groene klip ,

Zij wandelt met de kudde voort,
 Zelfs door geen herdershond gestoord,
 Zij vlijt zich naast de kinderrij,
 Die rustig werkt aan haar zij';
 Zij huppelt met het jeugdig lam,
 Dat van de speen der moeder kwam,
 En haar ontmoet tot in 't kanon,
 Waarin de spin haar webbe spon,
 En waar het twijgje' in opwaart schiet,
 Dat 't vredig diertjen voedsel biedt.
 Zij slaat, ver van het stadgeraas,
 Om heel den heuvel 't lieflijk waas,
 Dat zij alleen te weven weet,
 Waardoor de mensch zijn smart vergeet,
 En opgevoerd wordt tot dat heil,
 Sints achttien eeuwen voor hem veil,
 Die hier reeds, in 't geloof aan 't kruis,
 De vrede zoekt van 't Vaderhuis.

 De dichter, die u heeft verstaan,
 Biedt, met zijn dank, zijn hulde u aan.
 Voor al de stille poëzij,
 Voor al de zoete melodij,
 Die in zijn binnenste weêrklonk,
 Toen 't loon der kunst in 't oog hem blonk,

En hij, bij 't zalig kunstgenot,
 Voor u die vrede bad van God,
 Die nooit vergaat, wat hier vergaat,
 En zich in Christus vinden laat.

1854.

D E H O O P.

De onzaalge, gedoemd om te scheiden van 't leven,
 Hij klemt aan de hoop zich nog graag,
 En iedre foltring, die 't harte doet beven,
 Vermeedert zijn uitzicht gestaag.

 De hoop, als het scheemrende kaarslicht, spreidt luister
 En blijdschap op 't pad, dat wij gaan,
 Hoe meer ook de nacht winne aan tastbaarder duister,
 Te schitterender lacht zij ons aan.

Naar OLIVIER GOLDSMITH.

B.

N A T U U R.

DOOR

J. GRONEMAN.

Nog ligt natuur in rust, en koelte en duisternis
Heerscht over strand en vloed. Het rijk der schepping is
Gekluisterd door den nacht, een kille mist zweeft over
Het meer, zich mengend met den dauw, die veld en loover
Omkleedt; en hooger glimt, in ongekende pracht,
Een heer van sterren, die een scheemring in den nacht
Doen vloeijen, als een glans, die, tusschen licht en duister,
De stilte van den nacht vereenigt met den luister
Des daags, en God spreekt in die schemering; Zijn stem
Bezielt de schepping, en de schepping spreekt van Hem.

In 't oosten wijkt de nacht, de neveldampen zweven
Naar hooger luchtkring op, en de eerste schijn wekt leven
In lucht en woud en zee; de nevel weeft een kleed
Van ligte wolken langs de kim; het duister treedt

NATUUR.

281

Terug voor d' ochtendgloed; nog tintelend verbleeken
De sterren voor den glans, die blozend door komt breken,
En in het blaauwend ruim de neevlen flauw verguldt;
En straal bij straal rijst op — en gloed bij gloed vervult
Het groeiend ruim, en hult in tintlend purper hemel
En aarde — en 't purper gloeit, — en 't eindeloos gewemel
Der golven geeft een zee van vuur verdubbeld weêr,
De neevlen smelten weg — een zee van licht daalt neêr,
En, badend in den glans van luisterrijke stralen,
Verrijst de zon... O zie, de morgenkleuren pralen;
Zie hoe het duister bloest en sterft als de ochtendglans
De schepping overstraalt, hoe 't licht van 's hemels trans
De aard doet ontwaken; hoor de vooglenkooren stijgen,
Als waar' 't een morgenzang, een lofzang, die het zwijgen
Der rust verbreekt — en voel, gevoel dan hoe natuur
Spreekt tot uw hart, hoe zij uw geest met godlijk vuur
En levenslicht omstraalt, en denk aan Hem, Wiens wezen
't Heelal bezielt, Wiens magt Zijn schepping u doet lezen.
Wiens liefde uw geest ontgloeit, die licht in liefde vond;
Hij, die *gekend* wil zijn, maar nimmer wordt doorgond!

De schepping spreekt van Hem!... Hoor, hoor Zijn schepping spreken;
Wijdt, wijdt een uur aan haar — zij zal uw trots verbreken!
Bij de aard verzinkt ge in niet — en de aard — ze is klein en min
Bij iedere ster; één ster — wat weegt haar lichtglans in

Een zachte schemering van millioenen sferen,
 Die de afstand flauwen doet, als de ochtendglansen keeren!
 En welk oneindig licht stroomt eindloos verder voort,
 Reeds voor ons oog verdoofd, waar sterrenluister gloort?
 Wat grootheid, eindloos groot, wat almagt, eeuwig levend!
 We wanen 't ons een droom, waarin wij, hooger strevend,
 Verzonken zijn; — thans wijkt de slaap, die 't oog ons sloot:
 Natuur spreekt — wij met haar — we staamlen: *God is groot!*

De schepping spreekt van Hem!... De zon is opgerezen.
 Onze aarde, hoe gering, zij doet Gods liefde ons lezen;
 't Heelal ontwijkt ons oog, nu zij ons tegenlacht,
 En zie, ze is gansch ontwaakt; haar rust was mild en zacht.
 De zon klimt hooger, en haar gloed straalt rijken zegen
 Alom: de ontloken roos zendt ons haar geuren tegen;
 De lelie draagt haar kroon, in vlekloos wit gedrenkt;
 De woudeik rijst omhoog, trots de eeuwen ongekrenkt.
 Het minnend duivenpaar wiegt op zijn blanke veeren,
 Zich badend in den glans der zon, en spelend keeren
 Zij naar het bosch en naar hun jongen... en welligt
 Dreunt straks de donder, vlamt de heldre bliksemschicht,
 En 't onweër plast en stroomt en hagelt neêr; het loover
 Beschut het nest niet meer; maar de ouden breiden over
 Hun jongen beurtelings de vleuglen uit... Dán wijkt
 Het onweër van den trans; een heerlijke avond prijkt

In rijker luister, veld en bloem spreidt nieuwe geuren
 En bloem en loover praat, verjongd, in reiner kleuren;
 De lelie, half verzengd door 't zonlicht, heft haar kroon
 Met paarlen thans omkranst, weêr op. De zilvren toon
 Der nachtegalen spreekt van minnen en van klagen;
 De vlinder rijst en daalt, door d' avondwind gedragen
 Van bloem tot bloem; de beek vloeit lieflijk ruischend voort;
 De zon neigt weêr ter kim... Zij daalt en de avond gloort
 Nog eens in purpren gloed — en de onnavolgbre luister
 Kwijnt weg — en 't wordt weêr nacht. Maar voor ons hart geen duister,
 Geen koude nevel meer: daar heerscht een reiner gloed;
 Natuur sprak — wij met haar — we juichen: *God is goed!*

De schepping spreekt van Hem!... Wij vorscheen naar de krachten,
 De wetten, die 't heelal beheerschen, en we trachten
 Te ontraadslen, wat voorheen ons droom of wonder scheen;
 De geest dringt door den nacht van waan en dwaling heen,
 En vlekloos schoon verrijst de waarheid voor onze oogen
 Natuur is waarheid! Wat niet in haar is, is logen.
 Wij zien, we kennen, we bevatten 't alles — tot
 Eén wonder slechts ons rest: het eeuwig wonder *God!*
 Wij streven voort naar 't licht: ons doel is geestvolmaking.
 Hij, die dat doel niet kent, zijn schuld is pligtverzaking.
 Zijn straf — te sterven in zijn blindheid. Neen, God geeft
 De magt der rede ons niet voor niet. Zijn liefde heeft

Ons 't regt verleend om in Zijn schepping Hem te aanschouwen,
 In al Zijn wijsheid, al Zijn magt, en vol vertrouwen,
 Te hopen in Zijn naam, als 't graf ons de eeuwigheid
 Van vlekloos licht en liefde een schrede voorwaarts leidt.

Wat is de hemel schoon!... De maan spreidt zilvren stralen
 Langa aarde en hemel uit; de sterrengroepen pralen
 Naast haar aan 't diep azuur: de reine hemel kust
 Onze aarde, lagchend schoon, nog schooner in haar rust.
 Verrukkend denkbeeld! Wij, de kroon der schepping — 't leven
 Gaf de aard tot erfdeel ons, en neen, niet vruchtloos streven
 Wij naar het licht, dat ons den Schepper kennen doet:
 Natuur! gij toont Hem ons als magtig, wijs en goed:
 En wie uw taal begrijpt, hij zal getuigenis geven:
 • Natuur is 't woord van God en 't beeld (*) van 't menschlijk leven.

Rotterdam, December 1854.

(*) Zie *Daphné*, vijfde bundel, vierde aflevering, bladz. 168.

INHOUD.

B. PH. DE KANTER. De Waldenzen.	Biz. 1.
W. J. VAN ZEGGELEN. Bij de nieuwtjes van den dag. Aan een praatvaâr	12.
T. H. BUSER. Aan de maan.	16.
L. W. VAN DEVENTER. Ontboezeming van den Grooten Turk . .	19.
DR. L. VAARWEL. Een vriend toegezongen	23.
....X.... Agatha. Aan den redacteur. (<i>Met eene Plaat</i>). . .	25.
RICHARD. Aan een goed vriend.	27.
D. DORBECK. Wuftheid.	29.
H. De eerste daauw	32.
A. VAN DER HOOP, JR. Ode aan Pindarus. (Een nagelaten dichtstuk)	33.
DR. L. BESPIEGELING	36.
ANNA. John Franklin.	38.

QUIDAM AMATORIOUS. Zangen der liefde:	
I. «Blaauw zijn uwe oogen»	Blz. 46.
II. «Ik volgde u lang»	47.
III. «Vliegt daar die vogel niet snel door de lucht?»	48.
IV. «Ziet gij die roos?»	48.
V. «Genieten wij!»	49.
VI. «Zoo uwe liefde ooit kon verkoelen»	50.
S. VAN DEVENTER, Sz. Een storm in den Indischen Oceaan, nabij de eilanden St. Paulus en Amsterdam.	51.
De weduwe	70.
L. W. VAN DEVENTER. Goê nacht. (Uit BYRONS <i>Childe Harold</i> , Canto I.). (<i>Met eene Plaat</i>).	73.
A. SNIEDERS, Jr. Aan den oever der zee. Bij de schilderij van den Heer J. B. Wittkamp	77.
D—CK. Ik denk aan u! Eene fantaizie.	81.
De zege der Horatiërs op de Curiatiers	84.
Dr. L. Navolgingen naar H. Heine.	89.
A. VAN DER HOOP, Jr'szoon. Een bedorven kindje.	92.
Th. VAN STOLK. Lezer en dichter	96.
De doedelzak	97.
S. J. VAN DEN BERGH. Een avond in Griekenland:	
De lucht is schoon	109.
Saffo aan heur spinnewiel.	120.
Weenend om u	122.
De Romaiika	125.

De krijgdsans	Blz. 130.
Toen op het strand	» 133.
De twee bronnen	» 135.
Hoe koud erinring.	» 137.
Zij zijn geweest!	» 141.
Maagden van Zia.	» 144.
Aanteekeningen	» 146.
A. VAN DER HOOP, Jr'szoon. Een bijschrift. <i>Met eene Plaat</i>	» 150.
A. J. C. KREMER. Luchtkennis. Een Fragment	» 152.
Aanteekeningen	» 163.
L. W. VAN DEVENTER. Smachten	» 166.
J. GRONEMAN. Kunst	» 168.
A. VAN DER HOOP, Jr'szoon. Twee broeders. (Ook een Ballade). Tot bijschrift. <i>Met eene Plaat</i>	» 173.
J. J. CREMER. Eerste bruidsdag	» 177.
L. BERMAN. Poëzie.	» 183.
Welkomstgroet, uitgesproken bij de eerste openbare bijeen- komst der Brielsche Rederijders-Kamer Thespis, onder de zinspreuk: «Per aspera ad astra». Op den 29sten December 1848	» 188.
L. W. VAN DEVENTER. Pelayo. Treurspel in vijf Bedrijven. Vrij naar het Spaansch van Quintana. Voor het Neder- landsch Tooneel bewerkt	» 192.
Het jongste broertje.	» 253.
L. BERMAN. Tegenbespiegeling, op de bespiegeling van Dr. L., waarvan de slotregel luidde: «Dichter, zing voor de aarde niet»	» 256.

P. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE. Na posttijd	Blz. 261.
L. W. VAN DEVENTER. De treurende bij het meer. (Bij een Plaatje).	265.
J. A. KRAMER. Kersnacht.	267.
S. Vrede, na het beschouwen van Lantseers dus getitelde schilderij in Vernons-galerij te Londen. (<i>Met eene Plaat</i>). . .	277.
B. Hoop	278.
J. GRONEMAN. Natuur.	279.

